

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης Επιχειρήσεων
Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας

Διεύθυνση: Μεγάλου Αλεξάνδρου 1, 263 34 ΠΑΤΡΑ

Τηλ.: 2610 962870, 2610 962868

website: manedu.upatras.gr, email: manedu@upatras.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

EDUCATION
MANAGEMENT

Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Διοίκηση Εκπαίδευσης / Education Management»

Διπλωματική Εργασία

«Καινοτόμα μοντέλα επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας με την χρήση των Νέων τεχνολογιών».

«Innovative communication models between school and family through new technologies».

Αικατερίνη Σταματελάτου

Επιτροπή Επίβλεψης Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής:

Δρ. Πιερρακέας Χρήστος

Α΄ Συν-Επιβλέπων:

Δρ. Αντωνοπούλου Ήρα

Β΄ Συν-Επιβλέπων:

Δρ. Παπαδόπουλος Δημήτριος

Πάτρα, Φεβρουάριος 2022

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986 και τα άρθρα 2,4,6 παρ.3 του Ν.1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

© Πανεπιστήμιο Πατρών, 2022.

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελεί συνιδιοκτησία του Πανεπιστημίου Πατρών και της φοιτήτριας, ο καθένας από τους οποίους έχει το δικαίωμα ανεξάρτητης χρήσης, αναπαραγωγής και αναδιανομής (στο σύνολο ή τμηματικά) για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, σε κάθε περίπτωση αναφέροντας τον τίτλο και τη συγγραφέα της Διπλωματικής Εργασίας, καθώς και την επωνυμία του Πανεπιστημίου Πατρών όπου εκπονήθηκε καθώς και τον επιβλέποντα και την επιτροπή κρίσης.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή Δρ. Πιερρακέα Χρήστο, του τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, που μου έδωσε την δυνατότητα να ασχοληθώ με ένα θέμα που μου κέντρισε το ενδιαφέρον εξ αρχής, για την συνεργασία και την καταλυτική συμβολή του στην ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας.

Επίσης, δεν θα μπορούσα να ξεχάσω να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την υπομονή, αλλά και για την ηθική συμπαράσταση που μου πρόσφεραν σε όλη την διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών, αλλά και κατά την περίοδο συγγραφής της παρούσας εργασίας. Τέλος, ένα μεγάλο ευχαριστώ στον αδελφό μου, για την βοήθειά του στην εξεύρεση του δείγματος, ώστε να πραγματοποιηθεί η αναγκαία ποιοτική ανάλυση.

Περίληψη

Η αμφίδρομη επικοινωνία σχολείου και οικογένειας θεωρείται αναγκαία για την ακαδημαϊκή, συναισθηματική και κοινωνική ενδυνάμωση του παιδιού και ενισχύει την γονεϊκή εμπλοκή. Η ανάπτυξη και η ένταξη των νέων τεχνολογιών στην σχολική ζωή οδήγησε στον ψηφιακό μετασχηματισμό της επικοινωνίας μεταξύ των δύο θεσμών αγωγής, προσφέροντας καινοτόμα εργαλεία, που διευκολύνουν και προσφέρουν νέες προοπτικές στην επικοινωνιακή τους αλληλεπίδραση. Έτσι, η αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας, οδήγησε στην δημιουργία πληροφοριακών συστημάτων άμεσης και εύκολης επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και γονέων, τα οποία καθιστούν την συνεργασία αμοτέρων αποτελεσματική, καταργώντας χωροχρονικούς περιορισμούς και ταυτόχρονα διευκολύνουν τις καθημερινές διοικητικές λειτουργίες.

Στην παρούσα μελέτη επιχειρείται η αποτύπωση των εμπειριών και των βιωμάτων εκπαιδευτικών και γονέων, που χρησιμοποιούν συγκεκριμένη πλατφόρμα επικοινωνίας για την μεταξύ τους επικοινωνία σε δημόσιες σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και η καταγραφή των λόγων που τους ωθούν να επικοινωνήσουν μέσω αυτής καθώς και ο εντοπισμός των πλεονεκτημάτων και τυχόν μειονεκτημάτων της σε σχέση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας. Για το σκοπό αυτό, πραγματοποιήθηκαν δέκα τηλεφωνικές συνεντεύξεις, από έξι εκπαιδευτικούς και τέσσερις γονείς και ακολούθησε η ποιοτική ανάλυση των δεδομένων.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, οι ερωτηθέντες έχουν θετική στάση και εμπειρία, από την μεταξύ τους επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας Σίσυφος, η οποία προσφέρει συνεχή, άμεση και εξατομικευμένη ενημέρωση, προσανατολισμένη στις ανάγκες του κάθε μαθητή, ενεργοποιώντας τον γονέα να εμπλακεί στην σχολική ζωή του παιδιού του. Τονίστηκαν, ότι τα προβλήματα που προκύπτουν δεν οφείλονται ως προς το ίδιο το σύστημα, αλλά σχετίζονται με εξωγενή εμπόδια. Επίσης, επισημάνθηκε ότι η ψηφιακή επικοινωνία δεν αντικαθιστά την δια ζώσης επαφή, μέσω της οποίας λαμβάνονται μη λεκτικές πληροφορίες, αλλά την συμπληρώνει.

Λέξεις κλειδιά: επικοινωνία, σχολείο, οικογένεια, νέες τεχνολογίες, ψηφιακή επικοινωνία

Abstract

The two-way communication between school and family is considered necessary for academic, emotional and social empowerment of the child and strengthens parental involvement. The development and integration of new technologies in school life has led to the digital transformation of communication between the two educational institutions, offering innovative tools that facilitate and offer new perspectives on their communication interaction. Thus, the utilization of new technology, led to the creation of communication information systems direct and easy communication between school and parents, which make the cooperation of both effective, by minimizing space and time constraints and at the same time facilitate daily administrative operations.

The present thesis attempts to capture the experiences of both teachers and parents, who use a specific communication platform to communicate with each other in public secondary schools and to record the reasons that push them to communicate through it as well as to identify the advantages and disadvantages in relation to other means of communication. For this purpose, ten telephone interviews were conducted by six teachers and four parents, followed by a qualitative analysis of data.

According to the findings of the study, the respondents have a positive attitude and experience, from the communication between them through the Sisyphus platform, which offers continuous, direct and personalized information, oriented to the needs of each student, activating the parent to be involved in school life of his child. It was pointed out that the problems that arise are not due to the system itself, but are related to external obstacles. It also important to emphasize that digital communication cannot be replaced by live communication through which receives non-verbal information.

Keywords: communication, school, family, new technologies, digital communication.

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	4
Abstract.....	5
Περιεχόμενα.....	6
Κατάλογος εικόνων.....	8
Κατάλογος πινάκων.....	9
Συντομογραφίες- ακρωνύμια.....	10
1. Εισαγωγή.....	11
2. Θεωρητικό πλαίσιο	14
2.1.Τυπολογίες-εννοιολογικές προσεγγίσεις.....	14
2.2. Μοντέλα Επικοινωνίας.....	15
2.3. Η αναγκαιότητα της επικοινωνίας μεταξύ σχολείου-οικογένειας.....	20
2.4.Θετικές συνέπειες που προκύπτουν από την επικοινωνία σχολείου και οικογένειας.....	20
2.5. Παράγοντες κι εμπόδια που επηρεάζουν την επικοινωνία σχολείου και οικογένειας.....	21
2.6.Οι νέες τεχνολογίες στην επικοινωνία σχολείου-οικογένειας.....	24
3. Συγκριτική μελέτη των καινοτόμων πρακτικών επικοινωνίας μέσω των Νέων τεχνολογιών στην Ελλάδα και σε χώρες του εξωτερικού.....	26
3.1.Ανασκόπηση μελετών που αφορούν καινοτόμες μορφές επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας	26
3.2.Εναλλακτικές μορφές επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας σε χώρες του εξωτερικού.....	27
3.2.1.Τα Blogs.....	29
3.2.2.Πλατφόρμες επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας.....	30
3.2.2.1.ClassDoJo.....	31
3.2.2.2. Remind	32
3.2.2.3. Edmodo.....	33
3.2.2.4. Schoology.....	34
3.2.2.5. Seesaw.....	34
3.2.2.6. Bambizo.....	35

3.2.3.Επικοινωνιακά κανάλια που αναπτύχθηκαν σε σχολεία των ΗΠΑ στο διάστημα της πανδημίας covid-19.....	35
3.3. Εναλλακτικές μορφές επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας στην Ελλάδα.....	36
3.3.1.Ψηφιακό σχολείο	36
3.3.2. Πανελλήνιο σχολικό Δίκτυο.....	38
3.3.3. Myschool.....	39
3.3.3.1.Η δομή του ΠΣ Myschool.....	40
3.3.4. Προτοποριακή Πλατφόρμα Επικοινωνίας Σχολείου – Οικογένειας του 1ου ΕΠΑΛ Ρόδου.....	41
3.3.5.Το Πληροφοριακό Σύστημα Σχολείου Σίσυφος	42
3.3.5.1. Τα πλεονεκτήματα του ΠΣ Σίσυφος.....	44
3.3.5.2. Προοπτικές Εξέλιξης.....	45
3.4. Συγκριτική αξιολόγηση των προαναφερθέντων πλατφορμών επικοινωνίας....	46
4. Ειδικό μέρος: Μεθοδολογία έρευνας.....	52
4.1. Ο σκοπός.....	52
4.2. Η μέθοδος.....	52
4.3. Ερευνητικά ερωτήματα.....	52
4.4.Το δείγμα της έρευνας.....	53
4.5.Μέθοδος και συλλογή δεδομένων.....	54
4.6.Ζητήματα δεοντολογίας.....	55
4.7.Περιγραφή ερευνητικών εργαλείων.....	55
4.8.Ανάλυση δεδομένων.....	55
5. Αποτελέσματα	61
6. Συμπεράσματα.....	64
6.1. Περιορισμοί – αδυναμίες της έρευνας.....	66
Βιβλιογραφία.....	67
Παράρτημα.....	77

Κατάλογος εικόνων

Εικόνα 1: Το οικοσυστημικό μοντέλο του Bronfenbrenner

Εικόνα 2: Το μοντέλο των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής της Epstein

Εικόνα 3: Το μοντέλο επικοινωνίας των Rayan & Adams

Εικόνα 4: Το μοντέλο επικοινωνίας των Hoover-Dempsey & Sandler

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Συγκριτικός πίνακας χαρακτηριστικών Π.Σ. επικοινωνίας
σχολείου-οικογένειας σε Αμερική και Ευρώπη

Πίνακας 2: Συγκριτικός πίνακας χαρακτηριστικών των κυριότερων ελληνικών
Π.Σ. επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας

Πίνακας 3: Χαρακτηριστικά του δείγματος

Πίνακας 4: Συγκεντρωτικός πίνακας δεδομένων που αφορούν την σπουδαιότητα
της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας

Πίνακας 5: Συγκεντρωτικός πίνακας δεδομένων που αφορούν τους λόγους που
επικοινωνούν εκπαιδευτικοί και γονείς

Πίνακας 6: Συγκεντρωτικός πίνακας δεδομένων που αφορούν τις απόψεις του δείγματος
ως προς την διευκόλυνση της επικοινωνίας με το ΠΣ επικοινωνίας Σίσυφος

Πίνακας 7: Συγκεντρωτικός πίνακας που αφορά τους λόγους που επικοινωνούν
μέσω της πλατφόρμας επικοινωνίας

Πίνακας 8: Απόψεις του δείγματος για τα πλεονεκτήματα του Π.Σ επικοινωνίας
σε σχέση με άλλους τρόπους επικοινωνίας

Πίνακας 9: Απόψεις του δείγματος για τυχόν μειονεκτήματα του Π.Σ επικοινωνίας
σε σχέση με άλλους τρόπους επικοινωνίας

Συντομογραφίες & Ακρωνύμια

Ε.ΕΛ.ΛΑΚ	Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού Λογισμικού Ανοικτού Κώδικα
ΕΠΑ.Λ.	Επαγγελματικό Λύκειο
Η.Π.Α.	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
κ.λπ.	και λοιπά
Ν.Τ.	Νέες Τεχνολογίες
ΠΣΔ	Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο
Π.Σ.	Πληροφοριακό Σύστημα
Τ.Π.Ε.	Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας
Υ.ΠΑΙ.Θ.	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

Εισαγωγή

Η αμφίδρομη επικοινωνία σχολείου και οικογένειας, αποτελεί πάγια ανάγκη και εκπαιδευτική πρακτική, καθώς συμβάλλει στην αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου και στην επίτευξη των στόχων του, ενισχύοντας την γονεϊκή εμπλοκή. Στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού της επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας, οι νέες τεχνολογίες δίνουν μια νέα διάσταση στην μεταξύ τους επικοινωνία και συνεργασία, βοηθώντας να ξεπεραστούν εμπόδια και δυσκολίες και δίνοντας νέες δυνατότητες στην ενημέρωση των θεσμών της αγωγής. Η χρήση των νέων τεχνολογιών συμβάλλει στην αλληλεπίδραση εκπαιδευτικών και γονέων, αναβαθμίζοντας την συνεργασία αμοιτέρων, καθώς αναπτύσσονται νέοι δίαυλοι επικοινωνίας, διευκολύνοντας τους γονείς που λόγω αυξημένων επαγγελματικών υποχρεώσεων του σύγχρονου τρόπου ζωής, τις μονογονεϊκές οικογένειες καθώς κι εκείνες με ετερογενή κοινωνικά, πολιτιστικά και γλωσσικά υπόβαθρα, οι οποίες αδυνατούν να προσέλθουν στο σχολείο προς ενημερωτική συνάντηση με τους εκπαιδευτικούς, που αφορά την σχολική ζωή κι εξέλιξη των παιδιών τους (Palts & Kalmus, 2015 ; Snell, Hindman & Wasik, 2020). Οι ΤΠΕ δίνουν την δυνατότητα στους γονείς να ενημερώνονται για την σχολική επίδοση, τις δραστηριότητες και την καθημερινότητα των παιδιών τους, μέσα από ένα πλήθος συνεχώς αναβαθμιζόμενων εργαλείων επικοινωνίας, χωρίς να απαιτείται η φυσική τους παρουσία, εξοικονομώντας χρόνο και μηδενίζοντας τις φυσικές αποστάσεις (Κεσσοπούλου & Τσιμπιδάκη, 2021). Οι νέες τεχνολογίες μπορούν να αναπτύξουν πληροφοριακά συστήματα, τα οποία δύναται να υποστηρίξουν τις διοικητικές λειτουργίες μιας σχολικής μονάδας και να ενισχύσουν την άμεση και αμφίδρομη επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια, εξασφαλίζοντας καινοτόμες δυνατότητες στην μεταξύ τους σχέση, φέρνοντάς τους πιο κοντά, καταργώντας τους χωροχρονικούς περιορισμούς. Κατά την εξάπλωση της πανδημίας COVID-19, τα ψηφιακά μέσα επικοινωνίας, συνέβαλαν σημαντικά στην επικοινωνία σχολείου και οικογένειας, γεφυρώνοντας την απόσταση που δημιουργήθηκε λόγω της ανατροπής στην σχολική λειτουργία και βοήθησαν παράλληλα στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Την τελευταία εικοσαετία, η επικοινωνία σχολείου οικογένειας απασχολεί τους ερευνητές και ειδικότερα, όταν αυτή πραγματοποιείται μέσω των νέων τεχνολογιών, γίνεται λόγος για την «γονεϊκή ηλεκτρονική εμπλοκή» (parental e-nvolvement), σύμφωνα με την οποία, οι γονείς επιχειρούν να συμμετάσχουν και να παρακολουθήσουν την μαθησιακή εμπειρία των παιδιών τους στο σχολείο, χρησιμοποιώντας σύγχρονες τεχνολογικές συσκευές, μέσα και εργαλεία (Şad, Konca, Özer & Acar, 2016). Πλέον, η ένταξη των νέων τεχνολογιών στην σημερινή σχολική πραγματικότητα είναι γεγονός, παρέχοντας τόσο στην εκπαιδευτική, όσο και στην διοικητική κι οργανωτική διαδικασία, καινοτόμα εργαλεία και μέσα, που βοηθούν, προωθούν και αναπτύσσουν

την επικοινωνία, μέσα κι έξω από το σχολικό πλαίσιο(Vigo-Arrazola & Dieste-Gracia,2019),διευκολύνοντας την διάδραση μεταξύ ανθρώπων και τεχνολογίας σε όλους τους τομείς.

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι, η διερεύνηση και η καταγραφή των εμπειριών και των βιωμάτων εκπαιδευτικών και γονέων μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που χρησιμοποιούν ψηφιακές πλατφόρμες για την μεταξύ τους επικοινωνία, όσον αφορά την ευχρηστία τους και το βαθμό διευκόλυνσης στην αμφίδρομη επικοινωνία τους. Ως επιμέρους στόχοι ορίστηκαν, η ανάδειξη της αναγκαιότητας της επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας, η περιγραφή των λόγων που ωθούν, εκπαιδευτικούς και γονείς να επικοινωνήσουν μέσω τέτοιων ψηφιακών συστημάτων και τέλος ο εντοπισμός των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων του ψηφιακού τρόπου επικοινωνίας, έναντι των υπολοίπων τρόπων, σύμφωνα με τις εμπειρίες τους και τα βιώματά τους. Τα ερευνητικά ερωτήματα που συνάδουν με τον σκοπό και τους επιμέρους στόχους είναι τα παρακάτω:

- ο Πόσο σημαντική θεωρούν την επικοινωνία σχολείου-οικογένειας;
- ο Ποιες είναι οι εμπειρίες εκπαιδευτικών και γονέων από την επικοινωνία τους μέσω πληροφοριακών συστημάτων;
- ο Ποιοι είναι οι λόγοι που επιλέγουν να επικοινωνήσουν μέσω πληροφοριακών συστημάτων;

Η εργασία πρόκειται για μια ποιοτική μελέτη, δηλαδή, μια μη αριθμητική εξέταση, όπου προσπαθεί να ερμηνεύσει τις εμπειρίες και τα βιώματα των ερωτηθέντων, σε σχέση με την χρήση της πληροφοριακής πλατφόρμας Σίσυφος. Το δείγμα αποτελείται από μια συγκεκριμένη ομάδα, έξι εκπαιδευτικούς και τέσσερις γονείς, που επικοινωνούν μέσω της εν λόγω πλατφόρμας. Πρόκειται για μια ομοιογενή δειγματοληψία, όπου η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων και στη συνέχεια έγινε ανάλυση της συνομιλίας, ομαδοποίηση των δεδομένων και εξεύρεση μοτίβων. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι εκπαιδευτικοί και γονείς, είχαν θετικές απόψεις και εμπειρίες από την χρήση της συγκεκριμένης πλατφόρμας, καθώς ενισχύθηκε η αμφίδρομη επικοινωνία σε θέματα που αφορούσαν τους μαθητές, τους ενεργοποίησε και διευκόλυνε την αλληλεπίδρασή τους μέσω των καινοτόμων ψηφιακών μέσων και εργαλείων που διαθέτει.

Η πρωτοτυπία του θέματος και η συμβολή του στην νέα γνώση έγκειται στο γεγονός της περιορισμένης ερευνητικής εμπειρίας, που αφορά την διερεύνηση της επικοινωνίας σχολείου και οικογένειας μέσω των νέων τεχνολογιών. Η διερεύνηση των εμπειριών εκπαιδευτικών και γονέων, όσον αφορά την αμφίδρομη επικοινωνία τους, με ένα πληροφοριακό σύστημα που αξιοποιείται από

σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με σκοπό τη διαδραστική επικοινωνία αμοιτέρων, δημιουργεί την ανάγκη για περαιτέρω έρευνα σε μεγαλύτερη κλίμακα, τεκμηριώνει την ανάγκη της παρούσας μελέτης και προσδιορίζει την πρωτοτυπία του θέματος της.

Η ανά χείρας εργασία, αποτελείται από δυο μέρη, το θεωρητικό και το ερευνητικό. Στο πρώτο μέρος, προσεγγίζεται το θέμα θεωρητικά, αναλύοντας τις έννοιες και τις τυπολογίες της επικοινωνίας, της οικογένειας, του σχολείου και της γονεϊκής εμπλοκής, τα μοντέλα επικοινωνίας τα οποία, πλαισιώνουν και κωδικοποιούν την επικοινωνία με διαφορετικό τρόπο το καθένα, αναλύεται η επικοινωνία σχολείου – οικογένειας, τα οφέλη της, τα εμπόδια και οι παράγοντες που την δυσχεραίνουν. Το κεφάλαιο αυτό «κλείνει» με την προσφορά και την συμβολή των νέων τεχνολογιών στην ενίσχυση και βελτίωση της επικοινωνίας σχολείου και οικογένειας.

Στο τρίτο κεφάλαιο, πραγματοποιείται μια συγκριτική μελέτη των καινοτόμων πρακτικών επικοινωνίας μέσω των Νέων Τεχνολογιών στην Ελλάδα και σε χώρες του εξωτερικού. Το κεφάλαιο ξεκινά με μία ανασκόπηση ερευνών που αφορούν καινοτόμες μορφές επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας σε χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής, γίνεται παρουσίαση των δημοφιλέστερων συστημάτων επικοινωνίας που έχουν υιοθετηθεί από σχολεία του εξωτερικού, καθώς και τα αντίστοιχα που χρησιμοποιούνται από τα ελληνικά δημόσια σχολεία και στο τέλος πραγματοποιείται μια συγκριτική αξιολόγηση των αναφερθέντων συστημάτων επικοινωνίας.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, το ερευνητικό, καταγράφεται η μεθοδολογία, αποτυπώνεται ο ερευνητικός σχεδιασμός, ο σκοπός, το δείγμα, ο τρόπος συλλογής δεδομένων και η ανάλυσή των δεδομένων της έρευνας.

Στο πέμπτο κεφάλαιο, αναφέρονται τα αποτελέσματα της μελέτης και επιχειρείται μια συζήτηση, αντιπαραβάλλοντας τα ευρήματα της παρούσας μελέτης με ανάλογες έρευνες που πραγματεύονται συναφές θέμα.

Στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο, αποτυπώνονται τα συμπεράσματα και οι περιορισμοί της έρευνας και δίνονται προτάσεις για περαιτέρω διερεύνηση. Τέλος, υπάρχει το παράρτημα, όπου καταγράφονται οι απομαγνητοφωνημένες συνεντεύξεις των ερωτηθέντων που συμμετείχαν στην έρευνα.

2. Θεωρητικό πλαίσιο

2.1. Τυπολογίες- εννοιολογικές προσεγγίσεις

Η οικογένεια μαζί με το σχολείο αποτελούν τους δύο θεσμούς αγωγής που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του παιδιού. Σύμφωνα με τον Μετοχιανάκη (2000), η οικογένεια αποτελεί την πρώτη κοινωνική ομάδα και θεσμό αγωγής, όπου τα μέλη της ενώνονται με δυνατούς προσωπικούς δεσμούς. Μέσα σε αυτήν, το άτομο λαμβάνει τις πρώτες του επιρροές, διαπαιδαγωγείται, κοινωνικοποιείται και ως τις μέρες μας αποτελεί την σημαντικότερη επίδραση στην διαμόρφωση του παιδιού (Παπαδόπουλος, 2005).

Μετά την οικογένεια, το σχολείο είναι ο σπουδαιότερος παράγοντας κοινωνικοποίησης για τον μαθητή και πραγματοποιεί τους παιδαγωγικούς και τους κοινωνικούς σκοπούς του, προωθώντας την μάθηση (Σαϊτης, 2007) και αλληλεπιδρά δυναμικά με την οικογένεια (Erstain,1992). Ο σχολικός οργανισμός προσλαμβάνει από το εξωτερικό περιβάλλον εισροές (μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς), τις οποίες μέσα από διαδικασίες (διδακτικές τεχνικές, επικοινωνία), τις μετασχηματίζει και εκρέει το τελικό προϊόν (γνώσεις, αντιλήψεις) στο περιβάλλον (Μυλωνάκου-Κέκε, 2006).

Ως επικοινωνία ορίζεται η διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών, σκέψεων, απόψεων και ιδεών μεταξύ δύο ατόμων ή μιας ομάδας που επηρεάζει την κατάσταση και την συμπεριφορά τους μέσω του γραπτού και προφορικού λόγου ή μέσω συμβόλων (Παπαλεξανδρή & Μπουραντάς,2002). Πρόκειται για μια πολυδιάστατη έννοια και μια σύνθετη διαδικασία, όπου ο τρόπος που επικοινωνεί ένα άτομο είναι μοναδικός, αποτελώντας ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της προσωπικότητάς του και κατέχει ένα σημαντικό μέρος των μελετών που διερευνούν τις διαπροσωπικές σχέσεις των ανθρώπων(Kotzman, 1989 ; Λαλούμη-Βιδάλη, 2008).

Η έννοια της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας ορίζεται ως «η διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών, ώστε να εξασφαλιστεί η συναίνεση, να συντονιστούν οι δραστηριότητες και να εκπληρωθούν οι μαθησιακοί στόχοι» και όλοι οι εμπλεκόμενοι έχουν ενεργό ρόλο, καθώς δίνουν και λαμβάνουν πληροφορίες, στοχεύοντας στη συναίνεση, χωρίς όμως να αποσαφηνίζεται ο όρος συναίνεση (Ho et al., 2013, p.106). Η επικοινωνία του σχολείου και της οικογένειας μπορεί να απευθύνεται σε όλους τους γονείς (θεσμική) ή στην οικογένεια ενός μόνο μαθητή(ιδιωτική). Απαιτείται η αμφίδρομη επικοινωνία, ώστε να γίνεται ανταλλαγή πληροφοριών και να βρεθούν εναλλακτικά κανάλια επικοινωνίας, εάν υπάρχει κίνδυνος να εξελιχθεί σε μονόδρομη (Erstein, 2010). Η συνεργασία είναι η αμοιβαία ανταλλαγή δεδομένων και απόψεων, που πραγματοποιείται σε ένα πλαίσιο ισότητας, υπευθυνότητας και σεβασμού (Sakellariou & Rentzou,2007). Ειδικότερα, η συνεργασία του σχολείου με την οικογένεια, βοηθά τους μαθητές να αναπτυχθούν, καθώς

ανταλλάσσουν εμπειρίες και δεξιότητες, έχοντας ως κοινό στόχο, να επιδράσουν θετικά στην σχολική επίδοση και εξέλιξη του μαθητή (Rentzou,2004). Στο σχολείο επιβάλλεται η αλληλεπιδραστική επικοινωνία με τους γονείς, μέσω κατάλληλων τεχνικών, με ενσυναίσθηση, κατανόηση και σεβασμό όλων των εμπλεκόμενων, ώστε να αποφευχθούν τυχόν εμπόδια και αντιπαραθέσεις (Schneider & Arnot 2018). Για να είναι αποτελεσματική η επικοινωνία, πρέπει να πραγματοποιείται σε οργανωμένο πλαίσιο, όπου θα υπερισχύουν ο εποικοδομητικός διάλογος, η ευκρίνεια, η ειλικρίνεια και η προσαρμοσμένη ενημέρωση πάνω στις προσωπικές ανάγκες του μαθητή (Albright et al.,2011).

Το μοίρασμα της γνώσης και της ευθύνης ανάμεσα στους γονείς και στους εκπαιδευτικούς καλείται γονεϊκή εμπλοκή, πραγματοποιείται μέσα από την συνεργασία, την ισότητα και τον σεβασμό, περιλαμβάνει συχνές ή λιγότερο συχνές επισκέψεις του γονέα στο σχολείο, με σκοπό την συνεργασία τους με τους εκπαιδευτικούς, αλλά και την εμπλοκή τους στην λήψη αποφάσεων αλλά και σε οργανωτικά θέματα (Δαβαζόγλου & Κόκκινος, 2003). Έρευνες τονίζουν τον πολυδιάστατο χαρακτήρα της γονεϊκής εμπλοκής, που εξαρτάται από τα προσωπικά χαρακτηριστικά του γονέα, την στάση του προς τον μαθητή στο σπίτι αλλά και στο σχολείο, τις απαιτήσεις που αφορούν την εκπαίδευσή του, αλλά και τις προσδοκίες για την μετέπειτα ακαδημαϊκή πορεία του (Γεωργίου, 2000). Η σημασία της γονεϊκής εμπλοκής στηρίζεται στην κοινωνικοπολιτισμική θεωρία της μάθησης, η οποία υπογραμμίζει την σημασία της αλληλεπίδρασης σχολείου-οικογένειας στην μάθηση και στην σχολική επίδοση του παιδιού (Olmstead, 2013). Σύμφωνα με τους Cristenson & Sheridan (2001), ο όρος «γονεϊκή» έχει αντικατασταθεί με την έκφραση «οικογενειακή εμπλοκή» και αναφέρεται στα άτομα εκείνα, που φροντίζουν καθημερινά τα παιδιά και ενδιαφέρονται γι' αυτά, χωρίς να υπάρχει συγγένεια αίματος απαραίτητα.

2.2. Μοντέλα Επικοινωνίας

Ως μοντέλα επικοινωνίας ορίζονται τα εργαλεία και τα μέσα κοινωνικής αλληλεπίδρασης σχολείου-οικογένειας, που οργανώνουν και κωδικοποιούν τους τρόπους που εξηγείται η αλληλεπίδραση αυτή, προσεγγίζοντάς την με διαφορετικό τρόπο το καθένα (Πεντέρη & Πετρογιάννης, 2013). Τα πλέον συνηθισμένα μοντέλα που εφαρμόζονται στην επικοινωνία σχολείου-οικογένειας, είναι τα εξής:

Το σταδιακό μοντέλο, είναι το πρώτο μοντέλο που οριοθέτησε τη σχέση σχολείου – οικογένειας και έθεσε τις βάσεις του στις θεωρίες του Erikson και του Piaget, θεωρώντας ότι η οικογένεια πρωτίστως και στην συνέχεια το σχολείο επηρεάζουν την ανάπτυξη του παιδιού έως ότου ως ενήλικας πια, να αναλάβει τις ευθύνες του. Στο μοντέλο δεν προβλέπεται η παράλληλη ευθύνη των θεσμών του σχολείου και της οικογένειας στην ανάπτυξη του παιδιού, άρα και καμιά αλληλεπίδραση και επικοινωνία μεταξύ τους (Γεωργίου, 2000).

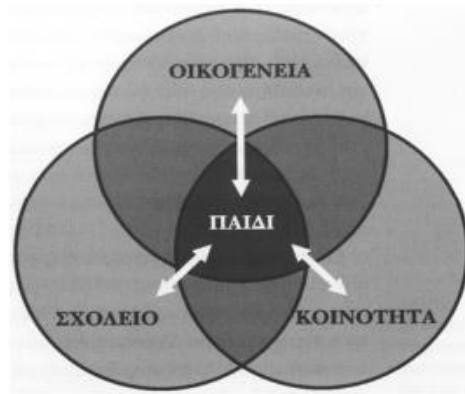
Το οικοσυστημικό μοντέλο του Bronfenbrenner, πάνω στο οποίο βασίστηκαν αρκετές μεταγενέστερες προσεγγίσεις, παραδέχεται ότι ο άνθρωπος καθ' όλη τη ζωή του, μετέχει σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον, με πολλά υποσυστήματα τα οποία βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, επηρεάζοντας συνεχώς την ανάπτυξή του.(Γκιόκα & Σάλμοντ, 2015). Ο Πετρογιάννης (2003), υποστηρίζει ότι το μοντέλο δεν εστιάζει μεμονωμένα στο άτομο, αλλά και στα συστήματα που το περιβάλλουν και για να βρεθούν οι τεχνικές που καλλιεργούν την ανταλλαγή μηνυμάτων, θα πρέπει να μελετηθεί η επικοινωνία σε συνάρτηση με το ευρύτερο περιβάλλον της και των αλληλεξαρτήσεων που προκύπτουν. Οι παράγοντες που επιδρούν στην ανάπτυξη ενός μαθητή είναι οι γονείς, οι εκπαιδευτικοί, το φιλικό, το κοινωνικό και το πολιτιστικό περιβάλλον και είναι αυτοί που συνηγορούν σε μια επιτυχή συνεργασία σχολείου-οικογένειας (Σακελλαρίου, 2015).

Εικ. 1: Το οικοσυστημικό μοντέλο του Bronfenbrenner

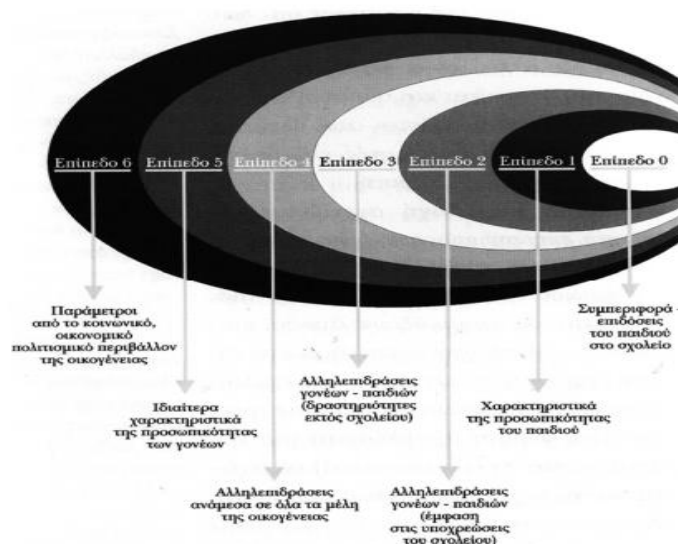
Στο μοντέλο των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής της Epstein (1995), ο μαθητής αναπτύσσεται σε τρία πλαίσια που αλληλοεπιδρούν, χωρίς να επικαλύπτονται μεταξύ τους, στοχεύοντας όλα στην ομαλή ανάπτυξη του μαθητή: το σχολείο, η οικογένεια και η κοινότητα. Σύμφωνα με αυτό το μοντέλο, η οικογένεια θα υποστηριχθεί κατάλληλα έτσι ώστε να βοηθηθούν οι μαθητές αποτελεσματικά, το εκπαιδευτικό έργο θα ενισχυθεί και τελικά θα αναπτυχθεί και θα ενδυναμωθεί η επικοινωνία των εμπλεκόμενων. Στην συνεργασία σχολείου οικογένειας συμβάλλει και η κοινότητα στηρίζοντας την αλληλεπίδραση αυτή, προσφέροντας τους ανάλογους πόρους (Γεωργίου, 2011 ; Μυλωνάκου-Κεκέ, 2009).

Εικ. 2: Το μοντέλο των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής της Epstein .

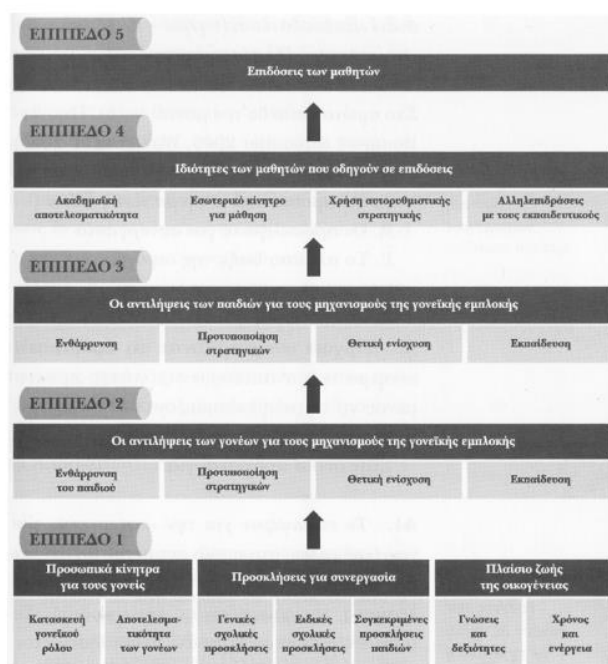
Το μοντέλο των Ryan και Adams (1995), απεικονίζει τις επιδράσεις που απορρέουν από τη συνεργασία σχολείου-οικογένειας, σε σχέση με την σχολική επίδοση και την κοινωνική ένταξη του μαθητή (Adams & Ryan,2005).Το μοντέλο εστιάζει στα χαρακτηριστικά προσωπικότητας του μαθητή, που αποτυπώνονται σε επτά επίπεδα οικογενειακών χαρακτηριστικών που έχουν σχέση με τις ακαδημαϊκές και κοινωνικές επιδόσεις των παιδιών, απεικονίζει την διάδραση των γονέων με το παιδί σε σχέση όχι μόνο με το σχολείο, τις οικογενειακές σχέσεις και συνθήκες και πως όλα αυτά αλληλοεπιδρούν, συνδέονται και τελικά επηρεάζουν την στάση του μαθητή στο σχολικό και οικογενειακό περιβάλλον, καθώς και την επικοινωνία σχολείου-οικογένειας. Οι μεταβλητές αλληλεξαρτώνται και είναι ιδανικές για τη μελέτη των σχέσεων σχολείου-οικογένειας (Γιοβαζολιάς,2011).

Εικ. 3: Το μοντέλο επικοινωνίας των Ryan & Adams .

Το συστημικό μοντέλο των Eccles και Harold, που αναφέρεται ως μοντέλο επιρροών και συνεπειών της γονεϊκής εμπλοκής στο σχολείο, εστιάζει στην αναζήτηση των επιρροών της συνεργασίας των φορέων αγωγής (εκπαιδευτικών, γονιών και παιδιών) στην σχολική επίδοση. Το σχολικό περιβάλλον και η οικογένεια ορίζονται ως μεταβλητές, που παρουσιάζουν αμφίδρομες επιρροές και οι οποίες συμβάλλουν στην σχολική επίδοση των μαθητών (Πεντέρη & Πετρογιάννης, 2013).

Το θεωρητικό μοντέλο των Hoover-Dempsey & Sandler (1995), εστιάζει στους παράγοντες εκείνους που προωθούν την γονεϊκή εμπλοκή στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην ύπαρξη θετικών αποτελεσμάτων, που απορρέουν από αυτή. Οικοδομείται σε πέντε επίπεδα: Συγκεκριμένα, στο πρώτο επίπεδο αναφέρονται οι παράγοντες που οδηγούν στην γονική συμμετοχή σύμφωνα με τις προσωπικές τους στάσεις, γνώσεις και εμπειρίες καθώς και οι αφορμές που ωθούνται από το σχολικό περιβάλλον για συνεργασία. Στο δεύτερο επίπεδο εξετάζονται οι παράμετροι σύμφωνα με τις οποίες, ο γονέας διαλέγει τον τρόπο που θα εμπλακεί π.χ. οι γνώσεις, οι δεξιότητες και ο χρόνος που διαθέτει. Στο τρίτο επίπεδο, προσδιορίζονται οι μέθοδοι που ακολουθούν οι γονείς, ώστε να διευκολύνουν την σχολική επίδοση των μαθητών. Στο τέταρτο επίπεδο, αναπτύσσονται τεχνικές και στρατηγικές που στοχεύουν στην ανάπτυξη των μαθητών και στην προσαρμογή των δράσεων των γονέων με τις προϋποθέσεις που θέτει το σχολείο. Τέλος, το πέμπτο επίπεδο επικεντρώνεται στην συνεισφορά της γονεϊκής συμμετοχής στην σχολική επίδοση και στην αποτελεσματικότητα των μαθητών (Hoover-Dempsey, Walker & Sandler, 2005).

Εικ. 4: Το μοντέλο επικοινωνίας των Hoover-Dempsey & Sandler (Walker et al., 2005).

Ένα μοντέλο που επηρέασε για χρόνια την σχολική διοίκηση, είναι το οργανισμικό μοντέλο των κοινωνιολόγων Weber (1974) και Parson (1959), το οποίο πρεσβεύει ότι οι οργανισμοί που λειτουργούν μεμονωμένα και ανεξάρτητα είναι πιο αποτελεσματικοί. Πρόκειται για ένα μοντέλο που δεν ενθαρρύνει την γονεϊκή εμπλοκή και συνεργασία και κατά την εφαρμογή του δεν προωθείται η συνεργασία σχολείου-οικογένειας, εκτός από περιπτώσεις μαθησιακών δυσκολιών ή προβλημάτων συμπεριφοράς (Γεωργίου, 2009).

Το κοινωνικό μοντέλο των Guba & Getzels (1957), αποτελείται από δύο παραμέτρους που αλληλοεπηρεάζονται. Τη νομοθετική, που περιγράφει τη λειτουργία του σχολικού οργανισμού και στην ιδιογραφική, όπου περιγράφει την λειτουργία του εκπαιδευτικού στο σχολείο και έχει ως σκοπό να επιτευχθούν οι στόχοι της κοινωνίας, η οποία επηρεάζεται από το σχολείο, που είναι ένας ζωντανός οργανισμός. Η σημαντικότητα του μοντέλου έγκειται στο γεγονός ότι προβλέπει την αντίδραση του σχολικού οργανισμού σε καινοτόμες πρακτικές, όπως η ενδυνάμωση της γονεϊκής εμπλοκής (Γεωργίου, 2009).

Το πολιτικό μοντέλο (Easton, 1965), περιγράφει τις αλληλεξαρτώμενες κι αμοιβαίες ανταλλαγές μεταξύ ενός οργανισμού και των οργανωμένων ομάδων. Το μοντέλο αυτό μπορεί να βρει εφαρμογή στο σχολικό πλαίσιο, καθώς το εκπαιδευτικό σύστημα υποστηρίζεται, αλλά δέχεται πιέσεις από οργανωμένες ομάδες με αντικρουόμενες θέσεις, όπως ο σύλλογος γονέων και κηδεμόνων, τα συνδικαλιστικά όργανα των εκπαιδευτικών κ.λπ. και επηρεάζεται άμεσα από τις εκάστοτε πολιτικές αποφάσεις. Ο διάλογος και η εξεύρεση μιας από κοινού αποδεκτής λύσης επιβάλλεται μεταξύ των εμπλεκόμενων (Γεωργίου, 2000). Το κοινωνικό και το πολιτικό μοντέλο επικοινωνίας συναντώνται κυρίως στον χώρο της διοίκησης της εκπαίδευσης.

Ένα σχετικά νέο πλαίσιο επικοινωνίας, είναι αυτό που προτάθηκε από την Μυλωνάκου-Κεκέ (2009), η οποία προτείνει συνεκπαιδευτικές δράσεις μεταξύ γονέων, μαθητών κι εκπαιδευτικών. Οι δράσεις αυτές προσαρμόζονται στις ανάγκες των εμπλεκόμενων και στοχεύουν στην αλλαγή των αντιλήψεων και των στάσεων της οικογένειας, ώστε να αποκτήσουν ενεργό ρόλο στην προαγωγή της γνώσης (Μπεαζίδου et al, 2017).

2.3. Η αναγκαιότητα της επικοινωνίας μεταξύ σχολείου-οικογένειας

Στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι θεσμοθετημένο το δικαίωμα των γονέων να εμπλέκονται στη σχολική ζωή των παιδιών τους καθώς, με την σύσταση του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων σε κάθε σχολική μονάδα και της συνομοσπονδίας γονέων σε Πανελλαδικό επίπεδο, όπως διαφαίνεται στο ν. 1566/1985, άρθρα 48-53 και στο ν. 2621/1998, άρθρο 2, παράγραφος 2, μπορούν να μετέχουν ακόμα και σε συμβούλια που αφορούν την εκάστοτε εκπαιδευτική πολιτική. Πρόκειται για μια διαπροσωπική αλληλεπίδραση των γονέων με όλους τους εμπλεκόμενους στην εκπαίδευση, δίνοντας τους την δυνατότητα να έχουν αποφασιστικό ρόλο στην λήψη αποφάσεων (Σταμάτης, 2013). Η αναγκαιότητα της αμφίδρομης αυτής επικοινωνίας και τα οφέλη που προκύπτουν από αυτήν, αναλύονται παρακάτω.

2.4. Θετικές συνέπειες που προκύπτουν από την επικοινωνία σχολείου-οικογένειας

Η αρμονική συνύπαρξη σχολείου και οικογένειας, η αμφίδρομη επικοινωνία τους και συνεργασία τους έχουν θετικές συνέπειες για τον μαθητή, τον γονέα και το σχολείο. Η αναγκαιότητα της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας τονίζεται μέσα από ένα ευρύ φάσμα μελετών, όπου αναφέρεται η αποτελεσματικότητά της στην μαθησιακή, συναισθηματική καθώς και στην κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών.

Σύμφωνα με τους Fan και Chen (2001), υπάρχει δυνατή σχέση της γονεϊκής εμπλοκής και της σχολικής επίτευξης των παιδιών τους. Σε ανάλογα πορίσματα συγκλίνουν οι μελέτες των Epstein και Sheldon (2002), συμφωνώντας ότι για να πετύχουν τα παιδιά καλύτερες σχολικές επιδόσεις, η οικογένεια και το σχολείο θα πρέπει να συνεργαστούν και να επικοινωνήσουν ουσιαστικά (Harris & Goodall, 2009). Για να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή σχολική επίδοση, οι γονείς πρέπει να υποστηρίζουν τα παιδιά, να συνεργαστούν με τους εκπαιδευτικούς τους και η συνεργασία αυτή, να βασίζεται και να ενδυναμώνεται με την επικοινωνία (Ho et al., 2013). Η ανάπτυξη θετικής και «γόνιμης» επικοινωνίας μεταξύ των γονέων και των εκπαιδευτικών καταλήγει στο να αναπτυχθούν «εκπαιδευτικές συμπράξεις», που προάγουν την μάθηση, βελτιώνουν τα μαθησιακά αποτελέσματα, αυξάνουν τα ακαδημαϊκά προσόντα και καλλιεργούν τις επιπλέον πτυχές της ανάπτυξης των παιδιών (Gonzalez-Patino, 2012 ; Olmstead, 2013), όπως την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που προωθούν τη γνώση, μειώνοντας τυχόν δυσκολίες τους στη μάθηση (Λαλούμη-Βιδάλη, 1998). Με τον όρο καλή σχολική επίδοση, δεν νοείται μόνο η υψηλή βαθμολογία των μαθητών, αλλά και ο μεγάλος αριθμός αποφοίτησής τους και η περαιτέρω ακαδημαϊκή επιτυχία τους (Δασκαλάκη κ.α., 2002). Οι μαθητές ωφελούνται διότι αυξάνονται τα ακαδημαϊκά τους προσόντα, αποκτούν κίνητρο για μάθηση, ενισχύεται η αυτοπεποίθησή τους (Christenson & Sheridan, 2001). Επιπρόσθετα, η συμμετοχή της

οικογένειας στη σχολική ζωή συμβάλλει θετικά στην κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών, βοηθώντας την κοινωνικοποίηση τους και απομακρύνει τους εφήβους από επικίνδυνες και παραβατικές συμπεριφορές (Albright et al., 2011).

Παράλληλα, οφέλη από την ενεργό συμμετοχή των γονιών στη σχολική ζωή ανακύπτουν και για τους ίδιους, διότι έχουν την δυνατότητα να παρατηρήσουν κρυμμένες ικανότητες ή δεξιότητες ακόμα και ελλείψεις των παιδιών τους, να συνειδητοποιήσουν τυχόν δυσκολίες τους, γνωρίζοντάς τα έτσι καλύτερα μέσα από το σχολικό πλαίσιο (Rogers & Wright, 2008). Κατά συνέπεια, δίνεται η ευκαιρία στους γονείς, να καταλάβουν καλύτερα τον ψυχισμό του παιδιού τους, υποστηρίζοντάς τα στις προσπάθειές τους και συμμετέχοντας μαζί τους σε σχολικές και κοινωνικές εκδηλώσεις (Γκάμαρη, χ.χ.). Αποτέλεσμα αυτών, είναι η τόνωση της αυτοεκτίμησής τους ως γονείς και η καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης απέναντι στο σχολείο και στους εκπαιδευτικούς, βελτιώνοντας την επικοινωνία μεταξύ τους (Blanchard, 1997).

Τέλος, και η εκπαιδευτική κοινότητα επωφελείται από τη συμμετοχή των γονέων στη σχολική ζωή, καθώς με αυτή την συνεργασία κατανοούν σε βάθος την συμπεριφορά των μαθητών, διευκολύνεται η λειτουργία του σχολείου καθώς οι γονείς συμβάλλουν στην υλοποίηση εκδηλώσεων και δράσεων. Με την συνεργασία οι γονείς αποδέχονται καινοτόμα σχολικά προγράμματα και καλές πρακτικές, νέες μεθόδους διδασκαλίας και μακροπρόθεσμα ενστερνίζονται εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις (Δασκαλάκη κ.α., 2002). Το “ανοικτό” σχολείο πρεσβεύει την εμπλοκή των γονέων, αναδεικνύει την συνεργατική δράση, βασισμένη στην εμπιστοσύνη και στον σεβασμό, ώστε να αναπτυχθεί ένα δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών που αφορούν την πρόοδο, την μάθηση, τις ανάγκες και τις κλίσεις των μαθητών, αλλά και την αποφυγή τυχόν παρεξηγήσεων και παρερμηνειών. Πόρισμα της έρευνας του Ames (1993) αναφέρει, ότι με την συνεργατική σχέση σχολείου-οικογένειας, αντιμετωπίζεται επαρκώς η σχολική διαρροή, οι εκπαιδευτικοί γίνονται πιο αποτελεσματικοί στο διδακτικό τους έργο, αυξάνεται η αυτοεκτίμησή τους και επηρεάζουν τους γονείς να εμπλακούν περισσότερο σε θέματα σχολικής ζωής των παιδιών τους (Christenson & Sheridan, 2001).

Συνοψίζοντας, η ουσιαστική επικοινωνία σχολείου-οικογένειας επηρεάζει θετικά όλους τους εμπλεκόμενους (γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικούς), οι οποίοι πρέπει να επικοινωνούν αμφίδρομα, να δρουν συντονισμένα και στοχευμένα, βελτιώνοντας την μεταξύ τους αλληλεπίδραση ώστε να επιφέρει πολλά πλεονεκτήματα στην εκπαίδευση και στην κοινωνικοποίηση των μαθητών.

2.5. Παράγοντες κι εμπόδια που επηρεάζουν την επικοινωνία σχολείου-οικογένειας

Ωστόσο, αν και οι σχετικές μελέτες υπογραμμίζουν την αναγκαιότητα της επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας και τονίζουν τα ευεργετικά οφέλη της στους εμπλεκόμενους, εν τούτοις δεν καταλήγει στα επιθυμητά και αναμενόμενα αποτελέσματα (Γεωργίου, 2000). Η επικοινωνία σχολείου –οικογένειας, πολλές φορές χαρακτηρίζεται από εντάσεις και αντιπαραθέσεις, διότι αμφότεροι θεωρούν και αντιλαμβάνονται διαφορετικά το πλαίσιο της συνεργασίας αυτής. Σύμφωνα με τους Hornby & Lafaele (2011), οι ανασταλτικοί παράγοντες που εμποδίζουν την επικοινωνία σχολείου και γονέων, εξαρτώνται από τα προσωπικά χαρακτηριστικά των γονιών, από τις πεποιθήσεις και τις αντιλήψεις τόσο των ίδιων όσο και των εκπαιδευτικών, από το κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον τους και τέλος από παράγοντες που αφορούν το ίδιο το παιδί. Κατά τον Attanucci (2004), σημαντικό ρόλο παίζει η εξοικείωση τόσο των γονέων, όσο και των εκπαιδευτικών με τις νέες τεχνολογίες.

Στα προσωπικά χαρακτηριστικά των γονέων που δυσχεραίνουν την επικοινωνία με το σχολείο, συγκαταλέγονται οι πεποιθήσεις της οικογένειας για την γονεϊκή εμπλοκή, το φύλο (Hornby & Lafaele, 2011), η εθνικότητα και η μητρική της γλώσσα (Schneider & Arnot, 2018). Επίσης, ο τύπος της οικογένειας και η αντιλήψεις της, παίζουν σημαντικό ρόλο στην επικοινωνία με το σχολείο π.χ. οι οικογένειες μεταναστών αποφεύγουν την σχολική εμπλοκή, λόγω προβλημάτων κατανόησης της γλώσσας και της διαφορετικής κουλτούρας με την χώρα υποδοχής (Davis-Kean & Eccles, 2005). Μικρότερη επιθυμία για σχολική εμπλοκή δείχνουν και οι μονογονεϊκές οικογένειες (Christenson & Sheridan, 2001), ενώ από τους γονείς οι μητέρες είναι αυτές που εμπλέκονται και συνεργάζονται περισσότερο με το σχολείο. Τέλος, η προσωπικότητα των γονέων, η έλλειψη δεξιοτήτων αλλά και γνώσεων εκ μέρους τους, καθώς και προηγούμενες άσχημες προσωπικές εμπειρίες της οικογένειας με την εκπαιδευτική κοινότητα, επηρεάζουν την ανάπτυξη ευνοϊκού κλίματος για συνεργασία κι επικοινωνία με το σχολείο (Hollingworth et al., 2009).

Ο διαφορετικός προσανατολισμός και στάσεων του σχολείου και των εκπαιδευτικών με τους γονείς, αποτελεί εμπόδιο στην επικοινωνία, γιατί δεν κατανοούν με τον ίδιο τρόπο την μαθησιακή εξέλιξη του μαθητή (Hornby & Lafaele, 2011). Επιπλέον, προκύπτουν εμπόδια που αναδύονται από τους φόβους των εκπαιδευτικών και σχετίζονται με τους γονείς, είτε γιατί έχουν αυξημένες απαιτήσεις και αξιώσεις, είτε αμφισβητούν το εκπαιδευτικό τους έργο, είτε δεν αποδέχονται καινοτόμα προγράμματα και πρακτικές, είτε προκύπτουν φόβοι που πηγάζουν από την έλλειψη εμπειρίας, κυρίως των νεοδιόριστων εκπαιδευτικών (Συμεού, 2007).

Έρευνα της Σαμαρά (2010), έδειξε ότι οι παράγοντες που επηρεάζουν τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά την επικοινωνία σχολείου και οικογένειας, σχετίζονται με το κοινωνικο-οικονομικό και μορφωτικό υπόβαθρο της οικογένειας, που όσο πιο χαμηλό είναι, τόσο λιγότερη επαφή και συνεργασία με το σχολείο υπάρχει. Άλλοι κοινωνικοί παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά την αλληλεπίδρασή τους είναι εθνογραφικοί, πολιτικοί, οικονομικοί, η αλλαγή της δομής της οικογένειας, καθώς και η έλλειψη χρόνου των γονέων, εξ αιτίας του σύγχρονου τρόπου ζωής (Hollingworth et al., 2009).

Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την επικοινωνία είναι το ίδιο το παιδί. Όσο μικρότερος είναι σε ηλικία ο μαθητής, που σημαίνει ότι φοιτά σε μικρότερη εκπαιδευτική βαθμίδα, τόσο εμπλέκονται περισσότερο οι γονείς. Σύμφωνα με τον Γεωργίου (1996), γονείς που τα παιδιά τους έχουν υψηλή σχολική επίδοση, παρουσιάζουν χαμηλότερη σχολική εμπλοκή σε σχέση με γονείς που τα παιδιά τους έχουν χαμηλότερες επιδόσεις. Η γονεϊκή εμπλοκή αυξάνεται όταν το παιδί χρήζει βοήθειας για την μελέτη στο σπίτι ή όταν αυτό επιθυμεί να παρευρίσκονται οι γονείς του στις σχολικές δραστηριότητες (Christenson & Sheridan, 2001; Davis-Kean & Eccles, 2005). Επίσης, η άσχημη ή ακόμα και η παραβατική συμπεριφορά των παιδιών, πολλές φορές λειτουργεί ως τροχοπέδη για τον γονέα, ο οποίος αποφεύγει την συνεργασία με το σχολείο, φοβούμενος τα περισσότερα άσχημα και δυσάρεστα νέα (Hornby & Lafaele, 2011).

Σημαντικός είναι ο ρόλος του ίδιου του σχολείου, που καθορίζει την μεταξύ τους συνεργασία με την οικογένεια. Συγκεκριμένα, η πολιτική που ακολουθεί η διεύθυνση και οι εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας, μπορεί να ενθαρρύνει ή να αποθαρρύνει την γονεϊκή εμπλοκή στις σχολικές δραστηριότητες του παιδιού στο σχολείο ή στο σπίτι. Το κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο της περιοχής που εδρεύει το σχολείο, παίζει σημαντικό ρόλο στην επικοινωνία γονέων-σχολείου. Γονείς που το σχολείο των παιδιών τους βρίσκεται σε αναβαθμισμένη περιοχή, επικοινωνούν και συμμετέχουν ενεργά στην σχολική ζωή, σε αντίθεση με τους γονείς που το σχολείο έχει ιδρυθεί σε υποβαθμισμένη τοποθεσία, καθώς το μόνο που επιθυμούν, είναι η ασφάλεια και η αποφυγή κακών συναναστροφών για τα παιδιά τους (Davis-Kean & Eccles, 2005). Ο διευθυντής οφείλει να οργανώνει ενημερωτικές συναντήσεις με την οικογένεια και να της γνωστοποιεί τον εσωτερικό κανονισμό, τους στόχους και το έργο της σχολικής μονάδας, να συνεργάζεται και να διατηρεί καλές σχέσεις με τους γονείς, ώστε αυτοί με την σειρά τους να βοηθήσουν στο «άνοιγμα» του σχολείου στην τοπική κοινωνία (Μπρίνια, 2008).

2.6. Οι νέες τεχνολογίες στην επικοινωνία σχολείου – οικογένειας

Οι τρόποι που πραγματοποιείται η επικοινωνία της σχολικής μονάδας με την οικογένεια, είναι ο προφορικός, ο έντυπος και ο ψηφιακός. Οι δυο πρώτοι τρόποι είναι παραδοσιακοί, όπου στην πρώτη περίπτωση ανήκουν οι προσωπικές συναντήσεις και το τηλέφωνο προς τον γονέα, ενώ στην δεύτερη ανήκουν τα γραπτά μηνύματα, σημειώματα, οι βαθμοί κλπ. Στη ψηφιακή μορφή επικοινωνίας ανήκουν τα μέιλ, η ιστοσελίδα του σχολείου, οι πλατφόρμες επικοινωνίας, το ηλεκτρονικό βιβλίο, τα blog (Bordalba & Bochaca, 2019; Natale & Lubniewski, 2017).

Τα τελευταία χρόνια οι νέες τεχνολογίες Ν.Τ. κατέχουν σημαντική θέση στην σχολική κοινότητα, παρέχοντας καινοτόμα μέσα και εργαλεία, που υποστηρίζουν την μαθησιακή διαδικασία, την διοίκηση και την οργάνωση της σχολικής μονάδας καθώς και την επικοινωνία της, τόσο με το εσωτερικό, όσο και με το εξωτερικό της περιβάλλον (Vigo-Arrazola & Dieste-Gracia, 2019). Εκτός από την καινοτομία που έφερε η εισαγωγή των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση και στην λειτουργία των σχολείων, υπήρξε επαναπροσδιορισμός του ρόλου της οικογένειας και της συμμετοχής τους στη σχολική κοινότητα, καθώς οι γονείς εμπλέκονται, όλο και περισσότερο ψηφιακά στην σχολική ζωή των παιδιών τους, με αποτέλεσμα να εισαχθεί ο όρος γονεϊκή ηλεκτρονική εμπλοκή (Parental e- involvement), σε μελέτες που διερευνούν την επικοινωνία σχολείου και οικογένειας στην ψηφιακή εποχή (Sad et al., 2016).

Η εισαγωγή των Ν.Τ. στο σχολείο ενδυναμώνει και ενισχύει την επικοινωνία και την συνεργασία με τους γονείς, λόγω της φύσης των Τ.Π.Ε. να δημιουργούν νέα κανάλια επικοινωνίας και να υπερνικούν εμπόδια. Συγκεκριμένα, εκμηδενίζουν την φυσική απόσταση, όταν οι γονείς αδυνατούν να παραστούν δια ζώσης στο σχολείο, λόγω φόρτου εργασίας ή διαμένουν σε απομακρυσμένα μέρη (Levinthal de Oliveira Lima & Kuusisto, 2020). Επίσης, εξοικονομούν χρόνο στον γονέα προσφέροντάς του την εναλλακτική της ασύγχρονης εξ αποστάσεως επικοινωνίας και συνεργασίας, η οποία περιέχει πολλά πλεονεκτήματα. Ειδικότερα, επιτυγχάνεται συχνή και εφικτή επικοινωνία, όπου ανταλλάσσονται γρήγορα οι πληροφορίες, τις οποίες τις εμβαθύνουν, προλαβαίνοντας έτσι τυχόν παρανοήσεις (Κεσσοπούλου, 2021). Αν και στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση η επικοινωνία δείχνει να μειώνεται, καθώς η ηλικία των μαθητών αυξάνεται, οι Ν.Τ. δίνουν την δυνατότητα στους γονείς να παρακολουθούν από απόσταση την σχολική ζωή των εφήβων παιδιών τους (Rogers & Wright, 2008).

Η χρήση της τεχνολογίας προσφέρει στην οικογένεια ένα ευρύ φάσμα από πληροφορίες που αφορούν την σχολική ζωή, όπως το πρόγραμμα μαθημάτων και των σχολικών δραστηριοτήτων, θέματα συμπεριφοράς, σχολική επίδοση, αριθμό απουσιών και τους δίνεται η δυνατότητα να έχουν

πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό διαφόρων γνωστικών αντικειμένων (Olmstead, 2013). Πρόκειται για έναν γρήγορο, αποτελεσματικό, άμεσο και παράλληλα οικονομικό τρόπο επικοινωνίας (Ho et al., 2013).

Είναι αλήθεια ότι οι Ν.Τ. εξελίσσονται και ανανεώνονται συνεχώς, δίνοντας πλήθος εργαλείων επικοινωνίας, ώστε να επιλέξει ένα σχολείο. Τέτοια μέσα είναι, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τα ιστολόγια (blogs), οι σχολικές ιστοσελίδες και πλατφόρμες, συνομιλίες (chats), ηλεκτρονικά βιβλία και ημερολόγια, ομάδες συζητήσεων (forum), μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τηλεδιασκέψεις (C. Zhang et al., 2018). Όλα αυτά τα μέσα επικοινωνίας δεν χρησιμοποιούνται, ούτε είναι διαθέσιμα από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, αλλά συναντώνται συχνά από άλλες χώρες.

Παρόλο που τα πλεονεκτήματα και οι διευκολύνσεις που προσφέρουν οι Ν.Τ. στην επικοινωνία σχολείου-οικογένειας, η ενσωμάτωσή τους στο σχολικό περιβάλλον δεν συνεπάγεται ότι είναι ανεμπόδιστη. Υπάρχουν ενδογενή εμπόδια, που σχετίζονται με τις πεποιθήσεις και τις αντιλήψεις για τα ψηφιακά μέσα, που αφορούν την ευχρηστία και την αναγκαιότητα κάποιων εργαλείων επικοινωνίας και τα εξωγενή που σχετίζονται με τον εξοπλισμό, την πρόσβαση στο διαδίκτυο, την τεχνική υποστήριξη και τον ψηφιακό γραμματισμό (Bordalba & Bochaca, 2019). Η ανομοιογένεια των οικογενειών ως προς την κουλτούρα, τη γλώσσα, το κοινωνικο-οικονομικό τους επίπεδο, που έχει ως αποτέλεσμα την μη πρόσβαση στο διαδίκτυο, στην απουσία εξοπλισμού και στην μειωμένη έως ανύπαρκτη ψηφιακή γνώση, αποτελούν εμπόδια στην αλληλεπίδραση σχολείου και γονέων (Palts & Kalmus, 2015).

Μια άλλη αρνητική συνέπεια, είναι ότι με την ανάπτυξη της ψηφιακής επικοινωνίας, υπάρχει η τάση να μειώνεται η φυσική επαφή των γονέων με το σχολείο, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η μη λεκτική επικοινωνία (εκφράσεις προσώπου, τόνος φωνής, χειρονομίες), καταλήγοντας σε παρανοήσεις και αντιπαραθέσεις (Bordalba & Bochaca, 2019). Επίσης, η έλλειψη ορίων κατά την ηλεκτρονική επικοινωνία, με αποτέλεσμα την κατάχρηση της από τους εμπλεκόμενους, με την αποστολή συχνών προσωπικών μηνυμάτων, οδηγούν σε σύγχυση των συμμετεχόντων και πιθανή εξάντληση του εκπαιδευτικού, αποτελεί έναν ακόμα αποτρεπτικό παράγοντα. Και πάντα ελλοχεύει η απειλή, να καταλήξει η επικοινωνία σε μονόδρομη διαδικασία παροχής πληροφοριών και ενημερώσεων, δίχως την αναγκαία διάδραση γονέα και εκπαιδευτικού, ώστε η επικοινωνία να είναι εποικοδομητική (Palts & Kalmus, 2015). Η Σχορετσανίτου (2010), σε έρευνά της αναφέρει ότι, ενώ η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών κάνει χρήση των νέων τεχνολογιών στο σπίτι για την προετοιμασία του εκπαιδευτικού τους έργου, ένα ικανό ποσοστό τις εντάσσει στην

μαθησιακή διαδικασία, ενώ ένα ακόμα μικρότερο ποσοστό τις χρησιμοποιεί για να επικοινωνήσει με τους γονείς . Αυτό εξαρτάται από το φύλο, την ηλικία και την βαθμίδα εκπαίδευσης που υπηρετούν και επηρεάζουν την στάση τους απέναντι στην χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση γενικότερα.

3. Συγκριτική μελέτη των καινοτόμων πρακτικών επικοινωνίας μέσω των Νέων Τεχνολογιών στην Ελλάδα και σε χώρες του εξωτερικού.

3.1. Ανασκόπηση μελετών που αφορούν καινοτόμες μορφές επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας

Στην εποχή μας οι Ν.Τ. αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ζωής μας, είναι προσιτές και έχουν υιοθετηθεί από την πλειοψηφία του πληθυσμού για τις ανάγκες της επικοινωνίας τους και όχι μόνο. Έτσι, ήταν αναπόφευκτο στο να διερευνηθούν όλοι εκείνοι οι παράγοντες που προσδιορίζουν την σπουδαιότητα της ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην επικοινωνία των δύο θεσμών αγωγής, της οικογένειας και του σχολείου. Οι μελέτες αυτές αυξήθηκαν και αναπτύχθηκαν ακολουθώντας την εξέλιξη και τα επιτεύγματα των δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών, φτάνοντας στην εποχή μας, όπου οι έρευνες προσανατολίζονται στην αποτύπωση καινοτόμων εργαλείων και εναλλακτικών μορφών επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας και αφουγκράζονται τις θέσεις και τις πεποιθήσεις των εμπλεκομένων, που αφορούν τις νέες ψηφιακές επικοινωνιακές μορφές, οι οποίες διαφοροποιούνται ανάλογα με τις ανάγκες της εκάστοτε χώρας (Κεσσοπούλου, 2021).

Η εξέλιξη και η πορεία της επικοινωνίας σχολείου –οικογένειας φαίνεται από τις προσπάθειες μελετητών, που εστίασαν στους εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας, οι οποίοι συμβάδισαν με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Μια τέτοια προσπάθεια είναι η εφαρμογή του Bauch, όπου γραπτά μηνύματα που αφορούσαν την σχολική επίδοση των μαθητών, μετατρέπονταν σε αρχεία ήχου, αποθηκεύονταν και ήταν προσβάσιμα από τους γονείς προς ενημέρωσή τους (Bauch,1989).Αργότερα, η χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου έγινε αποδεκτή από τους γονείς, διότι ως εργαλείο επικοινωνίας ήταν άμεσο και προσιτό, παρά τα εμπόδια πρόσβασης στο διαδίκτυο (Bernstein, 1998), ενώ σε μεταγενέστερο χρόνο οι γονείς δείχνουν σαφή προτίμηση στα ιστολόγια, που άρχισαν να εμφανίζονται (Rogers & Wright, 2008). Από το 2010 και μετά, η χρήση της ψηφιακής επικοινωνίας μεταξύ των δύο θεσμών αγωγής γενικεύεται και επαναπροσδιορίζεται. Σύμφωνα, με την έρευνα των Zieger & Tan (2012), γίνεται χρήση του ηλεκτρονικού βιβλίου βαθμολογίας για την ενημέρωση των γονέων, ενώ το 2013 αξιολογείται η αποστολή ενημερωτικών μηνυμάτων στους γονείς μέσω κινητού τηλεφώνου (Ho et al., 2013).Στις Η.Π.Α. και στην Σουηδία

μελετήθηκαν και αξιολογήθηκαν τα χαρακτηριστικά εκπαιδευτικών ιστοσελίδων και σχολικών ιστοτόπων αντίστοιχα, ως προς την συσχέτισή τους με την γονεϊκή εμπλοκή (Roman & Ottenbreit-Leftwich, 2016 ; Gu, 2017). Θετικοί και ικανοποιημένοι βρέθηκαν γονείς και εκπαιδευτικοί στην Φιλανδία και στην ανατολική Αμερική αντίστοιχα, σε σχετικές έρευνες που διεξήχθησαν για τον ρόλο και την σημασία της ψηφιακής επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας (Kuusimäki et al., 2019 ;Snell et al., 2020).

Στην Κύπρο το 2013, σε εξέλιξη βρισκόταν η αξιολόγηση της Διαδικτυακής Πλατφόρμας Συνεργασίας Οικογένειας–Σχολείου «ΔΙΑΠΛΑΣΟΙΣ», που στόχευε στην διευκόλυνση της συνεργασίας σχολείου- οικογένειας, εξυπηρετώντας τους σκοπούς της εκπαίδευσης και της ενημέρωσης για τις σχολικές δράσεις και εξέλιξης των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί μέσω αυτής της πλατφόρμας είχαν την δυνατότητα να προσφέρουν υποστήριξη στους γονείς με e-tutoring, επιμορφώνοντάς τους και ενθαρρύνοντάς τους, να γίνουν όσο το δυνατό περισσότερο βοηθητικοί και καταλυτικοί στην εκπαίδευση των παιδιών τους. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την αξιολόγηση της πλατφόρμας ήταν τα μαθησιακά πρωτίστως, αλλά και τα επικοινωνιακά πλεονεκτήματα που επιφέρει η χρήση της, στη συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας και στην ενίσχυση της μεταξύ τους επικοινωνίας. Επιπλέον τομείς που θα αξιολογηθεί η συγκεκριμένη πλατφόρμα είναι το κόστος της, η ευχρηστία της και ο βαθμός φιλικότητάς της προς τους χρήστες καθώς και τα εργαλεία σύγχρονης επικοινωνίας που διαθέτει (Κοφτερός & Χατζηλάκος, 2013).

Από τα παραπάνω, γίνεται αντιληπτό ότι η επικοινωνία ακολουθεί τις τεχνολογικές εξελίξεις και πραγματοποιείται με ολοένα σύγχρονα επικοινωνιακά μέσα και εργαλεία, που εξυπηρετούν την αλληλεπίδραση και την διαπροσωπική επικοινωνία. Πλέον στις μέρες μας, η επικοινωνία λαμβάνει χώρα μέσω της νέας γενιάς εργαλείων του Παγκόσμιου Ιστού Web 2.0, όπως τα ιστολόγια (blogs), οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης κ.λπ. δίνοντας νέες δυνατότητες και πλεονεκτήματα στους χρήστες.

3.2. Εναλλακτικές μορφές επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας σε χώρες του εξωτερικού

Το διαδίκτυο κατέχει πλέον ένα σημαντικό μέρος της καθημερινότητάς μας, καθώς όλο και περισσότερες νέες εφαρμογές διεισδύουν στην ζωή μας. Διεθνώς, αρκετές σχολικές μονάδες εκμεταλλεύονται ιστοσελίδες ή και άλλα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, όπως τα sms για ενημέρωση της οικογένειας για θέματα που αφορούν τους μαθητές όπως βαθμολογία, απουσίες, δίδακτρα (εφόσον υπάρχουν) και για δραστηριότητες του σχολείου, μέσω των συστημάτων SIS (Student Information). Επίσης, αξιοποιούνται το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και ομάδες του Facebook (Thompson, 2008). Μεγάλη απήχηση έχουν οι εφαρμογές του web 2.0., όπου μέσα από αυτές οι

χρήστες μετέχουν ενεργά στην παγκόσμια online κοινότητα, επικοινωνώντας μέσω πολλών εφαρμογών. Κυριότερα εργαλεία του web 2.0. είναι οι εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης τα blogs, wikis, κλπ. Τα εργαλεία αυτά προσφέρουν καινοτόμες υπηρεσίες του Παγκόσμιου Ιστού, δίνοντας πολλές δυνατότητες στους χρήστες, οι οποίοι έχουν ενεργό ρόλο, αφού αλληλοεπιδρούν διαδικτυακά μέσω δυναμικών πλατφορμών.

Στις Η.Π.Α. το 2011 η Εθνική Σχολή Δημοσίων Σχέσεων (NSPRA) πραγματοποίησε έρευνα σχετικά με τον τρόπο που επιθυμούν οι γονείς να επικοινωνούν με το σχολείο και έδειξε ότι υπερτερούσε η ψηφιακή επικοινωνία μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο online ιστοχώρος διαμορφωμένος για γονείς, η σχολική ιστοσελίδα και τέλος μέσω τηλεφώνου. Τις τελευταίες θέσεις κατέλαβαν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, Twitter και blogs), γεγονός που καταδεικνύει ότι οι γονείς δεν τα θεωρούν αξιόπιστα για την επίσημη επικοινωνία με το σχολείο. Η επικοινωνία αυτή είχε ενημερωτικό χαρακτήρα ως προς την σχολική επίδοση των παιδιών τους, πληροφορίες που αφορούσαν την στοχοθεσία της διδασκαλίας και των εργασιών, θέματα συμπεριφοράς, προγραμματισμένες σχολικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις. Η έρευνα αυτή έδειξε ότι τα σχολεία που προσφέρουν δυνατότητες διαλόγου με την οικογένεια, είναι προτιμητέα από τους γονείς, λόγω των υπηρεσιών που προσφέρουν.

Στην Ευρώπη, οι ψηφιακές μέθοδοι ενημέρωσης και επαφής μεταξύ σχολείου και οικογένειας, κατέχουν πρωταγωνιστικό ρόλο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι έχουν αντικαταστήσει την φυσική παρουσία των γονέων σε τακτά χρονικά διαστήματα. Τα περισσότερα ευρωπαϊκά σχολεία ενημερώνουν την οικογένεια των μαθητών μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, του τηλεφώνου και της σχολικής ιστοσελίδας, ακόμα και με γραπτά ή φωνητικά μηνύματα στο κινητό τηλέφωνο του γονέα, όταν συντρέχουν λόγοι ανάγκης. Η συχνότητα αποστολής των γραπτών μηνυμάτων γίνεται ανά μήνα. Τα θέματα που εστιάζουν οι δυο πλευρές, είναι κυρίως η μαθησιακή εξέλιξη των παιδιών, η συμπεριφορά που παρουσιάζουν, το πρόγραμμα σπουδών, οι σχολικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις. Από τις ιστοσελίδες των σχολικών μονάδων, οι γονείς ενημερώνονται για τους στόχους και το όραμα που έχει θέσει η καθεμία, για τις χορηγίες που λαμβάνει, το ακαδημαϊκό προφίλ και τις διακρίσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού, καθώς και τις επιτυχίες και τα επιτεύγματα των μαθητών.

Γίνεται φανερό, ότι οι νέες τεχνολογίες δημιούργησαν νέα κανάλια επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας και η επιλογή του πλέον κατάλληλου εργαλείου επικοινωνίας, εξαρτάται από την εξοικείωση των γονέων αλλά και των εκπαιδευτικών με τις νέες τεχνολογίες. Στην Αμερική, κατά την περίοδο της πανδημίας, για να ελαττωθεί το άγχος των γονέων ως προς τους νέους αυτούς τρόπους επικοινωνίας με το σχολείο, οι ίδιες οι σχολικές μονάδες διεξήγαγαν

τηλεμαθήματα για τους γονείς, ώστε να εξοικειωθούν στα καινοτόμα μέσα επικοινωνίας. Επίσης, πολλά σχολεία προγραμματίσαν κάποιες μέρες, να απαντούν με βιντεοκλήσεις σε ερωτήματα των γονέων, κυρίως τεχνικού χαρακτήρα. Δημιουργήθηκε δηλαδή, ένα υποστηρικτικό περιβάλλον που παρέχει στους γονείς μια εικονική τεχνική υποστήριξη με συμβουλευτικό χαρακτήρα (Devery, 2020).

3.2.1. Τα Blogs

Πρόκειται για σύγχρονα επικοινωνιακά εργαλεία που επιτρέπουν την διάδραση μεταξύ μαθητών, εκπαιδευτικών και γονέων, τον διαμοιρασμό της είδησης και της γνώσης ανά γνωστικό αντικείμενο και θεματική ενότητα, βοηθώντας παράλληλα τους γονείς, στο να υποστηρίξουν τα παιδιά τους στην μαθησιακή διαδικασία. Τα blogs συνιστούν σημαντικά εργαλεία στην εκπαίδευση, γιατί με την αξιοποίησή τους παράγεται ο ηλεκτρονικός προσωπικός φάκελος εργασιών του μαθητή, καλλιεργούν τις δεξιότητες γραφής και ανάγνωσης, δίνοντας κίνητρα στους μαθητές να επικοινωνήσουν με την ομάδα. Αποτελούν μια διαδικτυακή τεχνολογία διάχυσης της πληροφορίας και της επικοινωνίας, που αναπτύσσονται και υποστηρίζονται τεχνικά πιο εύκολα από τις παραδοσιακές ιστοσελίδες (Δαβράζος, 2007).

Τα ιστολόγια εμφανίστηκαν στις Η.Π.Α περί τα τέλη του 1977, παρέχοντας απεριόριστες επιλογές στους χρήστες και εξελίχθηκαν σε ένα χρήσιμο και ευέλικτο μέσο επικοινωνίας μεταξύ του σχολείου, των μαθητών και των οικογενειών τους. Οι λόγοι που το κατέστησαν δημοφιλές στην εκπαιδευτική κοινότητα, είναι η ευκολία και η απλότητα της δημιουργίας και της χρήσης του από τον διαχειριστή, δίχως να απαιτείται να προϋπάρχουν εξειδικευμένες τεχνολογικές δεξιότητες. Τα blogs αναπτύσσονται πάνω σε πλατφόρμες, οι οποίες παρέχονται δωρεάν και άμεσα, δίνοντας στην συνέχεια την δυνατότητα στον εκπαιδευτικό, να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες που του προσφέρουν, να το εμπλουτίσουν με ποικίλα ερεθίσματα και ελκυστικές θεματικές ενότητες, ώστε να δημιουργήσουν ένα ολοκληρωμένο και χρήσιμο μέσο επικοινωνίας με τους μαθητές και τους γονείς τους. Ο τρόπος αυτός επικοινωνίας μπορεί να γίνει εύκολα μέσω ενός Η/Υ, ενός tablet ή ενός smartphone, είναι διαδεδομένος και δημοφιλής σε Ευρωπαϊκές χώρες, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία και τη Γερμανία.

Ο σχεδιασμός ενός εκπαιδευτικού ιστολογίου θα πρέπει να είναι εύχρηστος και της φιλικός προς το χρήστη, να έχει κατάλληλα δομημένη μορφή, εύκολη πρόσβαση στην πληροφορία και να ενεργοποιεί τον μαθητή (Αγγελάνα & Τζιμογιάννης, 2010). Για τη δημιουργία ενός ιστολογίου μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε ένας πάροχος υπηρεσιών, όπως το <http://el.wordpress.com>, είτε να ενσωματωθεί σε συστήματα διαχείρισης της μάθησης, όπως το moodle.

Δυνατότητα δημιουργίας Blog έχουν και οι εγγεγραμμένοι χρήστες του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου(<http://blogs.sch.gr/>).Οι Ελληνικές σχολικές μονάδες έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες των ιστολογίων και να αναπτύξουν ελκυστικές και χρηστικές ιστοσελίδες, μέσω του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου (Π.Σ.Δ.).Έτσι, κάθε σχολείο Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αξιοποιεί τις δυνατότητες και τα χαρακτηριστικά που έχουν τα blogs τόσο στην εκπαίδευση, όσο και στην αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ των εκπαιδευτικών, των μαθητών αλλά και της οικογένειάς τους, διευρύνοντας τα όριά της εκτός σχολικής τάξης (Δαπόντες, 2007).

3.2.2. Πλατφόρμες επικοινωνίας σχολείου – οικογένειας

Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, εισήγαγαν νέες επικοινωνιακές δυνατότητες και ενσωματώθηκαν γρήγορα στις εργαλειοθήκες της εκπαίδευσης, υποστηρίζοντας τη δημιουργία ψηφιακών κοινοτήτων μάθησης. Οι θεωρητικοί της εκπαίδευσης τα τελευταία χρόνια, εστιάζουν όλο και περισσότερο στην συνεργατική μάθηση ως καλή διδακτική πρακτική, την οποία τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι εύκολο να την ενισχύσουν, με την δημιουργία κοινοτήτων μάθησης, με τον άμεσο διαμοιρασμό ψηφιακού υλικού και με την ποικιλία επικοινωνιακών και αλληλεπιδραστικών εργαλείων που διαθέτουν (Τίγκας,2016).

Οι ψηφιακές υπηρεσίες στην επικοινωνία σχολείου και οικογένειας, είναι κάτι που συναντώνται και τυγχάνουν μεγάλης αποδοχής από τους γονείς σε χώρες του εξωτερικού. Οι πλατφόρμες αυτές επικοινωνίας είναι ιδιαίτερα δημοφιλείς, γιατί παρέχουν πλήθος υπηρεσιών στους γονείς, οι οποίοι ενημερώνονται μέσω του smartphone ή του tablet τους για την σχολική επίδοση των παιδιών τους και όχι μόνο, δίχως να παρευρεθούν στην σχολική μονάδα. Οι κοινωνικές εκπαιδευτικές πλατφόρμες προσφέρουν την δυνατότητα στους γονείς να μαθαίνουν τα πάντα σχετικά με την σχολική επίδοση των παιδιών τους, να επικοινωνούν με τους εκπαιδευτικούς τους είτε από το σπίτι είτε από την εργασία τους, έχοντας άμεση και εύκολη πρόσβαση σε στοιχεία που αφορούν την επίδοση τους, την συμπεριφορά τους, στις εργασίες τους και γενικότερα σε όλες τις σχολικές δραστηριότητές τους, χάρη στις ειδικά διαμορφωμένες υπηρεσίες για γονείς. Οι ψηφιακές υπηρεσίες και διευκολύνσεις που προσφέρουν, τις έχουν καταστήσει ιδιαίτερα δημοφιλείς στους γονεικούς και εκπαιδευτικούς κύκλους στα σχολεία της Αμερικής και Βρετανίας. Και αυτό γιατί, είναι σημαντικό για την οικογένεια να ενημερώνεται για την πρόοδο και να εμπλέκεται στην σχολική ζωή των παιδιών της, να συζητά και να ανταλλάσσει απόψεις που αφορούν την συμπεριφορά των μαθητών, τον σχολικό εκφοβισμό και γενικότερα να βρει λύσεις και απαντήσεις σε απορίες και ερωτήματα που την απασχολεί (Bordalba & Bochaca, 2019).

Οι πλατφόρμες επικοινωνίας που θα αναλυθούν παρακάτω χρησιμοποιούνται ευρέως από σχολικές μονάδες της Αμερικής και της Ευρώπης, είναι εύκολες στη χρήση, διευκολύνουν την επικοινωνία του σχολείου και είναι ό,τι πιο σύγχρονο και εύχρηστο κυκλοφορεί σε αυτόν τον τομέα, αλλά δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμα από την ελληνική εκπαιδευτική κοινότητα.

3.2.2.1. ClassDoJo

Με την χρήση των Ν.Τ στην εκπαίδευση δεν εννοείται μόνο η χρήση λογισμικών, αλλά κυρίως μεθόδων και των τεχνικών προσομοίωσης που είναι ενσωματωμένες σε αυτές και που αποτελούν βασικό εργαλείο για την διδακτική χρήση τους (Γεωργακάκης, 2017). Ένα τέτοιο σχέδιο προσομοίωσης αποτελεί και η πλατφόρμα classdojo και διαχειρίζεται την συμπεριφορά των μαθητών. Πρόκειται για ένα πολυδιάστατο Web2.0 εργαλείο, που στοχεύει στην υποστήριξη του εκπαιδευτικού στην διαχείριση της τάξης του σε πραγματικό χρόνο. Η συγκεκριμένη πλατφόρμα είναι αρκετά διαδεδομένη σε 35 εκατομμύρια χρήστες λόγω της ευχρηστίας της από μαθητές και γονείς, οι οποίοι εμπλέκονται όχι μόνο στην σχολική ζωή, αλλά και στις δραστηριότητες της εκάστοτε ψηφιακής τάξης, κάνοντας χρήση των κωδικών τους. Οι ψηφιακές τάξεις δημιουργούνται από τον εκπαιδευτικό, ο οποίος επιβραβεύει ή όχι την επίδοση, την προσπάθεια, την συνέπεια, αλλά και την συμπεριφορά των μαθητών. Οι γονείς εφόσον έχουν εγκαταστήσει την εφαρμογή σε μια συσκευή τους, μπορούν να έχουν άμεση επικοινωνία με το σχολείο και την τάξη του παιδιού τους, παρακολουθώντας την μαθησιακή τους εξέλιξη. Ο εκπαιδευτικός λοιπόν μπορεί να προσκαλέσει τους γονείς ή τους κηδεμόνες σε αυτή την πλατφόρμα, δίνοντάς τους την δυνατότητα της άμεσης πρόσβασης στα συμβάντα της τάξης, σε πραγματικό χρόνο τις περισσότερες φορές και να λαμβάνουν γνώση για τις συμπεριφορές των παιδιών τους και να μοιράζονται μαζί τους πληροφορίες, νέα κι ανακοινώσεις. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα στον εκπαιδευτικό, να καταλήξει σε χρήσιμα στατιστικά συμπεράσματα και δεδομένα, που σχετίζονται με την σχολική επίδοση των μαθητών και τα οποία διαμοιράζονται γρήγορα και εύκολα στους γονείς, στους διευθυντές των σχολικών μονάδων, αλλά και στους ίδιους τους μαθητές. Αυτό τους δίνει την ευκαιρία να αυτοαξιολογήσουν, να κρίνουν και να επεξεργαστούν την σχολική τους πρόοδο. Ένα στο δύο σχολεία στην Αμερική κάνουν χρήση της πλατφόρμας, μέσα από την οποία καταγράφονται και αποθηκεύονται στοιχεία σχετικά με την συμπεριφορά των μαθητών, τα οποία διαχειρίζονται οι εκπαιδευτικοί με θετικό τρόπο, βελτιώνοντας την συμπεριφορά των μαθητών στην τάξη, ενώ οι γονείς μπορούν να ελέγχουν την πρόοδο του παιδιού τους στο σχολείο καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Για την χρήση της πλατφόρμας δεν απαιτείται η προεγκατάσταση κάποιου λογισμικού, διατίθεται δωρεάν και η εφαρμογή της μπορεί να διαμορφωθεί σύμφωνα με τις ανάγκες των

μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί με την βοήθεια του Η/Υ, της ηλεκτρονικής ταμπλέτας, του «έξυπνου» κινητού τηλεφώνου, αλλά και του διαδραστικού πίνακα, μπορούν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες της πλατφόρμας σύγχρονα ή και ασύγχρονα. Η εγγραφή στην πλατφόρμα είναι εύκολη και πραγματοποιείται, μέσω απλών και κατανοητών βημάτων από όλους τους εμπλεκόμενους: εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς και από τον διευθυντή του σχολείου, μέσα από τον επίσημο διαδικτυακό ιστότοπο www.ClassDojo.com.

Τα οφέλη που προσφέρει η αξιοποίηση των δυνατοτήτων της πλατφόρμας classdojo προς τους μαθητές, είναι σημαντικά καθώς με την επιβράβευση που λαμβάνουν λόγω των επιθυμητών συμπεριφορών τους, άμεσα ενδυναμώνονται και τονώνεται η αυτοεκτίμησή τους. Όταν ενθαρρύνονται οι θετικές συμπεριφορές με οπτικοποιημένα μηνύματα στην σχολική τάξη, αναπτύσσονται οι στόχοι και οι αξίες των μαθητών, λόγω καλύτερης κατανόησής τους. Οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν την εξέλιξή τους, να διαδράσουν και να επικοινωνήσουν μεταξύ τους.

Σημαντικός είναι ο ρόλος της πλατφόρμας στην επικοινωνία του σχολείου με τις οικογένειες των μαθητών, καθώς αυτή πραγματοποιείται με άμεσο, εύκολο και γρήγορο τρόπο. Η ενημέρωση των γονέων ως προς την σχολική επίδοση και την πρόοδο αλλά και ως προς την συμπεριφορά των μαθητών, γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, προωθώντας την ενεργό συμμετοχή και εμπλοκή τους στην μαθησιακή διαδικασία (<https://www.classdojo.com/el-gr/>).

3.2.2.2. Remind

Πρόκειται για ένα απλό, ελεύθερο και εύκολο μέσο επικοινωνίας που προωθεί την αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ σχολείου και οικογένειας, καθώς είναι σχεδιασμένο και προσαρμοσμένο στις ανάγκες των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των γονέων. Στις Η.Π.Α. είναι διαδεδομένο και ανερχόμενο εργαλείο, χρησιμοποιείται σε περισσότερο από το 70% των δημόσιων σχολείων, καθώς ένας στους τέσσερις καθηγητές κάνουν χρήση του, στέλνοντας ενημερώσεις σε μαθητές και γονείς με εξατομικευμένα μηνύματα, προωθώντας την αμφίδρομη επικοινωνία, δίνοντάς τους την δυνατότητα ελέγχου ανάγνωσης των μηνυμάτων, ενθαρρύνοντας την συμμετοχή των εμπλεκόμενων και την ουσιαστική επικοινωνία. (<https://seminars.etwinning.gr/>).

Ένα σημαντικό πλεονέκτημα της πλατφόρμας Remind είναι, ότι τα μηνύματα που στέλνουν οι χρήστες μεταξύ τους, μπορεί να είναι αρχεία ήχου ή εικόνας, καθώς και αρχεία pdf και word, γεγονός που βοηθά πολύ μαθητές που απουσιάζουν, ώστε να λαμβάνουν την ύλη του μαθήματος της ημέρας. Η άμεση και εύκολη σύνδεση στην πλατφόρμα, αποτελεί προτέρημα αφού οι εκπαιδευτικοί κάνουν απλά εγγραφή, δημιουργούν την εικονική τάξη τους, προσθέτοντας τους μαθητές τους και

στη συνέχεια τους στέλνουν μηνύματα, αφού πρώτα μαθητές και γονείς κάνουν εγγραφή στην τάξη. Η επικοινωνία παραμένει ασφαλής καθώς τα τηλέφωνα μαθητών και γονέων είναι απόρρητα και επιτυγχάνεται εξοικονόμηση χρόνου με την αποστολή προγραμματισμένων μηνυμάτων. Οι εμπλεκόμενοι κάνουν χρήση της πλατφόρμας δωρεάν, χωρίς δέσμευση και από οποιαδήποτε συσκευή. Η πλατφόρμα δεν είναι μεταφρασμένη στα ελληνικά και η διεπαφή είναι στην αγγλική γλώσσα, αλλά αυτό δεν αποτελεί πρόβλημα για κανένα χρήστη, λόγω της ευκολίας και της ευχρηστίας της (<https://www.remind.com/>).

3.2.2.3. Edmodo

Πρόκειται για μια web πλατφόρμα και για μια δωρεάν υπηρεσία μικροϊστολογίων, που επιτρέπει την συνεργασία μεταξύ μαθητών, εκπαιδευτικών και γονέων, τον διαμοιρασμό υλικού, εργασιών, την αξιολόγησή τους, την πρόσβαση σε ανακοινώσεις κλπ. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να δημιουργήσει μια εικονική τάξη με μοναδικό κωδικό, ο οποίος γνωστοποιείται στους μαθητές και στους γονείς, ώστε να έχουν πρόσβαση, να εποπτεύουν ξεχωριστά την εξέλιξη των δραστηριοτήτων και να προστατεύονται από δράσεις ατόμων εκτός της ομάδας. Οι γονείς μπορούν κι αυτοί να δημιουργήσουν λογαριασμό στην πλατφόρμα, ώστε να συμμετέχουν στις σχολικές δραστηριότητες, να ενημερώνονται για την σχολική ζωή και επίδοση των παιδιών τους, να επικοινωνήσουν με τους εκπαιδευτικούς με μηνύματα άμεσα και εύκολα και να παρακολουθούν τις ενημερώσεις της εικονικής τάξης (<https://seminars.etwinning.gr/>).

Η πλατφόρμα Edmodo έχει πάνω από 78 εκατομμύρια χρήστες παγκοσμίως, ενώ οι μισοί από αυτούς βρίσκονται στην Αμερική. Το 2011 αναδείχθηκε από την American Association of School Librarians, ως μια από τις 25 ιστοσελίδες που προωθούν την πρωτοπορία, τη δημιουργικότητα, τη συνεργασία και την ενεργό συμμετοχή στην κατηγορία με τίτλο «κοινωνική δικτύωση και επικοινωνία». Η πρόσφατη συνεργασία της Edmodo με το Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ, ενισχύει την δυναμική της και φαίνεται ότι αποκτά φανατικό κοινό. Το περιβάλλον της εφαρμογής είναι παρόμοιο με αυτό του Facebook, όπως προαναφέρθηκε είναι ασφαλές, διότι μόνο εκπαιδευτικοί δημιουργούν και μπορούν να διαχειρίζονται τους λογαριασμούς, δίνοντας τους μοναδικούς κωδικούς στους μαθητές, ώστε να συμμετέχουν στις ομάδες που δημιουργούνται (Γεωργάκαινας,2014). Αποτελεί ένα Διαδικτυακό Εκπαιδευτικό Κοινωνικό Δίκτυο, δηλαδή ένα μέσο κοινωνικού δικτύου και μαθησιακού περιβάλλοντος ταυτόχρονα, που εμπλέκεται όλη σχολική κοινότητα, είναι κατάλληλο και ασφαλές για το σχολικό περιβάλλον, όπου επιτρέπει την επικοινωνία των εκπαιδευτικών και μαθητών μεταξύ τους, την αλληλεπίδρασή τους με άλλες

εικονικές ομάδες και τον διαμοιρασμό ψηφιακού υλικού, των ιδεών και των απόψεων σχετικά με το χώρο της εκπαίδευσης με ασφάλεια (Γλέζου & Γρηγοριάδου, 2010) (<https://www.edmodo.com>).

Τα τελευταία χρόνια γίνεται χρήση κάποιων εφαρμογών της πλατφόρμας Edmodo, σε πρώτες τάξεις του Γυμνασίου σε πιλοτικό επίπεδο, όπως και σε φροντιστήριο Μέσης Εκπαίδευσης στη πόλη της Θεσσαλονίκης, όπου καταγράφηκαν θετικά πορίσματα για την χρήση της, ακόμα κι από εκπαιδευτικούς με μικρή ψηφιακή εμπειρία και τεχνογνωσία (Γεωργάκαινας, 2014).

3.2.2.4. Schoology

Το Schoology είναι μια online πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης και διαχείρισης μάθησης, όπου οι εκπαιδευτικοί οργανώνουν και διαχέουν το μαθησιακό υλικό τους στην ψηφιακή τάξη που έχουν δημιουργήσει, αναθέτουν εργασίες, δημιουργούν forum για συζήτηση και γενικότερα παρακολουθούν την μαθησιακή εξέλιξη των μαθητών τους, καταγράφοντας την πρόοδό τους και αποτυπώνοντάς τη σε διαγράμματα. Διαθέτει εργαλεία διαχείρισης της μάθησης που προωθούν την επικοινωνία και την συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων σε θέματα που αφορούν την μαθησιακή διαδικασία. Είναι συμβατό με το περιβάλλον του moodle ή του backboard, καθώς γίνεται με ευκολία η εισαγωγή αρχείων από αυτές στο schoology και με τις εφαρμογές Google Drive, OneDrive, Dropbox και Google Docs, έχοντας έτσι άμεση πρόσβαση στα αρχεία, για εύκολη και γρήγορη διαμοίρασή τους. Για την πραγματοποίηση αυτών, απαιτείται η δημιουργία λογαριασμού χρήστη από τον εκπαιδευτικό, ώστε να δημιουργήσει την εικονική του τάξη και από τον μαθητή, ο οποίος θα εγγραφεί στο μάθημα, κάνοντας χρήση του κωδικού που θα του στείλει ο εκπαιδευτικός. Η πλατφόρμα διατίθεται για χρήση από Η/Υ και από κινητές συσκευές(<https://www.schoology.com/>).

3.2.2.5. Seesaw

Το Seesaw είναι κι αυτό μία online εφαρμογή όπου ο εκπαιδευτικός δημιουργεί μία ψηφιακή τάξη, όπου αναρτά ψηφιακό υλικό και οργανώνει και πραγματοποιεί το μάθημά του. Οι μαθητές μπορούν να εγγραφούν με το προσωπικό τους e-mail ή με τον μοναδικό κωδικό τους και μπορούν να ανεβάζουν στο ψηφιακό τους φάκελο τις εργασίες τους και να επικοινωνούν με τον εκπαιδευτικό και τους συμμαθητές τους σύγχρονα ή ασύγχρονα. Οι γονείς μπορούν και αυτοί να εγγραφούν στην εφαρμογή, με την καθοδήγηση και την βοήθεια του εκπαιδευτικού, να επικοινωνήσει μαζί του μέσω μηνυμάτων, να έχουν πρόσβαση στις εργασίες των παιδιών τους και στο εκπαιδευτικό υλικό, να έχει άμεση γνώση για την σχολική ζωή, να σχολιάζει με γραπτά ή ηχητικά μηνύματα τις εργασίες του παιδιού του, ενθαρρύνοντάς το και παρακολουθώντας την πρόοδό του. Επιπλέον, ο

εκπαιδευτικός έχει την δυνατότητα να επικοινωνήσει με τους γονείς με μαζικά ή ατομικά μηνύματα και να δημιουργήσει blog που θα μπορεί να συνδεθεί με το blog της τάξης ή με άλλα Seesawblogs. Επιπλέον, τα μηνύματα, οι ενημερώσεις και οι αναρτήσεις δύναται να μεταφραστούν σε περισσότερες από πενήντα γλώσσες, βοηθώντας έτσι την επικοινωνία με οικογένειες που δεν μιλούν καλά την γλώσσα της χώρας που τις φιλοξενεί (Κορονέλλος, 2019).

3.2.2.6. Bambizo

Η συγκεκριμένη ψηφιακή πλατφόρμα είναι κι αυτή μια εφαρμογή κοινωνικής δικτύωσης για γονείς παιδιών σχολικής ηλικίας, όπου εκπαιδευτικοί έρχονται σε άμεση επαφή με τους γονείς μέσω μηνυμάτων απλών ή επειγόντων, αναρτούν ψηφιακό υλικό και εργασίες. Υπάρχει η δυνατότητα επίσης, δημιουργίας ομάδων συζήτησης μεταξύ των γονέων, ανταλλάσσοντας απόψεις σχετικές με την σχολική ζωή και τις δραστηριότητες της τάξης, δημιουργώντας έτσι μια κοινότητα διαμοιρασμού πληροφοριών. Η εφαρμογή είναι ωφέλιμη στους γονείς που επιθυμούν να συνεργάζονται, ώστε να προγραμματίζουν και να οργανώνουν καλύτερα τις σχολικές δράσεις των παιδιών τους, ανταλλάσσοντας πληροφορίες που αφορούν τις σχολικές εργασίες, και τα σχολικά δρώμενα.

(<https://www.crunchbase.com/organization/bambizo-inc-#section-overview>)

3.2.3. Επικοινωνιακά κανάλια που αναπτύχθηκαν σε σχολεία των ΗΠΑ στο διάστημα της πανδημίας covid-19.

Στην διάρκεια της καραντίνας λόγω της πανδημίας covid-19, τα σχολεία της Αμερικανικής ηπείρου, εφάρμοσαν νέες στρατηγικές επικοινωνίας με τους γονείς μέσω των νέων τεχνολογιών κατά τη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ορισμένα σχολεία επικεντρώθηκαν στην επικοινωνία μέσω των ιστοτόπων τους και άλλα χρησιμοποίησαν το κανάλι τους στο YouTube και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως τη ροή τους στο Twitter, τον λογαριασμό τους στο Instagram και τη σελίδα τους στο Facebook για να ενημερώνουν τους γονείς. Επίσης, πολλές σχολικές μονάδες ανέπτυξαν την επικοινωνία τους με την οικογένεια μέσω μιας ενιαίας πλατφόρμας ParentSquare, η οποία συνδέει και τις δυο πλευρές με επικοινωνιακές υπηρεσίες για όλα τα θέματα, με μαζικές ειδοποιήσεις, αποστολές εγγράφων κ.λπ. από το περιφερειακό γραφείο μέχρι τον δάσκαλο της τάξης και όλα σε ένα μέρος (Devery, 2020).

Ένα άλλο εργαλείο που υιοθετήθηκε από τους εκπαιδευτικούς των δημόσιων αμερικάνικων σχολείων, ώστε να αναπτύξουν μια ουσιαστική επικοινωνία με τους γονείς είναι το Google Voice. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά βοηθητικό εργαλείο επικοινωνίας, με πολλές εκπαιδευτικές

δυνατότητες. Ο εκπαιδευτικός μέσω του Google Voice μπορεί να αποκτήσει ένα νέο αριθμό τηλεφώνου, που θα τον χρησιμοποιεί στην επικοινωνία του με μαθητές και γονείς, χωρίς να κάνει χρήση του προσωπικού του αριθμού τηλεφώνου. Έτσι, δεν χρειάζονται πολλές συσκευές, γιατί όλες οι κλήσεις έρχονται σε έναν αριθμό, υπάρχει επιλογή να απαντηθεί ή να ανακατευθυνθεί η κλήση σε τηλεφωνητή, να ληφθούν ή να σταλθούν μηνύματα μέσω mail ή φωνητικά μηνύματα, να καταγραφούν και να μετατραπούν σε γραπτά (Devery, 2020).

3.3. Εναλλακτικές μορφές επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας στην Ελλάδα

3.3.1. Ψηφιακό σχολείο

Σύμφωνα με τις προταγές της Ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής το σύγχρονο Ελληνικό σχολείο έχει ενσωματώσει την χρήση των Ν.Τ. στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην διάδραση μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων. Σύμφωνα με το ΥΠΑΙΘ, το ψηφιακό σχολείο στοχεύει στην ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στην μαθησιακή διαδικασία, στην ανάπτυξη και στην συγκέντρωση ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού σε αποθετήριο ανά γνωστικό αντικείμενο, στην διεύρυνση και στον εμπλουτισμό διαδικτυακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας, στην διεύρυνση και στην επικοινωνιακή χρήση της τεχνολογικής και ψηφιακής υποδομής των σχολικών μονάδων και τέλος στην ανάπτυξη και δημιουργία του ψηφιακού εγγραμτισμού και κουλτούρας. Πηγές του Υπουργείου, αναφέρουν ότι το 35% του εκπαιδευτικού προσωπικού έχουν ενσωματώσει τις νέες τεχνολογίες στο μάθημά τους, με αντίστοιχο μέσο όρο στην Ευρώπη 74%, ενώ το 31% δεν έχουν ή έχουν ελάχιστη εμπειρία στην αξιοποίηση των ΤΠΕ, σε αντίθεση με το αντίστοιχο ποσοστό στην Ευρώπη που είναι μόλις 7% και μόνο το 1,4% και το 3,7% των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας αντίστοιχα, διαθέτουν ενεργή ιστοσελίδα στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο. Η δημιουργία του ψηφιακού σχολείου αποτελεί προτεραιότητα του ΥΠΑΙΘ, ώστε να είναι ανταγωνιστικό στον ευρωπαϊκό χώρο. Η πρωταρχική πρόκληση που καλείται το ελληνικό σχολείο να αντιμετωπίσει, είναι η ουσιαστική ενσωμάτωση των ΝΤ στη εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και στη σχολική ζωή και οργάνωση γενικότερα.

Στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, από το 1996 έως και σήμερα, αντανακλάται η πρόθεσή του να σχεδιάσει, να εντάξει και να υλοποιήσει προγράμματα που στοχεύουν στην ανάπτυξη ψηφιακών εκπαιδευτικών πόρων, ψηφιακών υπηρεσιών για την οργάνωση και για την αξιοποίησή τους στην αναβάθμιση και στην βελτίωση της μαθησιακής διαδικασίας. Το έργο «Ψηφιακό Σχολείο Ι» του Υπουργείου παιδείας αναπτύχθηκε, γύρω από τους άξονες που αφορούν την ενίσχυση υποδομών και δικτύου, τον εξοπλισμό της ψηφιακής τάξης με διαδραστικά μέσα, την ανάπτυξη και

συγκέντρωση εκπαιδευτικού ψηφιακού υλικού (e-books) με ταυτόχρονη αξιοποίηση εργαλείων Web2.0. μέσω εκπαιδευτικής πλατφόρμας, στην επιμόρφωση της εκπαιδευτικής κοινότητας στην εκπαιδευτική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, στην ηλεκτρονική διοίκηση της εκπαίδευσης μέσω ολοκληρωμένου συστήματος και σε υποστηρικτικές δράσεις τεχνικής βοήθειας των σχολείων (helpdesk), ενημέρωση όλων των εμπλεκομένων για την ασφάλεια στο διαδίκτυο και την προώθηση καλών πρακτικών χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Συνέχεια αυτού, αποτελεί το έργο «Ψηφιακό Σχολείο II» καθώς το επεκτείνει, το αναβαθμίζει και το εμπλουτίζει. Συγκεκριμένα, εμπλουτίζει τα ψηφιακά βιβλία (e-books), με επιπλέον διαδραστικό υλικό, εμπλέκοντας ενεργά τους χρήστες με εξελιγμένα εργαλεία. Αναπτύσσεται το ψηφιακό αποθετήριο «Φωτόδεντρο», με πλούσιο και προσβάσιμο εκπαιδευτικό υλικό. Προωθούνται Ανοιχτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι (OERs) και δημιουργείται μια κοινή υποδομή Ψηφιακών Αποθετηρίων που θα παρέχουν την κατάλληλη υποδομή για την διαχείριση, την αποθήκευση και την διάθεση ψηφιακών πόρων. Τέλος, σχεδιάστηκε η κοινωνική και επεκτάσιμη ψηφιακή εκπαιδευτική πλατφόρμα «e-me», που δίνει την δυνατότητα σε μαθητές και εκπαιδευτικούς, να επικοινωνήσουν και να συνεργαστούν, παρέχοντας τους προσωπικό χώρο σε περιβάλλον cloud (Μεγάλου & Κακλαμάνης, 2018).

Εκτός από τον στόχο που έχει θέσει το ΥΠΑΙΘ για την προώθηση του ψηφιακού σχολείου, σημαντικός παράγοντας για την αναβάθμιση αυτή είναι το ίδιο το σχολείο. Στο πλαίσιο της ανάπτυξης της οργάνωσης και της διοίκησής του, εντάσσεται η ποιότητα και η συχνότητα της επικοινωνιακής πολιτικής του σχολείου με την οικογένεια. Ειδικότερα, η ιδιωτική εκπαίδευση έχει ενστερνιστεί καινοτόμες ψηφιακές πρακτικές επικοινωνίας της σχολικής κοινότητας με τους γονείς. Στην περίπτωση αυτή, η σχολική ιστοσελίδα αποτελεί τον κύριο διάλογο επικοινωνίας και είναι προσβάσιμη από τους γονείς στο υλικό ενδοσχολικών και εξωσχολικών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων, στη σχολική επίδοση των παιδιών τους, στις απουσίες τους, ακόμα και σε θέματα επιμόρφωσης που αφορούν τους ίδιους. Η σχολική ιστοσελίδα του ιδιωτικού σχολείου προβάλλει τα επιτεύγματα και τις επιτυχίες της ίδιας σχολικής μονάδας, των μαθητών της και του εκπαιδευτικού προσωπικού της, την διασύνδεσή της με την τοπική κοινωνία, το ακαδημαϊκό προφίλ των εκπαιδευτικών, τις διακρίσεις τους και την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, ώστε να προσελκύσει περισσότερους μαθητές αλλά και χορηγούς (Κυρίτσης, 2015).

Στα δημόσια ελληνικά σχολεία παρατηρείται μια έλλειψη στις εναλλακτικές μορφές επικοινωνίας με την οικογένεια. Σύμφωνα με πηγές του ΥΠΑΙΘ, από το 40% των σχολικών μονάδων που διαθέτουν ιστοσελίδα, μόλις ένα ποσοστό 10 -15% είναι ενεργές και πλήρως ενημερωμένες. Όμως, τελευταία έρευνες έχουν δείξει ότι όλο και περισσότερα σχολεία ασχολούνται με τα καινούργια ψηφιακά κανάλια επικοινωνίας, αναπτύσσοντας την δική τους ιστοσελίδα

αναρτώντας τις δράσεις τους και διαχέοντας πληροφορίες και ανακοινώσεις. Παρόλα αυτά, η χρήση του τηλεφώνου και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο θεωρούνται ως τα πιο δημοφιλή μέσα επικοινωνίας, λόγω της αμεσότητας τους και της μη πρόσβασης και εξοικείωσης κάποιων γονέων στις νέες τεχνολογίες (Κυρίτσης, 2015). Το ψηφιακό σχολείο αποτελεί ολιστική προσέγγιση με παράλληλη ανάπτυξη όλων των παραμέτρων που η εμπειρία αναδεικνύει ως κρίσιμες για την επιτυχή εισαγωγή των ΤΠΕ στο σχολείο.

3.3.2. Πανελλήνιο σχολικό Δίκτυο

Το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο ΠΣΔ (www.sch.gr) είναι το εθνικό δίκτυο του Υπουργείου Παιδείας και παρέχει σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα (εκπαιδευτικούς, μαθητές, σχολεία, διοικητικές υπηρεσίες και φορείς του ΥΠΑΙΘ), πλήθος από διαδικτυακές υπηρεσίες και υποστήριξη, στοχεύοντας την ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης, συνδέει με ασφάλεια όλες τις σχολικές μονάδες και τους εποπτευόμενους φορείς, συνεισφέρει στην ηλεκτρονική μάθηση, διευκολύνει την επικοινωνία και την συνεργασία μεταξύ τους, προωθεί την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και υποστηρίζει τους χρήστες του. Οι υπηρεσίες που προσφέρει σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα και είναι προσβάσιμες μετά από τις διαδικασίες εγγραφής των χρηστών, είναι:

- Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο
- Προσωπικός δικτυακός τόπος (web hosting)
- Ιστολόγια (blogs)
- Υπηρεσία Βίντεο
- Τηλεκπαίδευση-τηλεδιάσκεψη
- Ηλεκτρονική Τάξη
- Υπηρεσία σχολικού τύπου
- Ψηφιακές υπογραφές
- Υπηρεσίες αποθήκευσης, διαμοιρασμού και διαχείρισης αρχείων στο cloud (νέφος)
- Στατιστικά ιστοτόπων
- Φιλοξενία ιστοτόπων, που δίνεται η δυνατότητα σε σχολικές μονάδες και σε εκπαιδευτικούς να δημιουργήσουν και να συντηρούν τον ιστοτόπο τους στον Παγκόσμιο Ιστό.
- Ζωντανές μεταδόσεις

- Τεχνική υποστήριξη

Από τα αποτελέσματα ερευνών που έχουν διεξαχθεί τα τελευταία χρόνια για την χρησιμότητα του ΠΣΔ, έχει φανεί ότι η εκπαιδευτική κοινότητα παρουσιάζει θετική στάση στην αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων και υπηρεσιών που παρέχει, αλλά τα εφαρμόζει σε μικρό βαθμό και εκφράζει επιθυμία για επιμόρφωση (Μπερδέκλης, 2019).

3.3.3. Myschool

Πρόκειται για ένα πληροφοριακό σύστημα που ανέπτυξε το Υπουργείο Παιδείας το 2013, στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης της πληροφοριακής υποδομής του, στοχεύοντας στην μηχανογραφική υποστήριξη των σχολικών οργανισμών και των διοικητικών δομών του, σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο και στην συγχώνευση παλαιότερων πληροφοριακών συστημάτων, όπως το e-School, το e-Data Center κ.λπ. σε ένα σύγχρονο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα. Το myschool από τότε παρέχει υποστηρικτικές υπηρεσίες σε σχολεία και σε διοικητικά πλαίσια, αφού πρώτα δημιουργήθηκαν οι ανάλογοι λογαριασμοί χρηστών και η σύνδεση γίνεται από τη διεύθυνση <https://myschool.sch.gr> με την υποστήριξη του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου. Στις ομάδες χρηστών ανήκουν, το ΥΠΑΙΘ που εποπτεύει όλους τους φορείς, οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης που επεξεργάζονται τα στοιχεία των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης που τους ανήκουν, οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης που διαχειρίζονται και ελέγχουν τα σχολεία ευθύνης τους και οι σχολικές μονάδες όλων των βαθμίδων που διαχειρίζονται μόνο τα στοιχεία του σχολείου τους και που αφορούν το εκπαιδευτικό προσωπικό, τους μαθητές και τους γονείς τους.

Πρόσβαση στο ΠΣ myschool έχει ο διευθυντής της κάθε σχολικής μονάδας, χρησιμοποιώντας ως username κωδικό του σχολείου που έχει σταλεί από την Διεύθυνση Εκπαίδευσης και ένα password το οποίο αλλάζει ανά εξάμηνο για λόγους ασφαλείας. Οι εκπαιδευτικοί δεν έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις λειτουργίες του συστήματος, παρά μόνο στο τμήμα που ορίζονται από τον διευθυντή του σχολείου ως υπεύθυνοι, για τη καταγραφή βαθμολογίας και απουσιών. Επίσης, μπορεί να οριστεί εκπαιδευτικό ή διοικητικό προσωπικό ως υπεύθυνο διαχείρισης του myschool, με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης. Η επικοινωνία με τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών πραγματοποιείται με την αποστολή email και sms, μέσω του πληροφοριακού συστήματος από τον υπεύθυνο του τμήματος. Η ηλεκτρονική αυτή επικοινωνία αφορά τον αριθμό των απουσιών και της βαθμολογίας του εκάστοτε μαθητή και δύναται η μαζική ή η προσωποποιημένη ηλεκτρονική

αποστολή τους. Τέλος, μέσω του myschool μπορούν να εξαχθούν επίσημοι τίτλοι, όπως τίτλοι σπουδών, απολυτήρια κ.ά. καταστάσεις βαθμολογιών και απουσιών, έντυπα απαραίτητα για τους γονείς π.χ. βεβαιώσεις φοίτησης και πιστοποιητικά.

Άρα, το ΠΣ myschool πρόκειται για ένα προηγμένο ψηφιακό εργαλείο επικοινωνίας του σχολείου με την οικογένεια και με το σύνολο των εκπαιδευτικών μονάδων με εξελιγμένα ηλεκτρονικά μέσα και διαδικασίες και έχει ρόλο εποπτικό και οργανωτικό στις διοικητικές και σχολικές δομές.

3.3.3.1. Η δομή του ΠΣ myschool

Κατά την είσοδο στο ΠΣ myschool στην κορυφή της σελίδας εμφανίζεται το μενού: «Αρχική», «Φορείς», «Προσωπικό», «Σχολική Μονάδα», «Μαθητές», «Αναφορές» και «Covid-19», πάνω στο οποίο στηρίζεται η βασική δομή του πληροφοριακού συστήματος. Όπως προαναφέρθηκε, ο υπεύθυνος τμήματος συνδέεται με τους προσωπικούς κωδικούς του και έχει περιορισμένη πρόσβαση στο μενού και διαχειρίζεται μόνο τις καρτέλες: «Αρχική», «Μαθητές» και «Αναφορές».

Στην «αρχική» καρτέλα εμφανίζεται το περίγραμμα διαχείρισης του φορέα, των εργαζομένων σε αυτόν και της αναζήτησης όλων των αναλυτικών στοιχείων για κάθε μαθητή και για το σχολικό έτος που έχει επιλεγεί αρχικά. Το σχολικό έτος που επιλέγεται κάθε φορά, επηρεάζει τα δεδομένα μαθητών και εργαζομένων στον φορέα. Επίσης, γίνεται αναζήτηση και εξαγωγή στατιστικών δεδομένων που αφορούν μαθητές και εκπαιδευτικούς, εκκρεμείς εργασίες, καταστάσεις με απεσταλμένα ή μη παραδοτέα μέιλ. Με την επιλογή «Επιβεβαίωσης δεδομένων» επικυρώνονται τα στοιχεία και τα δεδομένα προς την οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης ανά δεκαπενθήμερο.

Στην καρτέλα «φορείς» γίνεται γενική αποτύπωση και διαχείριση της σχολικής μονάδας, των οργανικών θέσεων, της διεύθυνσης, ο τύπος σχολείου, τα στοιχεία επικοινωνίας όλων των καταχωρημένων φορέων. Επίσης καταγράφεται η κτιριακή υποδομή της σχολικής ομάδας και γίνεται η διαχείριση της κινητής περιουσίας και της σχολικής βιβλιοθήκης.

Η διαχείριση του εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού πραγματοποιείται από την καρτέλα «προσωπικό», όπου αποτυπώνονται τα προσωπικά τους στοιχεία, η σχέση εργασίας τους, καταχωρούνται οι άδειες/απουσίες, οι απεργίες/στάσεις, οι υπερωρίες τους καθώς και η ανάληψη υπηρεσίας αναπληρωτών εκπαιδευτικών.

Στη επιλογή «σχολική μονάδα» αποτυπώνονται όλα όσα αφορούν την λειτουργία της, όπως η δημιουργία τμημάτων, οι αναθέσεις μαθημάτων στους εκπαιδευτικούς, τα εκτιμώμενα κενά ανά

μάθημα, το ωρολόγιο πρόγραμμα, αν πραγματοποιούνται συνδιδασκαλίες, η καταγραφή του μαθητικού δυναμικού ανά τμήμα ή συγκεντρωτικά ή ανά τομέα σπουδών. Υπάρχει η δυνατότητα να καταγραφεί ο μέσος όρος κάθε τμήματος, οι σχολικές εκδρομές που έγιναν ή έχουν δρομολογηθεί, να εκτυπωθούν έγγραφα και έντυπα, να καταχωρηθεί η διδαχθείσα ύλη για την παρακολούθηση και των συντονισμό των Πανελλαδικών εξετάσεων και να αντιγραφούν τα τμήματα του προηγούμενου στο νέο σχολικό έτος. Υπάρχει το υπομενού «Παράμετροι για την αποστολή SMS» που είναι σημαντικό γιατί από εδώ γίνεται η εισαγωγή των παραμέτρων εκείνων, που πραγματοποιείται η μαζική ή προσωποποιημένη επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια των μαθητών με την μορφή γραπτών μηνυμάτων.

Στην καρτέλα «μαθητές» γίνεται η διαχείριση των στοιχείων των μαθητών όπως προσωπικές και γενικές πληροφορίες για αυτούς, οικογενειακά στοιχεία τα μαθήματα που παρακολουθούν, στοιχεία επικοινωνίας, εγγραφής, μετεγγραφής, απουσίες, βαθμοί κ.ά. Επίσης, καταχωρούνται συγκεντρωτικά στοιχεία αλλοδαπών μαθητών, ρομά και παλλινოსτούντων ανά χώρα, κατηγορία, τάξη και φύλο. Τέλος, από την καρτέλα αυτή γίνεται η αναζήτηση και η έκδοση πιστοποιητικού γέννησης και καταχωρούνται τα στοιχεία φοίτησης για απόκτηση ιθαγένειας.

Στις «αναφορές» λαμβάνονται κατάλογοι και πληροφορίες με γενικά και στατιστικά στοιχεία που αφορούν τους μαθητές, τους εργαζόμενους, των τάξεων, των τμημάτων και της σχολικής μονάδας.

Τα δυο τελευταία χρόνια προστέθηκε η καρτέλα «covid-19» που αφορά το πρωτόκολλο διαχείρισης και τον ορισμό υπευθύνων διαχείρισης του κορωνοϊού, καθώς τη δήλωση βαθμού υλοποίησης και ωρών διδασκαλίας προγράμματος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

3.3.4. Πρωτοποριακή Πλατφόρμα Επικοινωνίας Σχολείου – Οικογένειας του 1^{ου} ΕΠΑΛ Ρόδου

Ένα καινοτόμο ψηφιακό εργαλείο που δημιουργήθηκε από τους εκπαιδευτικούς πληροφορικής του 1ου ΕΠΑΛ Ρόδου, αποτελεί μια πολύ καλή προσέγγιση στο θέμα της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας. Μέσω αυτού του διαδικτυακού πληροφοριακού συστήματος ενισχύονται οι επικοινωνιακές δεξιότητες με τους γονείς κι κηδεμόνες των μαθητών, σχετικά με τις απουσίες και με την σχολική τους επίδοση, μέσω μηνυμάτων, που αποστέλλει το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου. Η εφαρμογή είναι εύχρηστη και δύναται να αξιοποιηθεί από οποιαδήποτε σχολική μονάδα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και βρίσκεται σε πειραματική λειτουργία από το 2016, έχοντας λάβει θετικά σχόλια. Η ανάπτυξή της βασίστηκε στην πλατφόρμα Ruby on Rails, το οποίο είναι ένα λογισμικό ανοιχτού κώδικα και η χρήση του είναι δωρεάν (<http://rubyonrails.org/>).

Εκπαιδευτικοί και γονείς έχουν πρόσβαση με τα δικά τους μοναδικά username και password από ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή κινητές συσκευές.

Η πλατφόρμα υποστηρίζει λογαριασμούς διαχειριστή για τη δημιουργία λογαριασμών των εκπαιδευτικών, οι οποίοι αφού μπουν στην εφαρμογή, μπορούν να πλοηγηθούν στις σελίδες, είτε κάνοντας με κλικ στον αριθμό της σελίδας είτε στους συνδέσμους Next και Previous, είτε αναζητώντας έναν μαθητή, πληκτρολογώντας το επώνυμο στην επιλογή «Αναζήτηση», είτε τέλος από τη λίστα «τάξη» επιλέγοντας το τμήμα ή την τάξη. Η ενημέρωση των απουσιών γίνεται από τον υπεύθυνο του εκάστοτε τμήματος, είτε μεμονωμένα, είτε μαζικά, εξάγοντας ένα αρχείο csv από το Π.Σ. myschool. Με ανάλογη διαδικασία εισάγονται και τα στοιχεία των εκπαιδευτικών. Πρέπει να τονιστεί μια σπουδαία λειτουργία της εφαρμογής, όπου δίνεται η δυνατότητα στον εκπαιδευτικό, να ορίζει αν το κάθε μήνυμα που στέλνει, θα μπορούν να το δουν όλοι ή μόνο οι γονείς ή μόνο οι εκπαιδευτικοί. Οι γονείς συνδέονται με τους κωδικούς τους, έχουν πρόσβαση μόνο στην καρτέλα με τα στοιχεία των παιδιών τους και ενημερώνονται για τις απουσίες, την επίδοση και την συμπεριφορά τους, αλλά και για ανακοινώσεις που αφορούν την σχολική ζωή, όπως η γνωστοποίηση μιας σχολικής εκδρομής ή άλλων εκδηλώσεων (Καραμήτσας, 2018).

Η λειτουργία και η παραμετροποίηση της εφαρμογής είναι εύκολη, όπως και η εγκατάστασή της σε διακομιστή ώστε να λειτουργήσει σε κάθε σχολική μονάδα και το μόνο που θα χρειαστεί είναι ένα αρχείο excel με τα στοιχεία των εκπαιδευτικών και άλλο ένα με των μαθητών, τα οποία εξάγονται από το myschool. Σε έρευνα του Καραμήτσα (2018), όπου διερευνήθηκε αν η συγκεκριμένη πλατφόρμα συμβάλλει στην βελτίωση της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας, βρέθηκε ότι η πλειοψηφία των γονέων διευκολύνθηκε στην ενημέρωσή του, για θέματα απουσιών και συμπεριφοράς και παρέμειναν ευχαριστημένοι από την ευκολία που τους προσέφερε η λειτουργία της.

3.3.5. Το Πληροφοριακό Σύστημα Σχολείου Σίσυφος (School Information SYstem Planned for Hellenic Open Schools)

Το Σίσυφος αποτελεί ένα ελεύθερο, διαδικτυακό πληροφοριακό σύστημα ανοιχτού κώδικα, προσαρμοσμένο και σχεδιασμένο στις ανάγκες του σύγχρονου ψηφιακού σχολείου. Αναπτύχθηκε και σχεδιάστηκε κι αυτό από εκπαιδευτικό Πληροφορικής του 1ου ΕΠΑ.Λ. Αγίου Νικολάου Κρήτης και είναι διαθέσιμο δωρεάν στο ειδικό αποθετήριο του Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών ΕΕΛΛΑΚ (<https://github.com/eellak/sisyphos>) και «συνεργάζεται» σε επίπεδο σχολικής μονάδας με το Π.Σ. myschool, καλύπτοντας επικοινωνιακές ανάγκες που εντοπίστηκαν από τους ιδίους τους εκπαιδευτικούς μέσα στο δημόσιο σχολείο και έχει υιοθετηθεί ήδη από δεκάδες σχολικές δομές.

Η πλατφόρμα δύναται να αναθέσει ρόλους, αλλά με διαφορετικά δικαιώματα σε όλη την σχολική κοινότητα καθώς και εξατομικευμένη ενημέρωση για τον καθένα. Δίνει την δυνατότητα για περιγραφική και αριθμητική αξιολόγηση των μαθητών, καθώς και την επεξεργασία και την αναγραφή των απουσιών τους, ώστε ο γονέας να πληροφορείται και να μπορεί να εκτυπώσει σε μορφή pdf, τις περιγραφικές αξιολογήσεις κλειστού ή ανοικτού τύπου. Πρέπει να τονιστεί, ότι ο τρόπος καταχώρισης των απουσιών είναι εύχρηστος και μπορεί να γίνει κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, μέσα στην τάξη, με την χρήση φορητών συσκευών, έτσι ώστε οι γονείς/κηδεμόνες να ενημερώνονται άμεσα για τις απουσίες και να γνωρίζουν αν το παιδί τους βρίσκεται στην τάξη ή απουσιάζει. Η εφαρμογή ευνοεί την αμφίδρομη επικοινωνία των εκπαιδευτικών με γονείς και μαθητές με την αποστολή ατομικών και μαζικών email και SMS, με τη διαμεσολάβηση συστήματος που εξασφαλίζει το απόρρητο των στοιχείων επικοινωνίας των εμπλεκόμενων.

Η επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια επιτυγχάνεται μέσω αυτόματων ημερησίων ενημερωτικών δελτίων, όπου καταγράφονται καθημερινά όλα τα συμβάντα που αφορούν τους μαθητές (απουσίες, άσχημες συμπεριφορές, ποινές, σχόλια εκπαιδευτικών) και με την αποστολή τους με email σε προγραμματισμένο χρόνο στους ενήλικες μαθητές, γονείς και κηδεμόνες. Οι γονείς λαμβάνουν γνώση για όλα τα θέματα που αφορούν το παιδί τους όπως, σε ποιο τμήμα ανήκει, ποιος είναι ο υπεύθυνος τάξης, ποιοι εκπαιδευτικοί διδάσκουν και ποιο μάθημα, το ωρολόγιο πρόγραμμα κ.ά. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να απευθύνονται εξατομικευμένα στον γονέα μέσω ατζέντας, με σχόλια και προσωπικές παρατηρήσεις, που αφορούν την σχολική παρουσία και επίδοση του μαθητή. Η διδαχθείσα ύλη για κάθε γνωστικό αντικείμενο είναι διαθέσιμη σε όλους (εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές), καθώς και η παρακολούθηση της διδασκαλίας και του υποστηρικτικού υλικού που την συνοδεύει. Δηλαδή, το πληροφοριακό σύστημα επικοινωνίας Σίσυφος προσφέρει την δυνατότητα να αποτυπώσει απευθείας τα γεγονότα κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ώστε αυτά να είναι άμεσα διαθέσιμα σε όλους με online σύνδεση μέσα στην τάξη, δημιουργώντας έτσι μια ηλεκτρονική αίθουσα που βρίσκεται σε σύνδεση με τη φυσική και έχει στόχο να βοηθηθεί η εκπαιδευτική διαδικασία. Με αυτό τον τρόπο, ο γονέας χωρίς να παρίσταται φυσικά, μπορεί να συνδεθεί ηλεκτρονικά και να ενημερωθεί για γεγονότα που αφορούν το παιδί του και μάλιστα σε πραγματικό χρόνο. Εκτός από τα θέματα που αφορούν τον μαθητή, ο γονέας ενημερώνεται για γενικότερα θέματα, που αφορούν την σχολική ζωή, για τις προγραμματισμένες δράσεις αλλά και τα διαγωνίσματα από το ημερολόγιο του σχολείου, για τις ημέρες και τις ώρες που μπορεί να ενημερωθεί από τον κάθε εκπαιδευτικό, με τους οποίους επικοινωνεί άμεσα, στέλνοντάς τους μηνύματα και τέλος του δίνεται η δυνατότητα να παίρνει μέρος σε ηλεκτρονικές ψηφοφορίες και εκλογές.

Η πληροφοριακή πλατφόρμα Σίσυφος διευκολύνει την διεύθυνση του σχολείου στο έργο της, καθώς αποτυπώνεται στο σύστημά της η εικόνα όλης της σχολικής μονάδας, όπως τα στοιχεία του σχολείου, των μαθητών, των εκπαιδευτικών, των γονέων και κηδεμόνων, τα τμήματα (εισάγονται από το myschool), οι αίθουσες, τυχόν ποινές, οι διδακτικές ώρες, οι αργίες, τα κριτήρια αξιολόγησης κ.λπ. Επίσης, έχει την δυνατότητα να παραμετροποιήσει, να ελέγξει και διαχειριστεί τους λογαριασμούς χρηστών, τις παραμέτρους του συστήματος, να γίνει έλεγχος και ενημέρωσή του, να ληφθούν backup, να γίνουν τυχόν ρυθμίσεις σε email και SMS κ.ά. Μπορεί να εισάγει, να διαχειριστεί και να υποστηρίξει πολλά ωρολόγια προγράμματα με διαφορετική ημερομηνία έναρξης ισχύος το καθένα. Ο διευθυντής μέσω της πλατφόρμας μπορεί να επικοινωνήσει με όλη τη σχολική κοινότητα, στέλνοντας ατομικά ή μαζικά mails και SMS, να ορίσει τις χρονικές περιόδους που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν οι αξιολογήσεις και να ελέγξει την καταχώρησή τους, να εκτυπώσει και να εξάγει βαθμολογία και γενικά να διαχειριστεί τις απουσίες των μαθητών.

3.3.5.1. Τα πλεονεκτήματα του ΠΣ Σίσυφος

Τα οφέλη μιας σχολικής μονάδας από χρήση του συγκεκριμένου πληροφοριακού συστήματος είναι πολλαπλά, γιατί βελτιώνει και ενισχύει σημαντικά την διοίκηση, την οργάνωση, την ενημέρωση, την επικοινωνία και την εκπαίδευση. Ειδικότερα :

- Όλη η σχολική κοινότητα (καθηγητές, μαθητές και γονείς) έχουν άμεση, πλήρη, προσωποποιημένη και ανέξοδη ενημέρωση. Ειδικά, η γονεϊκή εμπλοκή γίνεται πλέον ουσιαστική και ενεργή.
- Τα κανάλια επικοινωνίας της σχολικής κοινότητας είναι ασφαλή και άμεσα.
- Υπάρχει μείωση των λειτουργικών εξόδων του σχολείου, λόγω ελαχιστοποίησης των εκτυπώσεων και των φωτοτυπιών για λόγους επικοινωνίας.
- Υπάρχει δυνατότητα ψηφιακού Βιβλίου διδαχθείσας ύλης, για κάθε διδασκαλία, που μπορεί να είναι διαθέσιμο κατ' επιλογή σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς.
- Δημιουργία ατζέντας όπου αναγράφονται σχόλια ανά μάθημα και μαθητή και με δυνατότητα επιλεκτικής δημοσίευσης της σε γονείς ή και μαθητές.
- Επιτυγχάνεται δίκαιη και ορθολογική κατανομή των εργασιών, άρα πραγματοποιείται πιο καλή διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού.
- Η δυνατότητα που δίνει για περιγραφική αξιολόγηση των μαθητών είναι εύκολη και ιδιαίτερα χρήσιμη, καθώς συγκεντρώνονται όλες οι αξιολογήσεις ανά μαθητή, οργανώνονται και αξιοποιούνται για παιδαγωγικούς σκοπούς.
- Όλη η ηλεκτρονική καταγραφή της λειτουργίας του σχολείου δίνει σημαντικά στοιχεία και δεδομένα για την αυτοαξιολόγηση του σχολείου.

- Δίνει την δυνατότητα ηλεκτρονικών ψηφοφοριών σε γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικούς.
- Βοηθά σημαντικά ώστε τα ζητούμενα στοιχεία να εισάγονται άμεσα, και χωρίς λάθη στο Π.Σ. myschool.
- Υποστηρίζει το θεσμό «μια νέα αρχή στα ΕΠΑ.Λ.», καθώς δύναται να αντιστοιχίσει κάθε μαθητή με τον προσωπικό σύμβουλο-καθηγητή και βοηθά το έργο των ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, παρουσιάζοντας ένα πλήρες και ολοκληρωμένο ψηφιακό προφίλ των μαθητών.
- Συνεπικουρεί την σύγχρονη και ασύγχρονη εξ' αποστάσεως εκπαίδευση, αφού συνδέεται εύκολα με την πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης open eclass του Υπουργείου Παιδείας.

3.3.5.2. Προοπτικές Εξέλιξης

Το ΠΣ Σίσυφος συνεχίζει να λειτουργεί σε μεγάλο αριθμό σχολείων σε Ελλάδα και Κύπρο, να εξελίσσεται και να βελτιώνεται, στοχεύοντας στην σύνδεσή του με άλλες πλατφόρμες μάθησης, όπως το moodle, στην ανάπτυξη εσωτερικού συστήματος ειδοποιήσεων και μηνυμάτων, στον εμπλουτισμό και στην αναβάθμιση της περιγραφικής αξιολόγησης, στην εισαγωγή επιπλέον διοικητικών λειτουργιών του σχολείου, όπως το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο και αρχειοθέτηση, στην δημιουργία ειδικής εφαρμογής για κινητά τηλέφωνα και στην δημιουργία video-tutorials που θα εξυπηρετούν εκπαιδευτικούς σκοπούς. Μέσα από την επίσημη ιστοσελίδα του [www. sisypnos.gr](http://www.sisyphos.gr), μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να ενημερωθεί για τις λειτουργίες του, μέσω ενός συστήματος επίδειξης που διαθέτει, να πειραματιστεί και προηγηθεί «ζωντανά» στις λειτουργίες του, ακολουθώντας τις αναλυτικές οδηγίες που υπάρχουν. Τέλος, στο forum που υπάρχει, κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ενημερωθεί μέσω των απαντήσεων, των σχολίων και των αναφορών που δίνονται από τα υπόλοιπα μέλη, να στείλει μηνύματα με προτάσεις βελτίωσης και ανατροφοδότησης ή να αναφέρει τυχόν προβλήματα και δυσλειτουργίες στη ομάδα ή να επικοινωνήσει απευθείας με τον δημιουργό και κατασκευαστή του Σίσυφου.

Το εν λόγω σύστημα άνοιξε τον δρόμο για την ανάπτυξη και την ενσωμάτωση αντίστοιχων συστημάτων επικοινωνίας στο ελληνικό σχολείο και με άλλες αντίστοιχες πρωτοβουλίες, που έχουν στόχο την ουσιαστική αναβάθμιση της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας, αλλά και την ποιοτική βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ένα σύγχρονο πληροφοριακό σύστημα, δεν θα πρέπει να είναι μονόπλευρο, ούτε να έχει εποπτικό και ελεγκτικό ρόλο μόνο, αλλά να μπορεί να επεκταθεί και να εμπλέξει ενεργά όλα τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας, όπου κάθε μέλος θα έχει το δικό του ρόλο και ταυτόχρονα όλα τα μέλη θα μπορούν να ενημερώνονται και να επικοινωνούν μέσω του

συστήματος σε ένα πλαίσιο ασφάλειας, διαφάνειας και εμπιστοσύνης (<https://www.sisyphos.gr/index.php?page=start.html>).

Γίνεται πλέον φανερό, ότι το ψηφιακό άλμα που πραγματοποιήθηκε τα τελευταία έτη, όσον αφορά την επικοινωνία μεταξύ σχολείου και οικογένειας και η πρόθεση του Υπουργείου Παιδείας να συνεχίσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης, οδηγώντας στη ψηφιακή μεταρρύθμιση, έχει ως αποτέλεσμα την δημιουργία και την εισαγωγή της πλατφόρμας eParents στο δημόσιο σχολείο, που αναμένεται να δώσει νέα πνοή στην επικοινωνία του σχολείου με τους γονείς. Μέσω αυτής της πλατφόρμας οι γονείς θα έχουν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες και μία νέα σχέση επικοινωνίας με το σχολείο, όπου θα έχουν την δυνατότητα της άμεσης ενημέρωσης τους για την σχολική επίδοση των παιδιών τους, θα έχουν πρόσβαση στο ημερολόγιο και τις δραστηριότητες του σχολείου αλλά και την ευκαιρία της διαδικτυακής επικοινωνίας με τους εκπαιδευτικούς τους. Συγκεκριμένα, η πλατφόρμα eParents θα επιφέρει μια σειρά από καινοτομίες, που θα διευκολύνουν την επικοινωνία του σχολείου με τους γονείς, καθώς θα αποτελεί το επίσημο ψηφιακό κανάλι ενημέρωσης τους, μέσω ανακοινώσεων και ειδοποιήσεων. Θα υπάρχει πρόσβαση σε κηδεμόνες και μαθητές στις σχολικές δραστηριότητες, στο ημερολόγιο του σχολείου και της τάξης, όπου θα μπορούν να δηλώνουν συμμετοχή σε εκδηλώσεις, περιπάτους, εκδρομές κ.λπ., στην παρακολούθηση βαθμών και επιδόσεων, των απουσιών και θα παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης, όπου απαιτείται. Γονείς και κηδεμόνες θα ενημερώνονται για την διδακτέα ύλη που έχει καλυφθεί, καθώς και για τις εργασίες που έχουν ανατεθεί στο μαθητή. Επίσης, οι γονείς δύναται να δημιουργήσουν δίκτυο κηδεμόνων σε επίπεδο σχολείου και τάξης, για την μεταξύ τους επικοινωνία και υποστήριξη. Ο εκπαιδευτικός, μέσω της πλατφόρμας θα μπορεί να προγραμματίζει φυσικές ή online ενημερωτικές συναντήσεις με τους γονείς σε επιλεγμένες μέρες και ώρες. Τέλος, θα υπάρχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες και λειτουργίες, που θα αφορούν την παρακολούθηση θέσης σχολικού οχήματος, την υποστήριξη του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, τους χορηγούς και τις δωρεές που γίνονται στο σχολείο. Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Υπουργείου Παιδείας η πλατφόρμα θα είναι διαθέσιμη στα δημόσια σχολεία κατά το τρέχον σχολικό έτος και προβλέπεται από την βίβλο του ψηφιακού μετασχηματισμού 2020-2025 (<http://digitalstrategy.gov.gr/project/eParents>).

3.4. Συγκριτική αξιολόγηση των προαναφερθέντων πλατφορμών επικοινωνίας

Η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στα σχολεία οδήγησε σε ένα ψηφιακό άλμα στην επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια, με αποτέλεσμα να αναπτυχθούν εκπαιδευτικές

πλατφόρμες, δίνοντας άλλη διάσταση και νέα ψηφιακά κανάλια στην επικοινωνία αμοιτέρων, όπως τα συστήματα επικοινωνίας που αναφέρθηκαν παραπάνω, τα οποία έχουν χαρακτηρηρα ενημερωτικό και προωθούν την γονεϊκή εμπλοκή, υποστηρίζουν και διευκολύνουν την επικοινωνία όλων των εμπλεκόμενων, προσφέροντας μια όσο το δυνατό φυσική επαφή του εκπαιδευτικού και τον γονέα. Παρατηρώντας τον παρακάτω συγκριτικό πίνακα 1, με τα χαρακτηριστικά των συστημάτων επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται σε χώρες του εξωτερικού, γίνεται αντιληπτό, ότι όλα διακρίνονται για την ευκολία και την ευχρηστία τους, διατίθενται δωρεάν, είναι συμβατά με κινητά τηλέφωνα με λογισμικό ios ή android και απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς, οι οποίοι έχουν πρόσβαση στην ψηφιακή τάξη των παιδιών τους. Επίσης, όλα προωθούν την γονεϊκή εμπλοκή μέσω της αμίδρομης επικοινωνίας με την οικογένεια, με την αποστολή μηνυμάτων γραπτών κυρίως ή και φωνητικών (Remind και Seesaw), ενώ στην Remind είναι δυνατή η επισύναψη αρχείων κειμένου, εικόνας και pdf. Μερικές δίνουν την δυνατότητα δημιουργίας ομάδων γονέων κι εκπαιδευτικών, με σκοπό την συζήτηση και την ανταλλαγή απόψεων για θέματα που αφορούν τους μαθητές, μέσω chats και forum (Bambizo, Edmodo και Schoollogy) και επιπλέον η Schoollogy μπορεί να καταγράψει τις επιδόσεις των μαθητών και να τις αποτυπώσει σε διάγραμμα, αποστέλλοντας το στον γονέα. Σημαντική είναι η δυνατότητα της Seesaw, όπου τα μηνύματα μπορούν να μεταφραστούν και σε άλλες γλώσσες, βοηθώντας έτσι την επικοινωνία των οικογενειών που δεν μιλούν, ούτε κατανοούν την γλώσσα της χώρας που τις φιλοξενούν. Η πλατφόρμα που διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες, όχι ως προς την επικοινωνία με την οικογένεια, αλλά ως προς τον σκοπό της, είναι η ClassDoJo η οποία στοχεύει στην βελτίωση και στην αλλαγή συμπεριφοράς του μαθητή κυρίως.

Πίνακας 1: Συγκριτικός πίνακας χαρακτηριστικών Π.Σ. επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας σε Αμερική και Ευρώπη

a/a	Πλατφόρμα	Που απευθύνεται	Απαιτήσεις	Τι προσφέρει
1.	ClassDoJo	Γονείς, μαθητές Εκπαιδευτικούς	Κατάλληλη για IOS/ANDROID Απαιτεί εγγραφή Δωρεάν	Είναι εύχρηστη και προωθεί την γονεϊκή εμπλοκή Άμεση επικοινωνία με γονείς Στοχεύει στην βελτίωση συμπεριφοράς του μαθητή Καταγράφει, αποθηκεύει δεδομένα σχετικά με τις συμπεριφορές και τα διαμοιράζει σε γονείς και στον διευθυντή

2.	Remind	Γονείς, μαθητές Εκπαιδευτικούς	Κατάλληλη για IOS/ANDROID Απαιτεί εγγραφή Δωρεάν	Είναι εύχρηστη και προωθεί την γονεϊκή εμπλοκή Άμεση κα αμφίδρομη επικοινωνία με γονείς και μαθητές μέσω μηνυμάτων Δυνατότητα αποστολής φωνητικών μηνυμάτων, κειμένου, εικόνας, pdf Έλεγχος εάν παραλήφθηκε και διαβάστηκε το μήνυμα και από ποιόν
3.	Bambizo	Γονείς, μαθητές Εκπαιδευτικούς	Κατάλληλη για IOS/ANDROID Απαιτεί εγγραφή Δωρεάν	Είναι εύχρηστη και προωθεί την γονεϊκή εμπλοκή Άμεση κα αμφίδρομη επικοινωνία με γονείς και μαθητές μέσω μηνυμάτων Δυνατότητα δημιουργίας ομάδας γονέων-εκπαιδευτικών σε σκοπό την συζήτηση
4.	Edmodo	Γονείς, μαθητές Εκπαιδευτικούς	Κατάλληλη για IOS/ANDROID Απαιτεί εγγραφή Δωρεάν	Ασφαλές μέσο κοινωνικής δικτύωσης εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων Είναι εύχρηστη και προωθεί την γονεϊκή εμπλοκή Άμεση κα αμφίδρομη επικοινωνία με γονείς και μαθητές μέσω μηνυμάτων Συμμετοχή μαθητών και γονέων σε συζητήσεις Διαμοιρασμός εκπαιδευτικού υλικού
5.	Schoollogy	Γονείς, μαθητές Εκπαιδευτικούς	Κατάλληλη για IOS/ANDROID Απαιτεί εγγραφή Δωρεάν	Είναι εύχρηστη και προωθεί την γονεϊκή εμπλοκή Άμεση κα αμφίδρομη επικοινωνία με γονείς και μαθητές Δημιουργία chats και forum για συζήτηση Καταγράφει τις επιδόσεις των μαθητών και τις αποτυπώνει σε διαγράμματα Συμβατή με περιβάλλοντα moodle, youtube, backboard
6.	Seesaw	Γονείς, μαθητές Εκπαιδευτικούς	Κατάλληλη για IOS/ANDROID Απαιτεί εγγραφή Δωρεάν	Είναι εύχρηστη και προωθεί την γονεϊκή εμπλοκή Άμεση και αμφίδρομη επικοινωνία με γονείς και μαθητές μέσω γραπτών και φωνητικών μηνυμάτων, ατομικά ή μαζικά Διαμοίραση εκπαιδευτικού υλικού σε μαθητές και γονείς Δυνατότητα μετάφρασης μηνυμάτων σε 50 γλώσσες, βοηθώντας την επικοινωνία με οικογένειες αλλοδαπών

Όσον αφορά τις ψηφιακές πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται από τις σχολικές μονάδες στην Ελλάδα, τα χαρακτηριστικά τους και τη συμβολή τους στην επικοινωνία σχολείου-οικογένειας, αποτυπώνονται στον πίνακα 2. Το ΠΣΔ αποτελεί μια από τις πρωταρχικές προσπάθειες του ΥΠΑΙΘ για τον εκσυγχρονισμό του ελληνικού σχολείου, το οποίο συνδέει επικοινωνιακά και συνεργατικά όλες τις σχολικές μονάδες, τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές και τις διοικητικές υπηρεσίες, υποστηρίζει την ηλεκτρονική μάθηση και την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Φιλοξενεί blogs και ιστοσελίδες, ενισχύοντας την συνεργασία και επικοινωνία των εμπλεκόμενων. Έχει ρόλο

συνεργατικό μεταξύ της εκπαιδευτικής και μαθητικής κοινότητας, ενώ οι γονείς δεν έχουν άμεση επικοινωνία με το σχολείο, καθώς το ΠΣΔ έχει ρόλο διαμεσολαβητή. Μπορούν να επικοινωνήσουν μέσω του ΠΣΔ με την αποστολή μείλ για θέματα τεχνικού χαρακτήρα π.χ. για την ανάκτηση κωδικών πρόσβασης.

Το σύστημα myschool απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές, έχει οργανωτικό χαρακτήρα, καθώς παρέχει ψηφιακές υπηρεσίες και μηχανογραφική υποστήριξη στα σχολεία και στις διοικητικές μονάδες, σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, διαχειρίζεται δεδομένα των σχολείων, των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των γονέων, ενημερώνει την κεντρική υπηρεσία σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την σχολική μονάδα, δίνοντας του ρόλο κυρίως εποπτικό. Αποτελεί την επίσημη από το Υπουργείο βάση, για την επικοινωνία της σχολικής μονάδας με τους γονείς/κηδεμόνες, αποθηκεύει στοιχεία των μαθητών και της επίδοσής τους, καθώς έχουν σαφώς άμεση σχέση με το περιεχόμενο της επικοινωνίας με την οικογένεια. Η υπηρεσία επικοινωνίας και συνεργασίας που προσφέρει μεταξύ των σχολείων και των εκπαιδευτικών, εκτός από την αποστολή μείλ, δίνει την δυνατότητα της δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης μέσω διαδικτύου και την αποστολή φωνητικών μηνυμάτων. Οι γονείς και οι κηδεμόνες των μαθητών ενημερώνονται με μηνύματα και μείλ, προσωπικά ή μαζικά, που αφορούν τις απουσίες και την βαθμολογική απόδοση των παιδιών τους, μέσω των υπηρεσιών του συστήματος. Όμως, οι γονείς δεν μπορούν να επικοινωνήσουν μέσω του συστήματος και θα πρέπει να επιλέξουν έναν άλλο τρόπο επικοινωνίας.

Το Π.Σ. επικοινωνίας του 10^{ου} ΕΠΑΛ Ρόδου, ενισχύει την επικοινωνία σχολείου και οικογένειας, καθώς οι γονείς ενημερώνονται για τις απουσίες, την πρόοδο των μαθητών μέσω μηνυμάτων, προωθώντας την γονεϊκή εμπλοκή. Το σύστημα χαρακτηρίζεται εύχρηστο από τους εμπλεκόμενους και ο γονέας έχει πρόσβαση μόνο στην καρτέλα με τα στοιχεία του παιδιού του και ενημερώνεται για τις απουσίες, την επίδοση και μέσω των μηνυμάτων που του απέστειλαν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου. Η πλατφόρμα εξελίσσεται και αναβαθμίζεται συνεχώς, στοχεύοντας στην ποιοτική και ουσιαστική επικοινωνία του σχολείου με τους γονείς/κηδεμόνες.

Το σύστημα επικοινωνίας Σίσυφος αποτελεί ένα πλούσιο λειτουργικό σύστημα, το οποίο συμπληρώνει την εκπαιδευτική διαδικασία, δίνοντας έμφαση στη παροχή πληροφοριών από το σχολείο προς τους γονείς και αντίστροφα, σχετικά με την επίδοση, τη διαγωγή, τις απουσίες και τη συνέπεια των παιδιών τους. Η χρήση των σύγχρονων καναλιών επικοινωνίας που φέρνει ο Σίσυφος, όπως τα μηνύματα SMS, το αυτοποιημένο καθημερινό ενημερωτικό δελτίο, η αποστολή περιγραφικής αξιολόγησης και όλων των πλεονεκτημάτων που ήδη έχουν αναφερθεί, τα οποία δεν αναρτώνται απλά στην ιστοσελίδα του δικτυακού τόπου του σχολείου, εμπλέκουν ουσιαστικά τους

γονείς στην σχολική ζωή των παιδιών τους. Η φιλοσοφία του συστήματος, δεν επαφίεται στην διάθεση του γονέα να συνδεθεί στη σελίδα και να ενημερωθεί, αλλά τον ενεργοποιεί ώστε να επικοινωνήσει και να συνεργαστεί με το σχολείο, μέσω των αμφίδρομων επικοινωνιακών μέσων και εργαλείων που διαθέτει, εκμηδενίζοντας χωροχρονικούς περιορισμούς, προσφέροντάς του μια ποιοτική αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευτικό αλλά και με το παιδί του. Η υποστήριξη και η διευκόλυνση που παρέχει την οργάνωση στην διοίκηση του σχολείου, η ψηφιακή καταγραφή της λειτουργίας όλου του σχολείου, που βοηθά την διαχείριση του εκπαιδευτικού προσωπικού και στην μείωση της γραφειοκρατίας, η ευχρηστία του, η διασύνδεσή του με άλλα συστήματα (myschool, timetable), η συνεχιζόμενη εξέλιξη και αναβάθμισή του, είναι τα χαρακτηριστικά που το καθιστούν πληρέστερο και αρτιότερο σε σχέση με τα υπόλοιπα συστήματα επικοινωνίας που παρουσιάστηκαν.

Πίνακας 2: Συγκριτικός πίνακας χαρακτηριστικών των κυριότερων ελληνικών Π.Σ. επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας

α/α	πλατφόρμα	Που απευθύνεται	Απαιτήσεις	Τι προσφέρει
1.	ΠΣΔ	Σχολεία, φορείς, υπηρεσίες. Εκπαιδευτικούς μαθητές, γονείς	Κατάλληλη για IOS/ANDROID Απαιτεί εγγραφή Δωρεάν	Υπηρεσίες επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ σχολείων, διοίκησης, φορέων, εκπαιδευτικών και μαθητών Αποστολή εξατομικευμένων ή μαζικών μηνυμάτων με μέιλ Δωρεάν τηλεφωνικές κλήσεις και αποστολή φωνητικών μηνυμάτων μεταξύ των χρηστών Υποστηρίζει την ηλεκτρονική μάθηση και την εξ αποστάσεως
2.	myschool	Σχολεία, κεντρικές και περιφερειακές διοικητικές υπηρεσίες, φορείς Γονείς, μαθητές Εκπαιδευτικούς	Κατάλληλη για IOS/ANDROID Απαιτεί εγγραφή Δωρεάν	Παρέχει ψηφιακές υπηρεσίες και μηχανογραφική υποστήριξη στα σχολεία και στη διοίκηση, σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο. Διαχειρίζεται δεδομένα των σχολείων, εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων Αποστολή μηνυμάτων και μέιλ σε γονείς, προσωπικά ή μαζικά, που αφορούν τις απουσίες κυρίως Έλεγχος παράδοσης των ενημερώσεων
3.	ΠΣ 1 ^ο ΕΠΑΛ Ρόδου	Γονείς, μαθητές Εκπαιδευτικούς	Κατάλληλη για IOS/ANDROID Απαιτεί εγγραφή Δωρεάν	Προωθεί την γονεϊκή εμπλοκή Αποστολή ενημερωτικών μέιλ στους γονείς και μαθητές για σχολική επίδοση και τις απουσίες Αποστολή σύντομων μηνυμάτων στα κινητά τηλέφωνα των γονέων και ενήλικων μαθητών Δυνατότητα ελέγχου παράδοσης των μηνυμάτων Ενημερώνει τους γονείς/μαθητές για τις σχολικές δραστηριότητες και δράσεις και για θέματα που αφορούν

				την σχολική ζωή Εύκολη εγκατάσταση, εύκολο και απλό στην χρήση
4.	Σίσυφος	Γονείς, μαθητές Εκπαιδευτικούς	Κατάλληλη για IOS/ANDROID Απαιτεί εγγραφή Δωρεάν	<p>Προωθεί την αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ σχολείου και οικογένειας</p> <p>Προωθεί την γονεϊκή εμπλοκή</p> <p>Ενημερώνει γονείς σε πραγματικό χρόνο για την σχολική επίδοση, τις απουσίες και την συμπεριφορά των μαθητών</p> <p>Άμεση αποστολή μηνυμάτων στο κινητό και στο μέιλ των γονέων</p> <p>Αποστολή καθημερινού αυτοματοποιημένου ενημερωτικού δελτίου στους γονείς</p> <p>Οι γονείς μπορούν να επικοινωνήσουν με έναν ή περισσότερους εκπαιδευτικούς ή με τον διευθυντή μέσω της πλατφόρμας</p> <p>Άμεση σύνδεση με το myschool</p> <p>Αποστολή στον γονέα περιγραφικής αξιολόγησης</p> <p>Δεν χρειάζεται ιδιαίτερες γνώσεις πληροφορικής για την εγκατάσταση και την λειτουργία του</p> <p>Είναι απλό και εύχρηστο</p> <p>Υποστηρίζει και διευκολύνει την οργάνωση και την διοίκηση της σχολικής μονάδας, καθώς όλα είναι αυτοματοποιημένα, σε ψηφιακή μορφή</p>

Κάθε καινοτομία στην επικοινωνία έχει προκαλέσει κατά καιρούς αντιδράσεις και προβληματισμούς, που πρεσβεύουν ότι θα αποδυναμωθούν οι παραδοσιακοί τρόποι επικοινωνίας και οι διαπροσωπικές σχέσεις των ανθρώπων θα εξασθενίσουν. Όμως οι νέοι τρόποι επικοινωνίας έρχονται για να υποστηρίξουν και να συμπληρώσουν τους παραδοσιακούς, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη νέων καναλιών επικοινωνίας. Κάθε σχολείο είναι μοναδικό και θα πρέπει να επιλέγει τα μέσα ψηφιακής επικοινωνίας με την οικογένεια, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις δυνατότητές της. Τα εργαλεία αυτά επικοινωνίας, θα πρέπει να αξιολογούνται ως προς την πρακτικότητα, την ευχρηστία τους και την ποιότητα επικοινωνίας που προσφέρουν και τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων να διαχέονται στην κοινότητα.

4. Ειδικό μέρος: Μεθοδολογία έρευνας

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται ο σκοπός, η μεθοδολογία, οι μέθοδοι και η διαδικασία συλλογής των δεδομένων και η δεοντολογία της έρευνας, η οποία πραγματεύεται τα καινοτόμα εργαλεία επικοινωνίας σχολείου και οικογένειας μέσω των νέων τεχνολογιών.

4.1. Ο σκοπός

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι, η εξερεύνηση και η καταγραφή των εμπειριών και των βιωμάτων εκπαιδευτικών και γονέων μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που χρησιμοποιούν ψηφιακές πλατφόρμες για την μεταξύ τους επικοινωνία, σε επίπεδο ευχρηστίας και διευκόλυνσης της αμφίδρομης επικοινωνίας τους.

Ως επιμέρους στόχοι ορίζονται: α) να αναδειχθεί η σημασία της επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας, β)η καταγραφή των λόγων που τους ωθούν να επικοινωνήσουν μέσω τέτοιων ψηφιακών συστημάτων και γ)να περιγραφούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του ψηφιακού τρόπου επικοινωνίας έναντι των υπολοίπων τρόπων.

4.2. Η μέθοδος

Για την επίτευξη του παραπάνω σκοπού και των επιμέρους στόχων της μελέτης, το είδος της έρευνας που επιλέχθηκε είναι η ποιοτική ανάλυση. Ο τρόπος αυτός συνίσταται και μπορεί να ανταποκριθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στη διερεύνηση βιωματικών καταστάσεων και εμπειριών, που ενισχύουν την αμφίδρομη επικοινωνία σχολείου-οικογένειας, μέσω πληροφοριακών συστημάτων. Με την ποιοτική έρευνα γίνεται προσπάθεια κατανόησης των υποκειμενικών αντιλήψεων και εμπειριών συγκεκριμένων προσώπων σε σχέση με κάποιο φαινόμενο, έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια βαθύτερη και επεξεργασμένη γνώση για αυτό. Η εργασία χαρακτηρίζεται ως ποιοτική, καθώς δεν περιέχει αριθμητικά δεδομένα και μαθηματικούς υπολογισμούς για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων, διότι έχουν αντικατασταθεί από λεκτικά σύνολα (Πασχαλιώρη & Μίλεση, 2005).

4.3. Ερευνητικά ερωτήματα

Σύμφωνα με τον Creswell (2016),τα ερευνητικά ερωτήματα στις ποιοτικές έρευνες *«εστιάζουν στη δήλωση σκοπού και εξυπηρετούν την αναδιατύπωσή του, μέσα από συγκεκριμένα ερωτήματα, που προσπαθεί να δώσει απάντηση ο ερευνητής»*. Τα ερευνητικά ερωτήματα που συνάδουν με τον σκοπό και τους επιμέρους στόχους είναι:

- Πόσο σημαντική θεωρούν την επικοινωνία σχολείου-οικογένειας;
- Ποιες είναι οι εμπειρίες εκπαιδευτικών και γονέων από την επικοινωνία τους μέσω πληροφοριακών συστημάτων;
- Ποιοι είναι οι λόγοι που επιλέγουν να επικοινωνήσουν μέσω πληροφοριακών συστημάτων;

4.4. Το δείγμα της έρευνας

Το δείγμα στην παρούσα ποιοτική έρευνα αποτέλεσαν εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε σχολεία της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Γυμνάσια και Λύκεια). Η συγκεκριμένη ομάδα εκπαιδευτικών κρίθηκε κατάλληλη και επαρκής, λόγω των εμπειριών που κατέχουν από την χρήση πληροφοριακών συστημάτων επικοινωνίας με τους γονείς των μαθητών τους. Για το λόγο αυτό, οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν για το υπό έρευνα θέμα, εξυπηρετούν τους σκοπούς της παρούσας μελέτης. Η επιλογή του δείγματος έγινε βάσει ενός συγκεκριμένου κριτηρίου, να χρησιμοποιούν την πλατφόρμα Σίσυφος ως μέσο επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας, ήταν γνώστες και είχαν εμπειρία με τον συγκεκριμένο σύστημα επικοινωνίας. Ως μέθοδος δειγματοληψίας χρησιμοποιήθηκε η χιονοστιβάδα (snowball method), που είναι μια μορφή της σκόπιμης (Creswell, 2016) και στηρίζεται στις επαφές των ατόμων που συμμετέχουν στην έρευνα. Η μέθοδος αυτή προτιμήθηκε από την ερευνήτρια, καθώς υπήρχε δυσκολία να έρθει σε επαφή με το δείγμα λόγω έλλειψης επαφών.

Ο συνολικός αριθμός του δείγματος ανέρχεται στα δέκα άτομα (10), έξι (6) εκπαιδευτικοί και τέσσερις (4) γονείς (μητέρες) μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπου στο σχολείο τους χρησιμοποιούν, εκτός των άλλων τρόπων επικοινωνίας, το πληροφοριακό σύστημα Σίσυφος για να επικοινωνήσουν μεταξύ τους. Όπως φαίνεται στον πίνακα 3, οι εκπαιδευτικοί, τέσσερις γυναίκες και δύο άντρες, διαφορετικών ειδικοτήτων, υπηρετούν σε δομές της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, γυμνάσια και λύκεια, με μεγάλο εύρος στα έτη προϋπηρεσίας που κυμαίνεται από 6 έως 33 έτη. Οι τέσσερις γονείς, είναι όλες εργαζόμενες και μητέρες παιδιών που φοιτούν στο γυμνάσιο. Το δείγμα, αν και είναι μικρό είναι αντιπροσωπευτικό και σύμφωνα με τον Μαντζούκα (2007) στις ποιοτικές έρευνες, ο αριθμός του δείγματος είναι μικρός, διότι αποσκοπεί στην απόδοση της υποκειμενικής εμπειρίας των ερωτώμενων. Για χάρην συντομίας και διευκόλυνσης, το δείγμα των εκπαιδευτικών μετονομάστηκε σε Εκ1, Εκ2, Εκ3, Εκ4, Εκ5, Εκ6 και αντίστοιχα των γονέων σε Γ1, Γ2, Γ3, Γ4.

Πίνακας 3: Χαρακτηριστικά του δείγματος

Χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών				
	Φύλο	Ειδικότητα	Σχολείο υπηρετήσης	Έτη προϋπηρεσίας
Εκ.1	γυναίκα	μουσικός	Γυμνάσιο	12
Εκ.2	άντρας	Μαθηματικός	Λύκειο	26
Εκ.3	γυναίκα	Μαθηματικός	Γυμνάσιο	10
Εκ.4	γυναίκα	πληροφορικός	Γυμνάσιο	28
Εκ.5	άντρας	Μαθηματικός	Λύκειο	33
Εκ.6	γυναίκα	εικαστικός	Γυμνάσιο	6
Χαρακτηριστικά των γονέων				
Γ1	γυναίκα	εργαζόμενη		
Γ2	γυναίκα	εργαζόμενη		
Γ3	γυναίκα	εργαζόμενη		
Γ4	γυναίκα	εργαζόμενη		

4.5. Μέθοδος και συλλογή δεδομένων

Πρωτίστως οι ερωτώμενοι προσεγγίστηκαν με τηλεφωνική επικοινωνία, όπου ζητήθηκε η συμμετοχή τους στην έρευνα και ενημερώθηκαν για το θέμα και τον σκοπό που θα πραγματοποιηθεί η συνέντευξη. Ως εργαλείο συλλογής δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η ημιδομημένη συνέντευξη, με προκαθορισμένο ένα αριθμό ερωτήσεων και χώρο για καταγραφή επιπλέον απαντήσεων κατόπιν συζήτησης. Πρόκειται για έναν τρόπο που προτιμάται και χρησιμοποιείται συχνά από άπειρους ποιοτικούς μελετητές, όπως η συγγραφέας, διότι έχουν έναν οδηγό με ερωτήσεις που τους βοηθούν να καλύψουν τα θέματα που διερευνούν. Επιπλέον, η ημιδομημένη συνέντευξη χαρακτηρίζεται από ευελιξία, καθώς μπορεί να τροποποιηθεί το περιεχόμενο των ερωτήσεων και να εμβαθύνουν περισσότερο ανάλογα με τον ερωτηθέντα (Ισαρη & Πουρκός, 2015).

Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν τηλεφωνικά κατά το διάστημα 14 έως και 17 Ιανουαρίου 2022, αφού πρώτα είχε πραγματοποιηθεί τηλεφωνική επικοινωνία με τους ερωτηθέντες για την εξασφάλιση της συμμετοχής τους. Η ηχογράφηση έγινε μέσω του κινητού τηλεφώνου της ερευνήτριας με την εφαρμογή καταγραφής κλήσεων call recorder από το play store και με την εφαρμογή ηχογράφηση συνέντευξης.

4.6. Ζητήματα δεοντολογίας

Αρχικά οι ερωτηθέντες ενημερώθηκαν, μέσω αρχικής τηλεφωνικής επικοινωνίας, για το θέμα, τους σκοπούς και τους στόχους της έρευνας και δήλωσαν την εθελοντική συμμετοχή τους. Ταυτόχρονα η ερευνήτρια εγγυήθηκε για την ανωνυμία και την εμπιστευτικότητα της έρευνας. Επίσης, πριν την ηχογράφηση οι ερωτηθέντες ενημερώθηκαν για την καταγραφή της συνομιλίας και δόθηκε προφορικά η συγκατάθεση τους ώστε να ξεκινήσει η συνέντευξη.

4.7. Περιγραφή ερευνητικών εργαλείων

Οι ερωτήσεις που χρησιμοποιήθηκαν είναι ανοικτού τύπου και αφήνουν τον συνεντευξιαζόμενο ελεύθερο να αναπτύξει την άποψη και την εμπειρία του, δίχως προκαθορισμούς και στοχεύουν σε μια ολοκληρωμένη ερμηνεία του εξεταζόμενου θέματος (Ιωσηφίδης, 2003). Τα ερωτήματα είχαν περιγραφικό και συγκριτικό χαρακτήρα, η θεματική τους ήταν κοινή, τόσο των γονέων όσο και των εκπαιδευτικών και είναι τα παρακάτω:

- Πόσο χρήσιμη θεωρείται την επικοινωνία σχολείου –οικογένειας;
- Ποιοι είναι οι λόγοι που επικοινωνείτε με το σχολείο ή με τους γονείς αντίστοιχα;
- Η επικοινωνία μέσω της διαδικτυακής πληροφοριακής πλατφόρμας σας διευκόλυνε ως προς την ενημέρωση των γονέων για θέματα που αφορούν τα παιδιά τους;
- Ποιοι είναι οι λόγοι που σας ωθούν να επικοινωνήσετε με τους γονείς μέσω του πληροφοριακού συστήματος;
- Ποια θεωρείτε ότι είναι τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας με τους γονείς μέσω του συστήματος έναντι των άλλων τρόπων επικοινωνίας;
- Κατά την γνώμη σας υπάρχουν τυχόν μειονεκτήματα στην επικοινωνίας με τους γονείς μέσω του συστήματος έναντι των άλλων τρόπων επικοινωνίας;

4.8. Ανάλυση δεδομένων

Μετά το πέρας των συνεντεύξεων, συλλέχθηκε το υλικό, απομαγνητοφωνήθηκε και στη συνέχεια μετατράπηκε σε αρχείο κειμένου για να επεξεργαστεί, διαβάστηκε πολλές φορές ώστε να γίνει κατανοητό και να εντοπιστούν τα δεδομένα. Σύμφωνα με τον Ιωσηφίδη (2008), πρόκειται για ένα σημαντικό μέρος της μελέτης, διότι αποδίδονται τα νοήματα και δίνονται απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν. Κατά την διαδικασία της σύγκρισης των δεδομένων που προέκυψαν από τις συνεντεύξεις, ομαδοποιήθηκαν ανά κατηγορία και έγινε προσπάθεια να

ερμηνευτούν και να αναλυθούν καλύτερα. Για την διευκόλυνση της μελέτης, συγκεντρώθηκαν τα δεδομένα των απαντήσεων όλων των ερωτηθέντων σε πίνακες ανά θεματική ερώτηση, ώστε να εξαχθούν όσο το δυνατό ορθότερα συμπεράσματα.

Πίνακας 4. Συγκεντρωτικός πίνακας δεδομένων που αφορούν την σπουδαιότητα της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας

Θεματική	Εκπαιδευτικοί		
	α/α	απάντηση	Γιατί
Χρησιμότητα επικοινωνίας Σχολείου και οικογένειας	Εκ1	Πολύ σημαντική	Βοηθά στην πρόοδο των μαθητών
	Εκ2	Πολύ χρήσιμη	Βοηθά τον μαθητή
	Εκ3	Πάρα Πολύ χρήσιμη	Βοηθά σε θέματα συμπεριφοράς και επίδοσης
	Εκ4	Βασική απαραίτητη	Βοηθά την εξέλιξη του μαθητή, γνωστικά και στη συμπεριφορά
	Εκ5	Χρήσιμη απαραίτητη	Βελτιώνει την σχολική επίδοση και συμπεριφορά
	Εκ6	Απαραίτητη, ο εκπαιδευτικός οφείλει να επικοινωνεί με τον γονέα	Βοηθά στην πρόοδο, ο γονέας πρέπει να ξέρει την πρόοδο του μαθητή
	Γονείς		
	Γ1	Πολύ χρήσιμη και απαραίτητη	Με την ενημέρωση και συνεργασία λύνονται προβλήματα στο σπίτι ή στο σχολείο, βελτίωση συμπεριφοράς και επίδοσης του παιδιού
	Γ2	Πολύ χρήσιμη και απαραίτητη	Όφελος μαθητή με την αλληλεπίδραση, βελτίωση επίδοσης και συμπεριφοράς
	Γ3	Χρήσιμη και σημαντική	Λύνονται προβλήματα που προκύπτουν και βρίσκεται λύση από κοινού
	Γ4	Άκρως σημαντική	Βελτίωση σχολικής επίδοσης και συμπεριφοράς

Στον πίνακα 4, αποτυπώνονται οι απαντήσεις των ερωτηθέντων, για το αν θεωρούν σημαντική την επικοινωνία σχολείου-οικογένειας, όπου αναδεικνύεται η χρησιμότητα και η αναγκαιότητα της και μάλιστα τονίζεται πως «ο εκπαιδευτικός οφείλει να επικοινωνεί με τον γονέα», γιατί βελτιώνεται η σχολική επίδοση, η πρόοδο και η συμπεριφορά του μαθητή. Εκπαιδευτικοί και γονείς θεωρούν αναμφισβήτητη την σπουδαιότητα της μεταξύ τους αλληλεπίδρασης, στην εκπαιδευτική διαδικασία, στην σχολική επίδοση και εξέλιξη των μαθητών, σε όλα τα επίπεδα.

Πίνακας 5. Συγκεντρωτικός πίνακας δεδομένων που αφορούν τους λόγους που επικοινωνούν αμφοτέρω, εκπαιδευτικοί και γονείς

Θεματική	Εκπαιδευτικοί	
Λόγοι που επικοινωνούν οι εκπαιδευτικοί με την οικογένεια	Εκ1	Θέματα συμπεριφοράς, μαθησιακές δυσκολίες, αλλαγή συμπεριφοράς κ επίδοσης, απουσίες, έκτακτες περιστάσεις (αρρώστια, τραυματισμός)
	Εκ2	Έκτακτα και σοβαρά περιστατικά, απουσίες, επίδοση. Για θέματα συμπεριφοράς , προτιμά την φυσική επικοινωνία με τον γονέα
	Εκ3	Θέματα συμπεριφοράς εντός και εκτός τάξης, χαμηλή επίδοση
	Εκ4	Έκτακτα περιστατικά, βελτίωση σχολικής επίδοσης, επιβράβευση, ενημέρωση σχολικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων
	Εκ5	Σχολική επίδοση, αλλαγή συμπεριφοράς, διάθεσης και επίδοσης του μαθητή
	Εκ6	Απουσίες (συχνές ή περιστασιακές), θέματα υγείας, συμπεριφοράς, συνεργασίας ξαφνική χαμηλή επίδοση, μαθησιακές δυσκολίες
Λόγοι που επικοινωνούν οι γονείς με το σχολείο	Γονείς	
	Γ1	Θέματα συμπεριφοράς κι επίδοσης, τυχόν προβλήματα που δημιουργούνται, έκτακτα περιστατικά, προκαθορισμένες συναντήσεις.
	Γ2	Θέματα συμπεριφοράς κι επίδοσης, αλλαγή στην συμπεριφορά του παιδιού, πρόσκληση από τον καθηγητή
	Γ3	Αλλαγή στην συμπεριφορά του παιδιού, θέματα υγείας, πρόσκληση από τον καθηγητή
	Γ4	Αλλαγή στην συμπεριφορά και στην του παιδιού, πρόσκληση από τον καθηγητή

Ως προς την ερώτηση, να περιγράψουν τους λόγους που τους ωθούν τους να επικοινωνήσουν αμφίδρομα γονείς και εκπαιδευτικοί, απάντησαν πως οι συνηθέστεροι λόγοι αφορούν θέματα σχολικής επίδοσης, συμπεριφοράς των μαθητών, τυχόν αλλαγή στην εξέλιξή τους, γνωστοποίηση των απουσιών τους και λόγοι έκτακτων και επειγόντων περιστατικών. Αναφέρθηκε βέβαια από εκπαιδευτικό ότι «σε θέματα συμπεριφοράς καλύτερη είναι η κατ'ιδίαν επικοινωνία, διότι η φυσική επικοινωνία είναι προτιμότερη σε κάποιες περιπτώσεις» (πίνακας 5). Ανάλογα, και οι γονείς τόνισαν ότι σε επείγοντα και σοβαρά περιστατικά, προτιμούν να επικοινωνήσουν με το τηλέφωνο και σε ακραίες και δύσκολες καταστάσεις, θεωρούν απαραίτητη την δια ζώσης επικοινωνία και την φυσική τους παρουσία στο σχολείο, για την εξεύρεση από κοινού λύσης.

Πίνακας 6. Συγκεντρωτικός πίνακας δεδομένων που αφορούν τις απόψεις του δείγματος ως προς την διευκόλυνση της επικοινωνίας με το ΠΣ επικοινωνίας Σίσυφος

Θεματική	Εκπαιδευτικοί	
	α/α	απάντηση
		Γιατί

Διευκολύνεται η επικοινωνία με την οικογένεια μέσω του ΠΣ Σίσυφος	Εκ1	Διευκολύνει πάρα πολύ	Ενημερώνει άμεσα και αυτόματα, εξοικονόμηση χρόνου, εύκολη και γρήγορη διαδικασία
	Εκ2	Διευκολύνει	Είναι γρήγορη, ενημερώνει άμεσα και αυτόματα τους γονείς, αλλά δεν λύνει όλα τα προβλήματα
	Εκ3	Διευκολύνει πάρα πολύ	Συνεχή επικοινωνία, αποστολή μείλ κ μηνύματα στους γονείς
	Εκ4	Διευκολύνει πολύ	Εξοικονόμηση χρόνου για τους εκπαιδευτικούς ,ενημερώνεται ο γονέας άμεσα
	Εκ5	Διευκολύνει	Άμεση επικοινωνία των γονέων, όταν δεν μπορούν να προσέλθουν λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων
	Εκ6	Διευκολύνει πολύ	Άμεση και συνεχή ενημέρωση των γονέων με μηνύματα στο κινητό ή με μείλ, αμφίδρομη επικοινωνία αλλά τονίζει την σημαντικότητα της δια ζώσης επικοινωνία, ενημερώνει για σχολικές δράσεις και εκδηλώσεις
Διευκολύνεται η επικοινωνία με το σχολείο μέσω του ΠΣ Σίσυφος	Γονείς		
	Γ1	Διευκολύνει πολύ	Απλή, άμεση επικοινωνία, ακόμα και το απόγευμα, από το κινητό. Συχνή ενημέρωση
	Γ2	Διευκολύνει πολύ	Άμεση επικοινωνία κ τις απογευματινές ώρες, συνεχή online πρόσβαση, ενημέρωση για όλα εύκολα και γρήγορα
	Γ3	Διευκολύνει πάρα πολύ	Εύκολη, απλή, άμεση επικοινωνία ακόμα και το απόγευμα, καθημερινή ανατροφοδότηση με το ενημερωτικό σημείωμα
	Γ4	Διευκολύνει πάρα πολύ	Εύκολη, γρήγορη επικοινωνία εκτός ωρών λειτουργίας του σχολείου, δίνει πλήρη εικόνα για το παιδί

Οι απόψεις του δείγματος ως προς την διευκόλυνση της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας μέσω του συστήματος, είναι θετικές και θεωρούν ότι η επικοινωνία είναι εύκολη, διότι παρέχει αμεσότητα στην ενημέρωση μέσω μηνυμάτων στο κινητό ή μέσω μείλ, η οποία είναι αμφίδρομη, δίχως να χάνεται χρόνος για επιπλέον ενέργειες από μέρους τους και διευκολύνει τους γονείς, που δεν μπορούν να προσέλθουν στο σχολείο λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων (πίνακας 6). Αλλά όπως τονίζεται «δεν λύνει όλα τα προβλήματα, καθώς υπάρχουν κηδεμόνες χωρίς καμία ψηφιακή γνώση» και «με την δια ζώσης επικοινωνία υπάρχει περισσότερη άνεση στο λόγο». Οι γονείς από την μεριά τους, τονίζουν την σπουδαιότητα της συνεχούς επικοινωνίας και της «καθημερινής ανατροφοδότησης», ακόμα και σε ώρες εκτός λειτουργίας του σχολείου.

Πίνακας 7. Συγκεντρωτικός πίνακας που αφορά τους λόγους που επικοινωνούν αμφότεροι μέσω της πλατφόρμας επικοινωνίας

Θεματική	Εκπαιδευτικοί	
Λόγοι που επικοινωνούν οι εκπαιδευτικοί με την οικογένεια μέσω της πλατφόρμας	Εκ1	Επικοινωνία με όλους τους γονείς και τους συναδέλφους γρήγορα εύκολα για θέματα απουσιών, βαθμολογίας και συμπεριφοράς
	Εκ2	Επικοινωνία με μαθητές, γονείς κι συναδέλφους, Έκτακτες περιπτώσεις, άμεση ενημέρωση των γονέων για ωριαίες αποβολές και απουσίες κατά τις πρωινές ώρες, άσχημες συμπεριφορές
	Εκ3	Άμεση, γρήγορη κι εύκολη επικοινωνία, εξοικονόμηση χρόνου
	Εκ4	Εξοικονόμηση χρόνου λόγω μαζικών μείλ και μηνυμάτων που αφορούν απουσίες, ωριαίες αποβολές, συμπεριφορά, επίδοση
	Εκ5	Άμεση και γρήγορη ενημέρωση για επίδοση και συμπεριφοράς των παιδιών. Σημαντικό είναι που ο γονέας επικοινωνεί με μηνύματα μέσω της πλατφόρμας για να εκφράσει κάποια πράγματα (με την φυσική παρουσία δυσκολεύεται να εκφράσει παράπονα)
	Εκ6	Άμεσο, γρήγορο, αυτοματοποιημένο σύστημα ενημέρωσης γονέων, άμεση αποστολή μηνυμάτων με έλεγχο παράδοσης, μπορεί να απαντήσει ο γονέας μέσω της πλατφόρμας
Λόγοι που επικοινωνούν οι γονείς με το σχολείο μέσω της πλατφόρμας	Γονείς	
	Γ1	Εύκολη, εύχρηστη, ενημέρωση απογευματινές ώρες, δίνει πλήρη και σαφή εικόνα για την σχολική ζωή
	Γ2	Εύκολη, εύχρηστη, ενημέρωση τις απογευματινές ώρες, δίνει ολοκληρωμένη εικόνα της σχολικής ζωής
	Γ3	Λόγω πολλών ωρών εργασίας δίνει ολοκληρωμένη εικόνα της σχολικής ζωής κατά τις απογευματινές ώρες
	Γ4	Απλή και εύκολη χρήση μέσω του κινητού, διευκολύνει η ενημέρωση το απόγευμα ή κατά της ώρας της εργασίας, άμεση ανταπόκριση των καθηγητών

Οι λόγοι που επικοινωνούν σχολείο και οικογένεια μέσω της πληροφοριακής πλατφόρμας και την καθιστούν δημοφιλή, είναι η αμεσότητα της ενημέρωσης, η απλότητα και η ευχρηστία της, η αμφίδρομη αποστολή μηνυμάτων, εξοικονομώντας χρόνο για το εκπαιδευτικό έργο των εκπαιδευτικών, αλλά και η δυνατότητα που δίνει στους γονείς να ενημερώνονται για όλα εκείνα που αφορούν την σχολική ζωή των παιδιών τους (και που τους ανησυχούν ταυτόχρονα), σε ώρες εκτός λειτουργίας του σχολείου, ενδυναμώνοντας την μεταξύ τους επικοινωνία (πίνακας 7).

Πίνακας 8. Απόψεις του δείγματος για τα πλεονεκτήματα του Π.Σ επικοινωνίας σε σχέση με άλλους τρόπους επικοινωνίας

Θεματική	Εκπαιδευτικοί	
	Εκ1	Ολοκληρωμένη αξιολόγηση με αποστολή αριθμητικής και περιγραφικής αξιολόγησης , αυτόματο ενημερωτικό δελτίο, οι διευθυντές έχουν πλήρη άποψη για όλο το σχολείο γιατί όλα είναι αυτοματοποιημένα, λιγότερη γραφειοκρατία, είναι απλό, γρήγορο,

Πλεονεκτήματα της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας, μέσω της πλατφόρμας, σε σχέση με άλλους τρόπους επικοινωνίας		εύκολο στη χρήση
	Εκ2	Η αμεσότητα της επικοινωνίας
	Εκ3	Δίνει ολοκληρωμένη εικόνα για την πρόοδο, την συμπεριφορά, την συμμετοχή απλά, καθημερινά στο κινητό ή στο ταμπλετ του γονέα Μειώνεται το χάσμα σχολείου- γονέα
	Εκ4	Ενημέρωση των γονέων άμεσα, σε πραγματικό χρόνο , αξιολόγηση μαθητών περιγραφικά και με αριθμητική κλίμακα, αυτόματη ενημέρωση του myschool άρα εξοικονόμηση χρόνου, λόγω πανδημίας βοήθησε πολύ στην ενημέρωση γονέων
	Εκ5	Άμεση επικοινωνία, η περιγραφική αξιολόγηση που εξατομικεύει σε κάθε μαθητή στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, αυτόματα ενημερωτικά δελτία, αυτόματη ενημέρωση myschool, μείωση γραφειοκρατίας άρα πιο οργανωμένη διοίκηση
	Εκ6	Άμεση γρήγορη επικοινωνία, αυτόματη ενημέρωση myschool, λιγότερη γραφειοκρατία, ψηφιοποιημένα βιβλία ύλης, δελτία απουσιών άρα λιγότερος όγκος χαρτιού, πιο οργανωμένη διοίκηση διευκολύνει γονείς που μένουν σε απομακρυσμένες περιοχές και σε καρό πανδημίας
	Γονείς	
	Γ1	Καθημερινή αμφίδρομη ενημέρωση με μήνυμα στο κινητό, αποστολή γραπτής αξιολόγησης, γρήγορη, άμεση επικοινωνία
	Γ2	Εύχρηστο, καθημερινή εικόνα για το παιδί, ενημέρωση σε real time στο κινητό, γραπτή αξιολόγηση , χρήσιμο και εξυπηρετικό λόγω πανδημίας
	Γ3	Απλό κι εύκολο στη χρήση, καθημερινή ενημέρωση για όλα, αμφίδρομη επικοινωνία, διευκόλυνε πολύ στην πανδημία
Γ4	Εύκολη και καθημερινή ενημέρωση, αποστολή γραπτής αξιολόγησης	

Τα πλεονεκτήματα που προσφέρει το σύστημα, σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς, εντοπίζονται στα σύγχρονα εργαλεία επικοινωνίας, όπως το καθημερινό ενημερωτικό δελτίο, η απόδοση περιγραφικής αξιολόγησης, δίνοντας μια ολοκληρωμένη εικόνα στον γονέα για το παιδί του και κυρίως στην άμεση, συνεχή και γρήγορη επικοινωνία. Επίσης, η αυτόματη ενημέρωση του myschool εξοικονομεί χρόνο, μειώνεται η γραφειοκρατία με την ψηφιοποίηση όλου του έντυπου υλικού του σχολείου «*άρα λιγότερος όγκος χαρτιού*», όπως ειπώθηκε και βοηθά στην οργάνωση και στην διοίκηση του σχολείου. Οι γονείς αντίστοιχα, τονίζουν την ευχρηστία και την απλότητα του συστήματος που βοηθά την επικοινωνία και την ενημέρωση τους σε «*real time*» με το σχολείο αμφίδρομα, την αποστολή γραπτής αξιολόγησης και του καθημερινού ενημερωτικού δελτίου. Οι προσφερόμενες αυτές δυνατότητες του συστήματος, το καθιστούν προτιμητέο από γονείς και εκπαιδευτικούς, έναντι των υπολοίπων μέσων επικοινωνίας(πίνακας 8).

Πίνακας 9. Απόψεις του δείγματος για τυχόν μειονεκτήματα του Π.Σ επικοινωνίας σε σχέση με άλλους τρόπους επικοινωνίας

Θεματική	Εκπαιδευτικοί	
Μειονεκτήματα της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας, μέσω της πλατφόρμας, σε σχέση με άλλους τρόπους επικοινωνίας	Εκ1	Μη εξοικείωση με τις Ν.Τ. εκπαιδευτικών και γονέων, έλλειψη κατάλληλου εξοπλισμού, προβλήματα σύνδεσης, τεχνικά προβλήματα
	Εκ2	μειονεκτήματα ως προς το σύστημα δεν υπάρχουν. Σχολιασμός των συμπεριφορών καλύτερα να γίνεται με φυσική επικοινωνία, διότι λαμβάνεις άλλες πληροφορίες (μη λεκτικές) το συναίσθημα, εκφράσεις κλπ
	Εκ3	Αντικειμενικές δυσκολίες που συνδέονται με την εξοικείωση με τις ΝΤ, τον εξοπλισμό, την σύνδεση στο διαδίκτυο και των εκπαιδευτικών και των γονέων
	Εκ4	Τεχνικά κυρίως προβλήματα, έλλειψη εξοπλισμού στα σχολεία , έλλειψη εξοικείωσης μικρής μερίδας εκπαιδευτικών στις ΝΤ, χαμηλή ταχύτητα σύνδεσης. Το ίδιο και για τους γονείς. Τονίζεται η δια ζώσης επικοινωνία
	Εκ5	Δεν υπάρχει επαρκής εξοπλισμός στα σχολεία ώστε να είναι απρόσκοπτη η επικοινωνία με τους γονείς, απαιτεί ισχυρό δίκτυο γιατί λειτουργούν παράλληλα πολλές πλατφόρμες, επιμόρφωση για αποτελεσματικότερη χρήση, όμως απαραίτητη η φυσική παρουσία του γονέων
	Εκ6	έλλειψη εξοικείωσης παλαιότερων εκπαιδευτικών στις ΝΤ αλλά και των γονέων, στοιχειώδης επιμόρφωση εκπαιδευτικών ώστε να μην χάνεται χρόνο από την διδασκαλία, εξοπλισμένο σχολείο, γρήγορη σύνδεση
	Γονείς	
	Γ1	Τεχνικά προβλήματα, τονίστηκε η σημασία της φυσικής παρουσίας
	Γ2	Τεχνικά προβλήματα , κακή συνδεσιμότητα
	Γ3	Ενώ είναι πολύ καλό σύστημα, δεν αντικαθιστά τα πλεονεκτήματα της δια ζώσης επικοινωνίας,
	Γ4	Δεν έχει τα πλεονεκτήματα της φυσικής επικοινωνίας με τους καθηγητές για ανάπτυξη σχέσεων, αντικειμενικά προβλήματα

Μειονεκτήματα ως προς το σύστημα δεν αναφέρθηκαν, αλλά τονίστηκαν έμμεσα τα προβλήματα που αντικειμενικά δυσκολεύουν την λειτουργία της πλατφόρμας και σχετίζονται με την μη εξοικείωση με τις ΝΤ μιας μερίδας γονέων και εκπαιδευτικών, έστω και μικρής, την έλλειψη εξοπλισμού των σχολείων, την μη καλή σύνδεση στο διαδίκτυο, δηλαδή εντοπίστηκαν προβλήματα τεχνικής φύσεως κυρίως. Τονίστηκε η σημασία της δια ζώσης επικοινωνίας, που δεν πρέπει να αντικατασταθεί, καθώς «λαμβάνεις κι άλλες πληροφορίες, μη λεκτικές, όπως το συναίσθημα, εκφράσεις που δεν τις εισπράττεις με την εξ αποστάσεως επικοινωνία» εκ μέρους των εκπαιδευτικών, αλλά και από τους γονείς, που ανέφεραν την σημασία της φυσικής επικοινωνίας, η οποία δεν αντικαθίσταται όσα πλεονεκτήματα και αν προσφέρει το σύστημα (πίνακας 9).

5. Αποτελέσματα

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται την επικοινωνία σχολείου και οικογένειας μέσω των νέων Τεχνολογιών και στοχεύει στην διερεύνηση των εμπειριών και των απόψεων εκπαιδευτικών

και γονέων, που χρησιμοποιούν πληροφοριακά συστήματα επικοινωνίας μεταξύ τους. Λαμβάνοντας υπόψη την συγκριτική μελέτη που πραγματοποιήθηκε και αναλύθηκε στο 3^ο κεφάλαιο της διπλωματικής εργασίας, μεταξύ των καινοτόμων εργαλείων επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα, αλλά και σε χώρες του εξωτερικού, γίνεται φανερό ότι οι νέες τεχνολογίες εισήγαγαν νέα δεδομένα και δυνατότητες στην αμφίδρομη επικοινωνία σχολείου και οικογένειας. Κοινός στόχος των πληροφοριακών συστημάτων που εξετάστηκαν, είναι ο επαναπροσδιορισμός της επικοινωνίας του σχολείου με τους γονείς, ώστε να αναπτυχθεί μια ουσιαστική αλληλεπίδραση μεταξύ τους, δίνοντάς τους πρόσβαση σε ποικίλα ψηφιακά εργαλεία, που ενδυναμώνουν την αμφίδρομη και εποικοδομητική επικοινωνία, αποσκοπώντας στην ακαδημαϊκή, συναισθηματική και κοινωνική εξέλιξη των μαθητών.

Στο ελληνικό δημόσιο σχολείο, το επίσημο επικοινωνιακό σύστημα είναι το Π.Σ. myschool, το οποίο όπως προαναφέρθηκε, έχει εποπτικό και οργανωτικό ρόλο στις σχολικές και στις διοικητικές δομές, διευκολύνοντας την μηχανοργάνωση και τις υπηρεσιακές λειτουργίες τους. Όμως, ενώ δίνει την δυνατότητα επικοινωνίας με τους γονείς, γνωστοποιώντας τους την πρόοδο και τις απουσίες των παιδιών τους, η επικοινωνία αυτή είναι μονόδρομη, καθώς οι ίδιοι δεν μπορούν να επικοινωνήσουν μέσω του συστήματος. Έτσι, η ανάγκη μιας αμφίδρομης και διαδραστικής επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας, ανιχνεύθηκε, εντοπίστηκε και υλοποιήθηκε, βασιζόμενη στην διάθεση και στην πρωτοβουλία εκπαιδευτικών, οι οποίοι δημιούργησαν πλατφόρμες επικοινωνίας, που εξυπηρετούν την ουσιαστική επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς και ενισχύουν την γονεϊκή εμπλοκή. Από τα καινοτόμα συστήματα που μελετήθηκαν, στο προηγούμενο κεφάλαιο, το Σίσυφος αποδείχθηκε ως πληρέστερο και ολοκληρωμένο, καθώς διαθέτει πολλά καινοτόμα εργαλεία επικοινωνίας, που ενεργοποιούν κι εμπλέκουν το γονέα, σε μια ουσιαστική συνεργασία κι ανάμειξή του, στην σχολική ζωή του παιδιού του. Η φιλοσοφία της συγκεκριμένης πλατφόρμας έγκειται στο γεγονός, ότι δεν εφησυχάζει με την ανάρτηση και την ενημέρωση της πλατφόρμας, ανακοινώσεων και ειδήσεων που αφορούν την σχολική ζωή, ούτε επαναπαύεται στη διάθεση του γονέα, εάν θα ενημερωθεί από αυτή. Αντίθετα, μέσω καθημερινών και συνεχών μηνυμάτων προς τους γονείς, τους κρατά ενημέρους σε ότι αφορά τα παιδιά τους, τους δραστηριοποιεί, ώστε να επικοινωνήσουν κι αυτοί με την σειρά τους και να εμπλακούν σε μια αέναη επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς, προς όφελος των μαθητών. Άλλα πλεονεκτήματα που αναδείχθηκαν από την συγκριτική μελέτη του συγκεκριμένου συστήματος σε σχέση με τα υπόλοιπα που εξετάστηκαν, έχει να κάνει με την διευκόλυνση που παρέχει στο εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου, το οποίο δεν επιβαρύνεται με επιπλέον χρόνο γραφειοκρατικής εργασίας, ενημερώνοντας το myschool, καθώς το Σίσυφος συνδέεται άμεσα με αυτό. Επίσης, η πλατφόρμα υποστηρίζει και

απλουστεύει την οργάνωση και την διοίκηση του σχολείου, μειώνοντας την γραφειοκρατία και εξοικονομεί χρόνο για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να αφοσιωθούν στο διδακτικό τους έργο.

Για τους λόγους αυτούς, η συγκεκριμένη πλατφόρμα επικοινωνίας επιλέχθηκε να μελετηθεί για την πρακτικότητα και την ευχρηστία της, μέσω της ποιοτικής ανάλυσης που πραγματοποιήθηκε στην παρούσα εργασία, σύμφωνα με τις εμπειρίες και τα βιώματα εκπαιδευτικών και γονέων που την χρησιμοποιούν στην μεταξύ τους επικοινωνία. Έτσι, τα αποτελέσματα που προέκυψαν με την αξιοποίηση των συνεντεύξεων, εκπαιδευτικοί και γονείς αναγνωρίζουν και έχουν συνειδητοποιήσει την αναγκαιότητα και την χρησιμότητα της αμφίδρομης και ουσιαστικής επικοινωνίας και συνεργασίας του σχολείου με την οικογένεια, καθώς ευνοεί την σχολική επίδοση και την κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών τους. Με τον τρόπο αυτό οι γονείς γίνονται συνυπεύθυνοι και εμπλέκονται στην μαθησιακή διαδικασία και σχολική ζωή των παιδιών τους, βοηθώντας τα στην περαιτέρω εξέλιξή τους. Οι λόγοι που επικοινωνούν συνήθως, αφορούν την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την σχολική εξέλιξη και πρόοδο, την αλλαγή συμπεριφοράς και σε περιπτώσεις εκτάκτων περιστατικών. Η χρήση σύγχρονων εργαλείων επικοινωνίας που προσφέρει η υπό εξέταση πλατφόρμα, η ευχρηστία της, η απλότητά της και η απρόσκοπτη αμφίδρομη επικοινωνία που προσφέρει στους εμπλεκόμενους, αποτελούν τους λόγους που αλληλοεπιδρούν μέσω αυτής. Το σύνολο των λειτουργιών και των εργαλείων που προσφέρει, σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς, εκτός του ότι διευκολύνει την επικοινωνία με τους γονείς, δεν απαιτεί επιπλέον χρόνο ενασχόλησης τους σε γραφειοκρατικά ζητήματα, με αποτέλεσμα να εξοικονομείται χρόνος για το διδακτικό τους έργο. Επίσης, τονίστηκε από τους γονείς, η διευκόλυνση που παρέχει η πλατφόρμα μέσω της καθημερινής ενημέρωσης τους, σε θέματα που αφορούν το παιδί τους σε πραγματικό χρόνο, αλλά και σε ώρες εκτός λειτουργίας του σχολείου. Σε σύγκριση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας, οι ερωτηθέντες, τόνισαν την υπεροχή του συστήματος, όσον αφορά την αμεσότητα, την ενημέρωση σε πραγματικό χρόνο, την προώθηση καθημερινών εξατομικευμένων μηνυμάτων και την δυνατότητα απάντησης από τον παραλήπτη, την αποστολή εξατομικευμένης περιγραφικής αξιολόγησης για κάθε μαθητή, την άμεση σύνδεση και ενημέρωσή του με άλλα συστήματα (myschool, timetable) εξοικονομώντας χρόνο και λιγότερη γραφειοκρατία από την μεριά των καθηγητών και την δυνατότητα που δίνει στους γονείς να ενημερωθούν real time ή κατά τις απογευματινές ώρες, από το σπίτι τους και από το κινητό τους. Ως προς αυτό καθ' αυτό το πληροφοριακό σύστημα επικοινωνίας, δεν εντοπίστηκαν μειονεκτήματα σε σχέση με τους υπόλοιπους τρόπους, αλλά αναφέρονται από όλους εξωτερικά εμπόδια που δυσχεραίνουν την επικοινωνία σχολείου και οικογένειας, όπως η κακή σύνδεση στο διαδίκτυο και τεχνικά προβλήματα κυρίως. Εκ μέρους των εκπαιδευτικών, αναδύθηκε η έλλειψη εξοπλισμού στα

ελληνικά σχολεία, καθώς και οι μειωμένες ψηφιακές δεξιότητες μικρής μερίδας καθηγητών και η ανάγκη ενημέρωσής τους για την εν λόγω πλατφόρμα επικοινωνίας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι όλοι οι ερωτώμενοι υποστήριξαν, ότι η διαδικτυακή επικοινωνία δεν θα πρέπει να αντικαταστήσει την διαζώσης διότι, όπως τόνισαν, κάποια σοβαρά ζητήματα λύνονται αποτελεσματικά με την φυσική παρουσία του γονέα στο σχολείο, όπου αναπτύσσονται σχέσεις και λαμβάνονται μηνύματα μη λεκτικά (συναισθήματα, εκφράσεις), τα οποία δεν προσλαμβάνονται μέσα από τα ψηφιακά μέσα επικοινωνίας.

Ο ρόλος της Νέων Τεχνολογιών στην ενίσχυση της επικοινωνίας, άρα και της γονεϊκής εμπλοκής παραμένει ανεξερεύνητος ακόμα από μελετητές και η ερευνητική εμπειρία είναι μικρή. Όμως, τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης συγκλίνουν με ανάλογες έρευνες που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια, όπως αυτή των Kuusimäki et al.(2019), που μελέτησαν τις απόψεις των γονέων και των εκπαιδευτικών, σχετικά με ικανοποίηση τους για την μεταξύ τους ηλεκτρονική επικοινωνία σε σχολεία της Φιλανδίας, οι οποίες βρέθηκαν θετικές σε ότι αφορά το ρόλο της μεταξύ τους διαδικτυακής επικοινωνίας και συνεργασίας. Σε ανάλογα, συμπεράσματα κατέληξαν οι Snell et al. (2020),σε έρευνα τους που διεξήγαγαν σε σχολεία των Η.Π.Α., όπου διερεύνησαν τις πεποιθήσεις εκπαιδευτικών και γονιών για τα ψηφιακά μηνύματα μέσω πλατφόρμας, ενισχύοντας την επικοινωνία τους. Στην Ελλάδα, η ερευνητική εμπειρία σε συναφές θέμα είναι πολύ μικρή. Σε έρευνα του Καραμήτσα το 2018, που αφορούσε την επικοινωνία σχολείου-οικογένειας με ψηφιακά μέσα, έδειξε πως πλειοψηφία των γονέων ενημερώνεται από την πληροφοριακή πλατφόρμα του 1^{ου} ΕΠΑΛ Ρόδου για θέματα που αφορούν την επίδοση και τις απουσίες των παιδιών τους, δηλώνοντας ικανοποιημένοι με επικοινωνία τους με τους εκπαιδευτικούς.

6. Συμπεράσματα

Σκιαγραφώντας το φαινόμενο της επικοινωνίας σχολείου και οικογένειας στην ψηφιακή εποχή μας, μέσα από τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης, επαληθεύεται η σπουδαιότητα και η αναγκαιότητα της συνεργασίας των δύο θεσμών αγωγής, για την ακαδημαϊκή και συναισθηματική εξέλιξη των μαθητών. Τα συμπεράσματα στηρίχθηκαν στις εμπειρίες και στα βιώματα εκπαιδευτικών και γονέων, που επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω πληροφοριακών συστημάτων επικοινωνίας. Τα πληροφοριακά συστήματα επικοινωνίας, που αναπτύσσονται τα τελευταία χρόνια στο ελληνικό δημόσιο σχολείο, υποστηρίζουν και διευκολύνουν τους εμπλεκόμενους, ώστε η επικοινωνία τους να είναι ουσιαστική, που δεν σταματά στην ανάρτηση απλά πληροφοριών στον διαδικτυακό τόπο μιας ιστοσελίδας, αλλά εμπλέκει τον γονέα και τον ενεργοποιεί, να συνεργαστεί με τους εκπαιδευτικούς. Το υπό εξέταση σύστημα, προσφέρει δυνατότητες συνεχούς και

αυτοματοποιημένης ενημέρωσης στους γονείς, εξατομικευμένη επικοινωνία προσανατολισμένη στις ανάγκες του κάθε μαθητή, προσφέροντας του αέναη επικοινωνία και πληροφόρηση, αλλά και την δυνατότητα να επικοινωνήσει κι ο γονέας μέσω της πλατφόρμας, προσφέροντάς του μια φυσική διεπαφή. Στο πλαίσιο αυτό, η διαδικτυακή πλατφόρμα παρέχει ένα σύνολο από λειτουργίες και εργαλεία που διασφαλίζει τις ανάγκες ενημέρωσης και των δύο μερών, σε όσο το δυνατό ελάχιστο χρόνο και δίχως να προκαλεί υπερφόρτωση του εκπαιδευτικού, με χρονοβόρες γραφειοκρατικές υποχρεώσεις, εξασφαλίζοντας του χρόνο, τον οποίο θα αφιερώσει στο διδακτικό του έργο. Το πληροφοριακό σύστημα που μελετήθηκε, δίνει έμφαση στην παροχή πληροφοριών προς τους γονείς, που αφορούν την πρόοδο, τη διαγωγή και τη συνέπεια του παιδιού τους, συμπληρώνοντας με αυτό τον τρόπο την εκπαιδευτική διαδικασία, χρησιμοποιώντας σύγχρονα κανάλια επικοινωνίας, ενεργοποιώντας τον γονέα να εμπλακεί και να αλληλοεπιδράσει άμεσα με το σχολείο. Αυτός ο τρόπος επικοινωνίας, έχει υιοθετηθεί και έχει προτιμηθεί από εκπαιδευτικούς και γονείς τα τελευταία χρόνια, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αντικαθιστά την δια ζώσης επικοινωνία, τη οποία την προτιμούν οι εμπλεκόμενοι σε περιπτώσεις που δεν μπορούν να επιλυθούν μέσω ενός διαδικτυακού διαλόγου. Αντίθετα, η ενημέρωση μέσω ψηφιακών συστημάτων επικοινωνίας, έρχεται να υποστηρίξει και να συμπληρώσει την δια ζώσης επικοινωνία σχολείου-οικογένειας, ενισχύοντας την γονεϊκή εμπλοκή και την διαδραστική επικοινωνία, δίνοντας ενεργό ρόλο στην οικογένεια.

Λόγω της μειωμένης ερευνητικής εμπειρίας ως προς το συγκεκριμένο θέμα, η διεξαγωγή σε ευρύτερη κλίμακα συναφούς έρευνας, που θα ιχνηλατούσε τις γενικότερες στάσεις και απόψεις χρηστών που επικοινωνούν με το ίδιο ή με ανάλογα πληροφοριακά συστήματα επικοινωνίας, θα αποτύπωνε την αποτελεσματικότητά τους και τις δυνατότητές τους στην αμφίδρομη επικοινωνία σχολείου και οικογένειας και το βαθμό ενεργοποίησης και εμπλοκής των γονέων στην σχολική ζωή των παιδιών τους, θεωρείται αναγκαία καθώς θα δώσει σημαντικά ευρήματα στον τομέα της ψηφιακής επικοινωνίας. Η εφαρμογή και η χρήση ανάλογων διαδραστικών συστημάτων επικοινωνίας από γονείς και εκπαιδευτικούς, βασισμένη στις ανάγκες όλων των εμπλεκόμενων, εκτός από την ενίσχυση των ερευνητικών προσπαθειών, συμβάλλουν σημαντικά στην αναβάθμιση της ποιότητας της επικοινωνίας γονέων και σχολικής κοινότητας, ενδυναμώνοντας ουσιαστικά την γονεϊκή εμπλοκή και την εκπαίδευση. Τέλος, καλό θα ήταν να διερευνηθούν οι στάσεις και οι απόψεις των μαθητών όταν αυτοί είναι ενήλικες (όπως συχνά συμβαίνει στα ΕΠΑ.Λ. και στα εσπερινά λύκεια), καθώς αυτοί είναι που επικοινωνούν και λαμβάνουν ενημερώσεις που αφορούν την σχολική επίδοσή τους και τις απουσίες τους από τα εν λόγω συστήματα και όχι οι γονείς ή οι κηδεμόνες τους.

6.1. Περιορισμοί – αδυναμίες της έρευνας

Είναι σύνηθες οι έρευνες να υπόκειται σε κάποιους περιορισμούς και αδυναμίες, που έχουν σχέση με την μεθοδολογία της, την δειγματοληψία, την αντιπροσωπευτικότητα και το μέγεθος του δείγματος και με την ορθότητα της ανάλυσης των δεδομένων. Μία σημαντική αδυναμία της μελέτης ήταν, η δυσκολία εύρεσης και προσέγγισης του δείγματος, ο οποίος ήταν μικρός και δεν οδηγεί στην εξαγωγή γενικευμένων συμπερασμάτων, τα οποία όμως μπορούν να γίνουν η αφορμή για περαιτέρω διερεύνηση του θέματος, καθώς υπάρχει ανάγκη συγκεκριμένων κι ολοκληρωμένων συμπερασμάτων, που σχετίζονται με τη χρήση, την πρακτικότητα και την αποτελεσματικότητα της ψηφιακής επικοινωνίας σχολείου και οικογένειας.

Βιβλιογραφία

Αγγελάνα, Σ. & Τζιμογιάννης, Σ. (2010). Μελέτη της συμμετοχής και της γνωστικής παρουσίας μαθητών Γυμνασίου σε ένα εκπαιδευτικό ιστολόγιο. *Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση*, 3(3), 113-128. Ανακτήθηκε την 29^η Νοεμβρίου 2021, από <https://www.researchgate.net/publication/327252085>

Γεωργάκαινας, Χ.(2013). *Διερεύνηση παραγόντων για την υιοθέτηση και χρήση των social media στη βασική εκπαίδευση στην Ελλάδα*. Μεταπτυχιακή Διατριβή, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ανακτήθηκε την 30^η Νοεμβρίου 2021, 14:10, από <https://www.academia.edu/5331577/>

Γεωργάκαινας, Χ. (2014). *Η χρήση του Edmodo για δημιουργία «Ψηφιακής Τάξης» στο μάθημα της Φυσικής Θετικής και Τεχνολογικής Κατεύθυνσης Γ' Λυκείου*. Ανακτήθηκε την 30^η Νοεμβρίου 2021, 15:55, από <https://researchgate.net/publication/261375680>

Γεωργίου, Σ. (1996). Γονεϊκή συμπεριφορά και σχολική επίδοση. *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, 23, 131-143

Γεωργίου, Σ. (2000). *Σχέση σχολείου- οικογένειας και ανάπτυξη του παιδιού*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Γεωργίου, Σ. (2000). Αιτιατή απόδοση της επίδοσης από τους γονείς , εμπλοκή των γονέων και επίδοση του παιδιού. *Ψυχολογία*, 7 (2), 191-206. Στο <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/psychology/article/viewFile/24260/20313>

Γεωργίου, Σ. (2011). *Σχέση σχολείου - οικογένειας και ανάπτυξη του παιδιού*. Αθήνα: Διάδραση

Γιοβαζολιάς, Θ. (2011). *Συνεργασία εκπαιδευτικών - οικογένειας*. ΥΠΔΒΜΘ, Γ. Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης, ΙΔΕΚΕ. Στο <http://docplayer.gr/4353886-Synergasia-ekpaideytikonoikogeneias>

Γκάμαρη, Π. (χ.χ). *Σχέση σχολείου - οικογένειας*. Ανακτήθηκε τη 12^η Νοεμβρίου 2021, 19:55, από <https://docplayer.gr/7612911-Shesi-sholeioy-oikogeneias.html>

Γκιόκα, Α. & Σάλμοντ, Ε. (2015). Συμβουλευτική γονέων παιδιών με Μαθησιακές Δυσκολίες. Μελέτη περίπτωσης σε Σχολική Μονάδα της Α/βάθμιας Εκπαίδευσης. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης. 1*, 373-381. Στο <http://dx.doi.org/10.12681/edusc.197>

Γλέζου, Κ. & Γρηγοριάδου, Μ. (2010). *Ελληνικά Διαδικτυακά Εκπαιδευτικά Κοινωνικά Δίκτυα*. Στο Β. Κολτσάκης, Γ. Σαλονικίδης, Μ. Δοδοντσής (Επιμ.) *Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Εκπαιδευτικού*

Συνεδρίου Ημαθίας με θέμα «Ψηφιακές και Διαδικτυακές Εφαρμογές στην Εκπαίδευση», (σ.σ.1665-1677). Βέροια-Νάουσα.

Creswell W. J. (2016). *Η έρευνα στην εκπαίδευση. Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας*. Αθήνα: Ίων

Δαβαζόγλου, Α. & Κόκκινος, Κ. (2003). Η σχέση του σχολείου με οικογένεια που έχει παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες. *Παιδαγωγική επιθεώρηση*, 35, 97-114. Στο <https://ojs.lib.uom.gr/index.php/paidagogiki/article/viewFile/6860/6889>

Δαβράζος, Γ. (2007). Μία Διαθεματική Διδακτική Πρόταση για τα Διαδικτυακά Ημερολόγια(BLOGS). *4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διδακτικής της Πληροφορικής. Εισηγήσεις Ενεργών Εκπαιδευτικών και Νέων Ερευνητών*. Ανακτήθηκε την 3η Δεκεμβρίου 2021, από <https://www.academia.edu/7289345/>

Δαπόντες, Ν. (2007). *Το Ιστολόγιο (Blog): μόδα ή «παιδαγωγικό εργαλείο»*. Ανακτήθηκε την 29^η Νοεμβρίου 2021, 10.51, από <https://www.eduportal.gr/blogs1-dap/>

Δασκαλάκη, Ν., Δρόσος, Β., & Κυριακίδης, Α. (2002). Συνεργασία σχολείου και οικογένειας: θεωρητικές προσεγγίσεις, ερευνητικά δεδομένα και προτάσεις. Στο Γ. Καψάλης & Α. Κατσίκης (Επιμ.). *Σχολική γνώση και διδασκαλία στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Αναλυτικό πρόγραμμα και εκπαιδευτική πραγματικότητα* (σ.σ.205-215). Ιωάννινα.

Ίσαρη, Φ., & Πουρκός, Μ.(2015). *Εισαγωγή στην Ποιοτική Έρευνα*. Στο Ίσαρη, Φ., Πουρκός, Μ. *Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας*. Ανακτήθηκε την 12^η Ιανουαρίου 2022, 9:40, από <http://hdl.handle.net/11419/5818>

Ιωσηφίδης, Θ. (2008). *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Κριτική

Καραμήτσας, Ι. (2018). *Επιπτώσεις στη σχολική μονάδα της υποστήριξης της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας με ψηφιακά μέσα*. Μεταπτυχιακή διατριβή, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ρόδος. Ανακτήθηκε την 28η Ιουλίου 2021, 10:12, από <https://hellanicus.lib.aegean.gr/handle/11610/21326>

Κεσσοπούλου, Μ., & Τσιμπιδάκη, Α. (2021). Ηλεκτρονική επικοινωνία σχολείου και οικογένειας την περίοδο της πανδημίας COVID-19. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, Τόμος 10, (1), 137-160 στο [doi:https://doi.org/10.12681/hjre.26971](https://doi.org/10.12681/hjre.26971)

Κλιάφας, Σ. (2019). *Εναλλακτικές μορφές επικοινωνίας σχολείου και οικογένειας μέσω των νέων τεχνολογιών*. Μεταπτυχιακή διατριβή, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ρόδος. Ανακτήθηκε την 5 Σεπτεμβρίου 2021, 14:55, από <https://hellanicus.lib.aegean.gr/bitstream/handle/>

Κορονέλλος, Ε. (2019). *Διερεύνηση των δυνατοτήτων αξιοποίησης των Τεχνολογιών Επικοινωνίας και Πληροφορίας στην επικοινωνία της σχολικής μονάδας*. Ανακτήθηκε 5 Δεκεμβρίου 2021, 10.27, από <http://hdl.handle.net/11610/20405>

Κυρίτσης, Γ. (2015). *Επικοινωνία σχολείου οικογένειας την εποχή του διαδικτύου*. Μεταπτυχιακή διατριβή, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος. Ανακτήθηκε την 7η Σεπτεμβρίου 2021, 20.10, από <https://ir.lib.uth.gr/xmlui/bitstream/handle/11615/45847/14614.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Κοφτερός, Α. & Χατζηλάκος, Θ. (2013). ΔΙΑΠΛΑΣΟΙΣ: Διαδικτυακή Πλατφόρμα Συνεργασίας Σχολείου Οικογένειας και Παρέμβαση με Μαθητές στο Γλωσσικό Μάθημα. *7ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, 7, στο <http://dx.doi.org/10.12681/icodl.567>

Λαλούμη-Βιδάλη, Ε. (1998). Απόψεις των Παιδαγωγών σε θέματα προσχολικής αγωγής: Εμπλοκή νηπίων στον τομέα κινητικών και νοητικών δεξιοτήτων και προτεραιότητες στους γενικούς στόχους και στην οργάνωση των προγραμμάτων. *Ερευνώντας Τον Κόσμο Του Παιδιού*, 3, 140–153. Στο <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.12681/icw.18177>

Λαλούμη – Βιδάλη, Ε. (2008). *Ανθρώπινες σχέσεις & επικοινωνία στην προσχολική εκπαίδευση, από την θεωρία στην πράξη*. Θεσσαλονίκη: Σύγχρονες Εκδόσεις

Μεγάλου, Ε. & Κακλαμάνης Χ. (2018). Ψηφιακό Σχολείο II: επέκταση και αξιοποίηση της ψηφιακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας «e-me», των διαδραστικών σχολικών βιβλίων, των ψηφιακών αποθετηρίων και του εθνικού συσσωρευτή εκπαιδευτικού περιεχομένου «Φωτόδεντρο». *11ο Πανελλήνιο και Διεθνές Συνέδριο «Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση», (σ.σ. 15-14)*. Στο https://www.researchgate.net/publication/341736730_

Μετοχιανάκης, Γ. Η. (2000). *Εισαγωγή στην παιδαγωγική. Γενική θεώρηση*. Ηράκλειο: Ιδιωτική Έκδοση.

Μπεαζίδου, Ε., Καραθάνος, Δ., & Σπαθής, Α. (2017). Ο ρόλος του σχολείου στη διαμόρφωση υποστηρικτικού περιβάλλοντος μάθησης στο σπίτι των παιδιών προκειμένου να ενισχυθεί η σχολική τους επίδοση. Το σχολείο ως οργανισμός και κοινότητα μάθησης. *4^ο επιστημονικό συνέδριο της Πανελληνίας Ένωσης Σχολικών Συμβούλων, Α τόμος*, 80-94.

Μπερδεκλής, Φ. (2019). *Αξιοποίηση των υπηρεσιών του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Διερεύνηση απόψεων και παιδαγωγικών πρακτικών των εκπαιδευτικών*

(ΠΕ70) της Δωδεκανήσου. Μεταπτυχιακή διατριβή, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ρόδος. Ανακτήθηκε 5 Δεκεμβρίου 2021, 10.17 από <http://hdl.handle.net/11610/18839>

Μπρίνια, Β., (2008). *Management εκπαιδευτικών μονάδων και εκπαίδευσης*. Αθήνα: Σταμούλη

Μυλωνάκου – Κεκέ, Η. (2006). *Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στην επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας*. Αθήνα: Άτραπος

Μυλωνάκου - Κεκέ, Η. (2009). *Συνεργασία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας: θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές εφαρμογές*. Λεξικό της Ψυχολογίας. Αθήνα: Παπαζήσης

Παπαλεξανδρή, Ν., & Μπουραντάς, Δ. (2002). *Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού*. Αθήνα: Μπένου ΕΒΕ

Πασχαλιώρη, Β., & Μίλεση, Χ. (2005). *Η ποιοτική μέθοδος της «συμμετοχικής παρατήρησης»: Επιστημάνσεις και προβληματισμοί*. Ανακτήθηκε την 8^η Ιανουαρίου 2022, 14:55, από <http://www.pischools.gr/download/publications/epitheorisi/teychos10/020-033.pdf>

Πεντέρη, Ε., & Πετρογιάννης, Κ. (2013). Σύνδεση σχολείου-οικογένειας και το ζήτημα της μεταξύ τους συνεργασίας: Κριτική παρουσίαση βασικών θεωρητικών μοντέλων. *Έρευνα στην εκπαίδευση, Τόμος 1*, (σ.σ. 2-26), στο <https://doi.org/10.12681/hjre.8790>

Πετρογιάννης, Κ. (2003). *Η μελέτη της ανθρώπινης ανάπτυξης: Οικοσυστημική προσέγγιση*. Αθήνα: Καστανιώτης

Σαίτης, Χ. (2005). *Οργάνωση και Διοίκηση της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Αυτοέκδοση

Σαίτης, Χ. (2007). *Ο Διευθυντής στο σύγχρονο σχολείο*. Αθήνα: Αυτοέκδοση

Σακελλαρίου, Μ. (2015). *Συνεργασία Οικογένειας, Σχολείου, Κοινότητας: Θεωρητική και ερευνητική προσέγγιση, Σημειώσεις μαθήματος στη Προσχολική Παιδαγωγική* στο <http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1300>

Σαμαρά, Α. (2010). *Στάσεις και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το ρόλο του Διευθυντή της σχολικής μονάδας στη δημιουργία αγωγής συνεργασίας σχολείου – οικογένειας : η περίπτωση των νομών Καρδίτσας και Τρικάλων*, Μεταπτυχιακή διατριβή, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα. Ανακτήθηκε την 10^η Οκτωβρίου 2021, 9:55, από <https://estia.hua.gr/file/lib/default/data/6327/theFile>

Σταμάτης, Π.Ι. (2013). *Επικοινωνία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση

Συμεού, Λ. (2007). Σχέσεις εκπαιδευτικών-γονέων: Μοντέλα εκπαιδευτικών της Κύπρου. Στο Α. Μπρούζος, Π. Μισαηλίδη, Α. Εμβαλωτής, & Α. Ευκλείδη (Eds.), *Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος* (σσ. 135–171) στο <https://pseve.org/publications/yearbook/yearbook-volume-06/>

Σχορετσανίτου, Π. (2010). Αντιλήψεις εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τις ΤΠΕ και την ένταξή τους στην εκπαίδευση: έμφυλες διαστάσεις.. *Ψυχολογία*, 18 (2), 159-175. Ανακτήθηκε την 11η Οκτωβρίου 2021, 9:55, από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/psychology/article/viewFile/23715/19838>

Σχορετσανίτου, Π., & Βεκύρη, Ι. (2010). Ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση: παράγοντες πρόβλεψης της εκπαιδευτικής χρήσης. *7ο Πανελλήνιο συνέδριο με διεθνή συμμετοχή «Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση»*, Τόμος 2, 617-624

Τζόρτζογλου, Φ. (2017). *Schoology: φτιάξτε τη δική σας ψηφιακή τάξη*. Ανακτήθηκε την 29^η Νοεμβρίου 2021, 10:30, από <https://edtech.gr/schoology/>

Τίγκας, Ι. (2016). Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης ως εργαλεία επικοινωνίας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση: Η οπτική των φοιτητών του ΕΑΠ. *Ανοικτή Εκπαίδευση: Το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 12(1), 106-119. Στο <http://dx.doi.org/10.12681/jode.10243>

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Adams, G. R., & Ryan, B. A. (2005). The Family-School relationships model: Parental influences on school success. In M. Kane (Ed.). *Contemporary Issues in Parenting (NovaPubli)*, doi=10.1.1.616.5858&rep=rep1&type=pdf

Albright, M. I., Weissberg, R. P., & Dusenbury, L. A. (2016). *School-family partnership strategies to enhance children's social, emotional, and academic growth*. Ανακτήθηκε την 10^η Οκτωβρίου, 2021, 10:55, από <https://studentsatthecenterhub.org/resource/school-family-partnership-strategies-to-enhance-childrens-social-emotional-and-academic-growth/>

Attanucci, J. S. (2004). Questioning honour: a parent–teacher conflict over excellence and diversity in a USA urban high school. *Journal of moral education*, 33(1), 57-69.

Bauch, J. (1989). The TransParent School Model: *New Technology for Parent Involvement*, 47(2), 32–35

- Bernstein, A. (1998a). Using Electronic Mail to Improve School-Based Communications. *T.H.E. Journal*, 25(10), 58–60, στο <https://thejournal.com/Articles/1998/05/01/Using-Electronic-Mail-to-Improve-SchoolBased-Communications.aspx>
- Blanchard, J. (1997). The Family – School Connection and Technology. Proceedings of the Families. *Technology and Education Conference*, 235–245. Στο <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.566.9717&rep=rep1&type=pdf>
- Bordalba, M., & Bochaca, J.G. (2019). Digital media for family-school communication. Parents and teachers' beliefs. *Computers and Education*, 132, 44–62. Στο <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2019.01.006>
- Christenson, S., & Sheridan, S. M.(Eds.). (2001). *Schools and families: Creating essential connections for learning*. New York : Guilford Press
- Davis-Kean, P. E. (2005). The influence of parent education and family income on child achievement: the indirect role of parental expectations and the home environment. *Journal of Family Psychology*, 19(2), 294.
- Devery, R. (2020). *Using technology to connect with parents*. Ανακτήθηκε την 24^η Νοεμβρίου 2021, 23.07, από <https://www.edutopia.org/article/using-technology-connect-parents>
- Epstein, J. L., & Sheldon, S. B. (2002). Present and accounted for: Improving student attendance through family and community involvement. *The Journal of Educational Research*, 95(5), 308-318
- Epstein, J., (1995). School, Family, community partnerships: caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76(9), 709-712, στο <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/003172171009200326>
- Epstein, J. L., & Sheldon, S. B. (2002). Present and accounted for: Improving student attendance through family and community involvement. *The Journal of Educational Research*, 95, 308-318.
- Fan, X., & Chen, M. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 13, 1-22.
- Goodall, J. S. (2016). Technology and school–home communication. *International Journal of Pedagogies and Learning*, 11(2), 118–131, <https://doi.org/10.1080/22040552.2016.1227252>
- Gonzalez-Patino, J., Poveda, D., & Morgade, M. (2012). Constructing parental involvement in school: Examples from an action research project using web-based tools. *Papers infancia_c*, 1, 1-9.

- Gu, L. (2018). Home-school communication through a Web-based Learning Management System: Experiences and lessons. In L. Morris & C. Tsolakidis (Eds.), *The International Conference on Information Communication Technologies in Education*, (pp. 198–212).
- Harris, A., & Goodall, J. (2009). *Helping families support children's success at school*. London: Save the Children.
- Henderson, A. T., & Mapp, K. L. (2002). *A new wave of evidence: The impact of school, family and community connections on student achievement*. Austin, TX: National Center for Family and Community Connections with Schools. Στο <http://www.sedl.org/connections/research-syntheses.html>
- Hollingworth, S., Allen, K., Kuyok, A. K., Mansaray, A., Rose, A., & Page, A. (2009). *An exploration of parents' engagement with their children's learning involving technology*. Becta. http://dera.ioe.ac.uk/1435/1/becta_2009_parentengagement_litrev.docx
- Ho, L.-H., Hung, C.-L., & Chen, H.-C. (2013). Using theoretical models to examine the acceptance behavior of mobile phone messaging to enhance parent-teacher interactions. *Computers & Education*, 61, 105-114. Ανακτήθηκε την 30^η Νοεμβρίου, 2021, από <https://www.journals.elsevier.com/computers-and-education>
- Hoover-Dempsey, K. V., Battiato, A. C., Walker, J. M. T., Reed, R. P., DeJong, J. M., & Jones, K. P. (2001). Parental involvement in homework. *Educational Psychologist*, 36(3), 195–209, στο https://doi.org/10.1207/S15326985EP3603_5
- Hoover & Dempsey, K. V., Walker, J. M., Sandler, H. M., Whetsel, D., Green, C. L., Wilkins, A. S., & Closson, K. (2005). Why do parents become involved? Research findings and implications. *The Elementary School Journal*, 106(2), 105-130.
- Hornby, G., & Lafaele, R. (2011). Barriers to parental involvement in education: An explanatory model. *Educational Review*, 63(1), 37–52. <https://doi.org/10.1080/00131911.2010.488049>
- Kotzman, A. (1989). *Listen to me, listen to you. A practical guide to improving self-esteem, listening skills and assertiveness*. Australia: Penguin Books Ltd.
- Kraft M., A. & Dougherty S.M. (2012). The Effect of Teacher-Family Communication on Student Engagement: Evidence from a Randomized Field Experiment. *Journal of Research on Educational Effectiveness*, 6 (3), 199-222. <https://scholar.harvard.edu/mkraft/publications/effect-teacher-family-communication-student-engagement-evidence-randomized-field>

Kuusimäki, A. M., Uusitalo-Malmivaara, L., & Tirri, K. (2019a). Parents and Teachers Views on Digital Communication in Finland. *Education Research International*, 2019(9), 1–7. Στο <https://doi.org/10.1155/2019/8236786>

Levinthal de Oliveira Lima, C., & Kuusisto, E. (2020). Parental Engagement in Children's Learning: A Holistic Approach to Teacher-Parents Partnerships. In K. Tirri & A. Toom (Eds.). *Pedagogy in Basic and Higher Education. Current Developments and Challenges*, (p.p. 1–17). <https://doi.org/10.5772/intechopen.89841>

Moore, K. L. (2015). Identifying *effective communication practices for eliciting parental involvement at two K-8 school*, (PhD thesis). Walden University.

Natale, K., & Lubniewski, K. (2017). Use of communication and technology among educational professionals and families. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 10(3 Special Issue), 377–384. <https://doi.org/10.26822/iejee.2018336196>

Olmstead, C. (2013). Using technology to increase parent involvement in schools. *Techtrends: Linking Research & Practice to Improve Learning*, 57(6), 28–37.

Palts, K., & Kalmus, V. (2015). Digital channels in teacher-parent communication: the case of Estonia. *International Journal of Education and Development Using Information and Communication Technology (IJEDICT)*, 11(3), 65–81.

Rentzou, K. (2011). Parent - caregiver relationship dyad in Greek day care centres. *International Journal of Early Years Education*, 19(2), 163-177

Rogers, R. R. H., & Wright, V. H. (2008). Assessing Technology's Role in Communication between Parents and Middle Schools. *Journal for the Integration of Technology in Education*, 7, 36–58. Ανακτήθηκε την 3^η Δεκεμβρίου 2021, 10:50, από <http://ejite.isu.edu/Volume7/Rogers.pdf>

Roman, T. A., & Ottenbreit-Leftwich, A. T. (2016). Comparison of Parent and Teacher Perceptions of Essential Website Features and Elementary Teacher Website Use: Implications for Teacher Communication Practice. *Journal of Digital Learning in Teacher Education*, 32(1). 13-25. Ανακτήθηκε την 3^η Δεκεμβρίου 2021, 11:15, από <https://doi.org/10.1080/21532974.2015.1092897>

Şad, S., Konca, A., Özer, N. & Acar, F. (2016). Parental e-nvovement: a phenomenological research on electronic parental involvement. *International Journal of Pedagogies and Learning*, 11(2), 163–186. Ανακτήθηκε την 5^η Δεκεμβρίου 2021, 20:50, από <https://doi.org/10.1080/22040552.2016.1227255>

Sakellariou, M., & Rentzou, K. (2007). Types of Parental Involvement in Greek Preschool Settings. *The International Journal of Learning Annual Reivew*, 12(1), 33-40. Ανακτήθηκε την 3^η Δεκεμβρίου 2021, 21:50, από <https://doi.org/10.18848/1447-9494/CGP/v14i01/45170>

Schneider, C., & Arnot, M. (2018). Transactional school-home-school communication: Addressing the mismatches between migrant parents' and teachers' views of parental knowledge, engagement and the barriers to engagement. *Teaching and Teacher Education*, 75, 10–20. Ανακτήθηκε την 5^η Δεκεμβρίου 2021, 20:30, από <https://doi.org/10.1016/j.tate.2018.05.005>

Snell, E. K., Hindman, A. H., & Wasik, B. A. (2020). Exploring the use of texting to support family school engagement in early childhood settings: teacher and family perspectives. *Early Child Development and Care*, 190(4), 447–460. Ανακτήθηκε την 4^η Δεκεμβρίου 2021, 20:50, από <https://doi.org/10.1080/03004430.2018.1479401>

Thompson, B. (2008). Characteristics of Parent-Teacher e-mail communication. *Communication Education*, 57(2), 201-223. Ανακτήθηκε την 3^η Δεκεμβρίου 2021, 21:50, από <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03634520701852050>

Vigo-Arrazola, B., & Dieste-Gracia, B. (2019). Building virtual interaction spaces between family and school. *Ethnography and Education*, 14(2), 206–222. Ανακτήθηκε την 3^η Νοεμβρίου 2021, 22:50, από <https://doi.org/10.1080/17457823.2018.1431950>

Zhang, C., Du, J., Sun, L., & Ding, Y. (2018). Extending Face-to-Face Interactions: Understanding and Developing an Online Teacher and Family Community. *Early Childhood Education Journal*, 46(3), 331–341. Ανακτήθηκε την 10^η Νοεμβρίου 2021, 21:50, από <https://doi.org/10.1007/s10643-017-0864-8>

Zieger, L. B., & Tan, J. (2012). Improving Parent Involvement in Secondary Schools through Communication Technology. *Journal of Literacy & Technology*, 13(1), 30–54.

Ιστοσελίδες

NSPRA (2011) <http://www.nspra.org/files/NSPRAK12SurveyResults--07082011.ppt>

<https://www.educatorstechnology.com/2015/05/teachers-guide-to-the-use-of-google-voice-in-education.html>

<https://www.edutopia.org/article/using-technology-connect-parents>

<https://edtech.gr/schoology/>

<https://www.classdojo.com/el-gr/>

<https://www.remind.com/>

<https://seminars.etwinning.gr/>

<https://www.edmodo.com>

<https://www.schoology.com/>

<https://www.crunchbase.com/organization/bambizo-inc-#section-overview>

<https://github.com/eellak/sisyphos>

<https://www.sisyphos.gr/>

<https://www.sch.gr/>

<https://www.minedu.gov.gr/>

<https://myschool.sch.gr/>

Παράρτημα: Συνεντεύξεις

Πριν την έναρξη των συνεντεύξεων, ενημερώθηκαν όλοι οι ερωτηθέντες ότι η συνομιλία μας καταγράφεται και ότι ειπώθηκε θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες της έρευνας.

Συνέντευξη Εκπαιδευτικός 1:

Ερώτηση: Ποια είναι η ειδικότητά σας;

Απάντηση: *Μουσικός*

Ερώτηση: Υπηρετείτε σε γυμνάσιο, ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ.;

Απάντηση: *Γυμνάσιο*

Ερώτηση: Πόσα χρόνια προϋπηρεσίας έχετε;

Απάντηση: *12*

Ερώτηση: Θα ήθελα τη γνώμη σας κατά πόσο θεωρείτε χρήσιμη την επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια και ποιοι είναι οι λόγοι που επικοινωνείτε με τους γονείς;

Απάντηση: *Ναι πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντική η σχέση και η επικοινωνία που έχει το σχολείο με την οικογένεια, όσον αφορά την πρόοδο του μαθητή. Οι λόγοι βασικά που επικοινωνώ με τους γονείς, είναι συνήθως για να τους ενημερώσω για θέματα συμπεριφοράς των παιδιών στο σχολείο, είτε είναι καλές, είτε παρατηρήσω κάποια άσχημη συμπεριφορά, για τυχόν μαθησιακές δυσκολίες που μπορεί να υπάρξουν, για αλλαγή στην επίδοση των μαθητών, στη συνεργασία, η γενικότερα κάποια θέματα που μπορεί να δυσκολέψουν τη διαδικασία της διδασκαλίας, της μάθησης και [...] και της μάθησης. Και φυσικά είναι ένας καλός τρόπος να ενημερωθούν οι γονείς για τυχόν απουσίες του μαθητή, ή για κάποιο έκτακτο περιστατικό, όπου μπορεί να είναι κάποιος τραυματισμός, ή μια σχολική δράση, ή κάποια εκδήλωση του σχολείου.*

Ερώτηση: Άρα η επικοινωνία μέσω μιας ψηφιακής πληροφοριακής πλατφόρμας Σίσυφος σας έχει διευκολύνει ως προς την ενημέρωση των γονέων;

Απάντηση: *Ναι διευκολύνει πάρα πολύ την επικοινωνία μεταξύ οικογένειας και εκπαιδευτικού -και σχολείου γενικότερα- γιατί οι γονείς ενημερώνονται αυτόματα. Δηλαδή ο εκπαιδευτικός μπορεί κατά τη διάρκεια του μαθήματος να ενημερώσει την πλατφόρμα για απουσία του μαθητή, ή κάποια σχόλια για τη συμπεριφορά του στην τάξη, αν έχει κάνει ή όχι τις εργασίες του και αμέσως ο γονέας ενημερώνεται με ένα μήνυμα για το τι έχει συμβεί στο σχολείο. Χωρίς να απαιτείται δηλαδή επιπλέον χρόνος από*

μέρους του καθηγητή. Φυσικά η ενημέρωση αυτή μπορεί να γίνει και μέσω email αλλά πιστεύω ότι η πλατφόρμα Σίσυφος είναι ένα πολύ εύκολο και γρήγορο [...] μία πολύ γρήγορη διαδικασία.

Ερώτηση: Ποιοι είναι οι λόγοι που σας ωθούν να επικοινωνήσετε με τους γονείς μέσω της πλατφόρμας;

Απάντηση: Οι λόγοι που επικοινωνώ με την πλατφόρμα είναι γιατί μπορώ να επικοινωνήσω με όλους τους γονείς και με τους συναδέλφους γρήγορα και εύκολα. Και μπορώ να ενημερώσω για τις απουσίες, για την επίδοση του μαθητή στο σύστημα και αυτομάτως ενημερώνονται και οι γονείς για ό,τι αφορά τα παιδιά τους. Την πρόοδό τους ή τη συμπεριφορά τους και δεν χρειάζεται επιπλέον χρόνος για να επικοινωνήσω.

Ερώτηση: Άρα, τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας με τους γονείς μέσω των πληροφοριακών πλατφορμών, έναντι με των άλλων τρόπων επικοινωνίας ποια είναι;

Απάντηση: Είναι ότι δίνεται η δυνατότητα να [...] Το σύστημα έχει τη δυνατότητα να στέλνει στους γονείς, εκτός από την αξιολόγηση σε αριθμητική κλίμακα αλλά και περιγραφικά, δηλαδή ο εκπαιδευτικός μπορεί να σχολιάσει σε ελεύθερο κείμενο ό,τι αφορά το μαθητή. Έτσι οι γονείς έχουν μία ολοκληρωμένη εικόνα και άποψη, για την πρόοδο και τη συμμετοχή και τη συμπεριφορά του παιδιού τους μέσα στην τάξη. Επίσης, δημιουργεί, ο Σίσυφος δημιουργεί, και ένα αυτόματο ενημερωτικό δελτίο, το οποίο μπορεί να σταλεί κάθε βράδυ σε γονείς και σε ενήλικους μαθητές (κυρίως για τα ΕΠΑ.Α είναι αυτό) που οι γονείς ενημερώνονται πάλι γιατί αφορά τους μαθητές. Οι διευθυντές έχουν και μία πιο πλήρη άποψη για το εκπαιδευτικό προσωπικό και τους μαθητές, καθώς όλα είναι αυτοματοποιημένα και με λιγότερη γραφειοκρατία. Είναι περισσότερο οργανωμένο και επίσης ότι είναι πολύ γρήγορο και πολύ εύκολο.

Ερώτηση: Έχετε εντοπίσει τυχόν μειονεκτήματα σε σχέση με τα υπόλοιπα μέσα επικοινωνίας ;

Απάντηση: Από τη μεριά των εκπαιδευτικών με υπάρχουν κάποιοι εκπαιδευτικοί που είτε δεν είναι εξοικειωμένοι με το διαδίκτυο είτε δεν διαθέτουν εξοπλισμό και εκεί πρέπει το σχολείο να τους εξοπλίσει είτε δε διαθέτουν γρήγορη σύνδεση και σύγχρονα tablet κινητά ώστε να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν την πλατφόρμα. Και απ' την άλλη πλευρά είναι και οι γονείς που δεν διαθέτουν αντίστοιχα εξοπλισμό ή δεν είναι εξοικειωμένοι με την τεχνολογία.

Συνέντευξη Εκπαιδευτικός 2:

Ερώτηση: Ποια είναι η ειδικότητά σας;

Απάντηση: Είμαι Μαθηματικός, ΠΕ03

Ερώτηση: Υπηρετείτε σε γυμνάσιο, ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ.;

Απάντηση: Σε ΓΕ.Λ.

Ερώτηση: Πόσα χρόνια προϋπηρεσίας έχετε;

Απάντηση: 26 χρόνια

Ερώτηση: Θα ήθελα τη γνώμη σας κατά πόσο θεωρείτε χρήσιμη την επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια και ποιοι είναι οι λόγοι που επικοινωνεί ένας εκπαιδευτικός με τους γονείς;

Απάντηση: *Λοιπόν, βεβαίως τη θεωρώ χρήσιμη και λόγους θα μπορούσαμε να βρούμε πολλούς. Παραδείγματος χάρη, ο πρώτος κατά τη γνώμη μου είναι στην περίπτωση εκτάκτων περιστατικών, δηλαδή να αρρωστήσει το παιδί να χτυπήσει κλπ. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, αλλά και άλλα πράγματα όπως π.χ. να τον ενημερώσουμε για τις απουσίες, για διάφορα άλλα προβλήματα συμπεριφοράς που παρατηρούνται τελευταία μετά την τηλεκπαίδευση και ίσως για την επίδοση. Αν και τα προβλήματα συμπεριφοράς νομίζω ότι καλύτερα είναι να συζητούνται κατ' ιδίαν, δηλαδή η προσωπική επαφή σε κάποιες περιπτώσεις είναι πολύ καλύτερη από την επικοινωνία μέσω πλατφόρμας κτλ.*

Ερώτηση: Άρα η επικοινωνία μέσω μιας ψηφιακής πληροφοριακής πλατφόρμας επικοινωνίας σας έχει διευκολύνει ως προς την ενημέρωση των γονέων;

Απάντηση: *Βεβαίως με έχει διευκολύνει, γιατί γίνεται πάρα πολύ γρήγορα, είναι αυτόματη κ.λπ., δηλαδή δεν περνάει χρόνος για να επικοινωνήσω, αλλά πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι δε λύνει και όλα τα προβλήματα. Δηλαδή, εγώ για παράδειγμα έχω συγκεκριμένα παιδιά που οι γονείς του δεν είναι στη ζωή, που ζει με τους παππούδες, οι οποίοι παππούδες δεν έχουν τη δυνατότητα καμίας ψηφιακής γνώσης. Μάλιστα τις απουσίες τις στέλνω με το ταχυδρομείο, δεν υπάρχει δηλαδή email κλπ. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, που είναι οι συνηθισμένες (ο περισσότερος κόσμος δηλαδή έχει email) είναι πάρα πολύ διευκολυντικά, πέραν του ότι ενημερώνονται και για άλλα πράγματα. Για τις δράσεις του σχολείου, για εκδηλώσεις, για συμμετοχές σε προγράμματα κτλ.*

Ερώτηση: Ποιοι είναι οι λόγοι που σας ωθούν να επικοινωνήσετε με τους γονείς μέσω της πλατφόρμας;

Απάντηση: *Κοιτάζτε, επειδή με την πλατφόρμα αυτή, μπορώ να επικοινωνώ και με τους γονείς και με τους μαθητές, με τους συνάδελφους κ.λπ., είναι πάρα πολύ χρήσιμη. Δηλαδή σας, είπα το βασικό πράγμα είναι τα έκτακτα περιστατικά, αρρώστιες, ωριαίες αποβολές ίσως, παιδιά τα οποία πχ λείπουν την πρώτη ώρα (διότι έχω και τέτοιες περιπτώσεις, παιδιά, που λείπουν μόνο την πρώτη ώρα, αλλά το κάνουν συστηματικά αυτό). Σε τέτοιες περιπτώσεις για να είναι και το σχολείο ήσυχο ότι το παιδί*

βρίσκεται σπίτι του, χρειάζεται μια άμεση επικοινωνία. Να ενημερωθεί ο γονιός ότι: «αυτή την ώρα το παιδί σας δεν ήρθε στο σχολείο, είναι στο σπίτι σας, είναι κάπου αλλού;». Οπότε είναι όλοι αυτοί οι λόγοι, δηλαδή να μεταφέρω τις πληροφορίες προς τους γονείς, για συμπεριφορά, απουσίες, επίδοση σε κάποιες περιπτώσεις (γιατί πολλά πράγματα σας είπα πως είναι καλύτερο να τα συζητάμε από κοντά) που με έχει διευκολύνει πάρα πολύ.

Ερώτηση: Άρα, εν κατακλείδι, τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας με τους γονείς μέσω των πληροφοριακών αυτών συστημάτων, έναντι με των άλλων τρόπων επικοινωνίας ποια είναι;

Απάντηση: *Θα μπορούσαμε να πούμε η άμεση επικοινωνία. Η αμεσότητα θεωρώ ότι είναι το μεγαλύτερο πλεονέκτημα.*

Ερώτηση: Τυχόν μειονεκτήματα έχετε εντοπίσει;

Απάντηση: *Μειονεκτήματα από το σύστημα όχι. Όσον αφορά όμως το γενικότερο θέμα της επικοινωνίας, θεωρώ ότι κάποια πράγματα, τα οποία είναι και λεπτά ζητήματα (πχ ο σχολιασμός της συμπεριφοράς του παιδιού) καλύτερα είναι να γίνονται με προσωπική επικοινωνία, διότι την προσωπική επικοινωνία δεν μπορούμε να την υποκαταστήσουμε πλήρως με την οποιαδήποτε επικοινωνία. Νομίζω ότι η πλατφόρμα ως πλατφόρμα δεν έχει κανένα πρόβλημα απλώς επικοινωνώντας προσωπικά και από τη στάση του σώματος του αλλού κτλ. παίρνεις κι άλλες πληροφορίες.... το συναίσθημα του άλλου, η έκφραση του προσώπου του, η στάση του σώματος κ.τ.λ.. είναι πράγματα τα οποία για οποιαδήποτε πλατφόρμα ...είναι προβλήματα.*

Συνέντευξη Εκπαιδευτικός 3 :

Ερώτηση: Ποια είναι η ειδικότητά σας;

Απάντηση: *Είμαι μαθηματικός και διδάσκω σε γυμνάσιο*

Ερώτηση: Πόσα χρόνια προϋπηρεσίας έχετε;

Απάντηση: *10 χρόνια προϋπηρεσίας*

Ερώτηση: Θα ήθελα τη γνώμη σας κατά πόσο θεωρείτε χρήσιμη την επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια και ποιοι είναι οι λόγοι που επικοινωνείτε με τους γονείς

Απάντηση: *Θεωρώ πολύ σημαντική, ειδικά στην βαθμίδα του γυμνασίου την επικοινωνία με τους γονείς και την οικογένεια, ειδικά σε ότι αφορά σε θέματα συμπεριφοράς και επίδοσης του μαθητή στο σχολείο. Εγώ συνήθως επικοινωνώ για τέτοια θέματα, όταν υπάρχει χαμηλή επίδοση ή κάποια θέματα*

συμπεριφοράς μέσα στην τάξη ή εκτός τάξης με συμμαθητές....τότε το θεωρώ πολύ σημαντικό να έρθω σε επικοινωνία με τους γονείς και το επιδιώκω.

Ερώτηση: Η επικοινωνία μέσω τα πλατφόρμας Σίσυφος που χρησιμοποιείτε, σας έχει διευκολύνει ως προς αυτή την ενημέρωση αυτή με τους γονείς?

Απάντηση: *Με έχει διευκολύνει πολύ , με ποια έννοια...ότι στέλνω ένα μειλ και μπορώ να δω αν έχει διαβαστεί, μπορώ να στείλω την επίδοση του μαθητή, υπάρχει συνεχής επικοινωνία, τώρα με τα έξυπνα κινητά είναι πιο εύκολο αυτό, αν και οι γονείς έχουν αυτή τη δυνατότητα....αντί να παίρνω τηλέφωνα, να προσπαθώ να τους βρω, να μην τους βρίσκω...εγώ έχω κάνει το καθήκον μου, έχω στείλει....αυτά που πρέπει να πω, οπότε περιμένω την ανταπόκριση των γονιών. Είναι πολύ πιο άμεση και πολύ πιο γρήγορη χωρίς να χάνουμε χρόνο...στο να ψάχνουμε τους γονείς.*

Ερώτηση: Ποιοι είναι οι λόγοι που σας ωθούν μέσω του Σίσυφου με τους γονείς

Απάντηση: *Οι λόγοι που το κάνω είναι για να ενημερώσω τους γονείς για την επίδοση των παιδιών τους, για τις απουσίες, για την συμπεριφορά των παιδιών τους.... γι αυτά τα βασικά πράγματα.....για τα παιδιά στο σχολείο. Οπότε όλα αυτά γίνονται πολύ όμορφα, πολύ τυπικά και πολύ άμεσα, με αυτόν τον τρόπο....έμμεσα γίνονται αλλά εννοώ γρήγορα χρονικά με αυτόν τον τρόπο...όταν μπορεί ο γονιός θα μπει μέσα στην πλατφόρμα, θα δει την επίδοση του μαθητή, θα δει τα σχόλια που έχουν γίνει, θα δει τις απουσίες του, ότι ώρα και όποτε θέλει, όταν έχει χρόνο...καταλάβατε?... αυτό είναι το σημαντικό αυτής της πλατφόρμας.*

Ερώτηση: Άρα, ποια είναι τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας με τους γονείς μέσω των συστημάτων αυτών , σε σχέση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας ;

Απάντηση: *Βασικά, οι γονείς έχουν μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα και μια άποψη για την πρόοδο των παιδιών τους, για την συμμετοχή τους στο μάθημα, την συμπεριφορά τους και...γίνεται σε πολύ γρήγορο χρόνο...όλο αυτό , μέσω του κινητού τους, μέσω του ταμπλετ τους....κάτι που με τις παλιότερες συνθήκες έπρεπε να γίνει με επικοινωνία με το σχολείο, να βρει τον κατάλληλο καθηγητή, να μιλήσει με όλους τους καθηγητές....για να έχει μια εικόνα με το παιδί του στο σχολείο. Τώρα η επικοινωνία είναι καθημερινή...έτσι ενημερώνεται κάθε μέρα κι έχει μια ολοκληρωμένη εικόνα για το παιδί του....πολύ σημαντικό....κάτι που παλιότερα δεν γινόταν... και αυτό δημιουργούσε ένα χάσμα μεταξύ του σχολείου και του γονέα....[άρα, θεωρείτε ότι τους έχει φέρει πιο κοντά;]...ναι...ναι...ναι...θεωρώ πάρα πολύ πως έχει συμβάλει πολύ σε αυτό.*

Ερώτηση: Έχετε εντοπίσει τυχόν μειονεκτήματα αυτού του πληροφοριακού συστήματος , σε σχέση πάντα με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας;

Απάντηση: *Ναι...ναι...κοιτάζτε...αυτές είναι οι αντικειμενικές δυσκολίες, γιατί μπορεί μια οικογένεια, να μην έχει ίντερνετ –έχει συμβεί- ή να μην έχει ταμπλετ...ή να μην έχει σύγχρονο κινητό, να έχει τα παλιά, παλιάς τεχνολογίας, αυτό δεν μπορούμε να το επιβάλουμε στους γονείς, όπως και ο εκπαιδευτικός αντίστοιχα, μπορεί κάποια στιγμή να μην έχει ίντερνέτ, έτσι υπάρχουν αυτές οι δυσκολίες...να υπάρχει διακοπή ρεύματος, διακοπή σύνδεσης, ταχύτητας, αυτά είναι τεχνικά ζητήματα τα οποία ....στο σχολείο ίσως υπάρχουν οι καθηγητές πληροφορικής που προσπαθούν να τα επιλύσουν...και στους γονείς τώρα....., μπορεί και να υπάρχει τώρα.....με την βοήθεια του σχολείου..... δεν ξέρω πως, να επιλυθούν οι δυσκολίες.....οι μόνες δυσκολίες. Αν και τα παιδιά είναι πλέον είναι πολύ εξοικειωμένα με την τεχνολογία, από πολύ μικρά και μπορούν να ενημερώσουν τους γονείς, να τους βοηθήσουν πως να το χειριστούν.*

Συνέντευξη Εκπαιδευτικός 4:

Ερώτηση: Ποια είναι η ειδικότητά σας;

Απάντηση: *Πληροφορικός ΠΕ86*

Ερώτηση: Υπηρετείτε σε γυμνάσιο, ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ.;

Απάντηση: *Γυμνάσιο*

Ερώτηση: Πόσα χρόνια προϋπηρεσίας έχετε;

Απάντηση: *28 χρόνια*

Ερώτηση: Θα ήθελα τη γνώμη σας κατά πόσο θεωρείτε χρήσιμη την επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια

Απάντηση: *Η επικοινωνία του σχολείου είναι είναι βασική και απαραίτητη για όλη την εξέλιξη του μαθητή. Οι γονείς πρέπει να συνεργάζονται με το σχολείο για να γνωρίζουνε την πορεία του παιδιού τους. Και στο γνωστικό αντικείμενο και στη συμπεριφορά και σε όλα.*

Ερώτηση: Προσωπικά ποιοι είναι οι λόγοι που επικοινωνείτε με την οικογένεια

Απάντηση: *Το πρωταρχικό είναι αν συμβεί κάποιο πρόβλημα, κάποιο έκτακτο πρόβλημα, ας πούμε κάποιος τραυματισμός στο παιδί. Το βασικό είναι αυτό, αλλά γενικότερα σε κανονικές συνθήκες επικοινωνώ για την επίδοση ενός μαθητή, ιδίως αν είναι χαμηλή για να βρούμε τρόπους μαζί με τους γονείς να τη βελτιώσουμε, να δούμε πού οφείλεται και όσο μπορούμε να τη βελτιώσουμε, κι αν είναι πολύ καλή βέβαια να την επιβραβεύσουμε. Και για να ενημερώσουμε τους γονείς για δράσεις που*

γίνονται στο σχολείο, παράδειγμα για προγράμματα δραστηριοτήτων που γίνονται, να ζητήσουμε τη συγκατάθεση τους, θα την έχουμε πιο γρήγορα. Για αυτά τα θέματα....

Ερώτηση: Άρα η επικοινωνία μέσω μιας ψηφιακής πληροφοριακής πλατφόρμας επικοινωνίας Σίσυφος .σας έχει διευκολύνει ως προς την ενημέρωση των γονέων;

Απάντηση: Έχει βοηθήσει πάρα πολύ μπορώ να πω κυρίως γιατί εξοικονομείται χρόνος από τη δική μας τη μεριά, εξοικονομείται πολύς χρόνος. Ένα παράδειγμα ας πούμε, όταν μπαίνουμε στην τάξη και ξεκινάει διδακτική ώρα, μπορούμε να καταχωρήσουμε την απουσία, να δούμε την απουσία του παιδιού και αυτό σε πραγματικό χρόνο να το γνωρίζει ο γονιός. Οπότε αν για κάποιο λόγο που δεν γνωρίζει ο γονιός το παιδί απουσιάζει εκεί είναι πολύ σημαντικό αυτό. Ένα παράδειγμα....

Ερώτηση: Ποιοι είναι οι λόγοι που σας ωθούν να επικοινωνήσετε με τους γονείς μέσω της πλατφόρμας;

Απάντηση: Γιατί και εδώ είναι η εξοικονόμηση χρόνου από μας. Δηλαδή μπορούμε και σε πολλούς γονείς να στείλουμε αυτόματα μηνύματα είτε email είτε sms και εξοικονομούμε χρόνο περισσότερο.

Ερώτηση: Αυτά τα sms τι αφορούν κυρίως;

Απάντηση : Καταρχήν όπως είπαμε και για τις απουσίες, για τις ωριαίες αποβολές όταν έχουμε πρόβλημα στη συμπεριφορά του παιδιού, στην επίδοση [...] και την επίδοση και στη συμπεριφορά και στις απουσίες. Σε όλα αυτά.

Ερώτηση: Άρα, εν κατακλείδι, τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας με τους γονείς μέσω της πλατφόρμας Σίσυφος, έναντι με των άλλων τρόπων επικοινωνίας ποια είναι;

Απάντηση: Ότι ενημερώνονται οι γονείς άμεσα σε πραγματικό χρόνο, ότι έχουν ολοκληρωμένη εικόνα γιατί εδώ, το καινούργιο στοιχείο σε αυτό το πληροφοριακό σύστημα είναι ότι δεν στέλνουμε μόνο την αξιολόγηση σε αριθμητική κλίμακα αλλά μπορούμε να στείλουμε και σε κείμενο ελεύθερο μία περιγραφή της συμπεριφοράς ή της επιδόσεις του παιδιού που αυτό δεν το έχουν άλλα συστήματα ας πούμε. Ως τώρα είχαμε μόνο την ενημέρωση σε αριθμητική ας πούμε κλίμακα, ενώ ο γονιός ενημερώνεται καλύτερα όταν έχει και μία περιγραφή. Ας πούμε άλλο θέμα, ας πούμε, όταν καταχωρούμε τις απουσίες εμείς, αυτόματα ενημερώνεται και το myschool και έτσι εξοικονομούμε χρόνο από κει. Ενημερώνουμε για όλες τις δράσεις που γίνονται. Και κυρίως τα τελευταία 1,5-2 χρόνια που διανύουμε, στην εποχή της πανδημίας, αυτή η πλατφόρμα επικοινωνίας βοηθάει πάρα πολύ. Βοήθησε πάρα πολύ και βοηθάει ακόμα πάρα πολύ να επικοινωνούμε με τους γονείς. Ας πούμε,

γνωρίζουν οι γονείς αν το παιδί τους συμμετέχει στην -συμμετείχε- στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, γιατί μπορεί να είναι στη δουλειά τους.

Ερώτηση: Τυχόν μειονεκτήματα έχετε εντοπίσει, σε σχέση με τα άλλα μέσα επικοινωνίας;

Απάντηση: Τα μειονεκτήματά είναι τεχνικά βέβαια. Όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς, μπορεί κάποιοι να μην έχουν σύγχρονο εξοπλισμό κινητά ή tablet ας πούμε, μία μικρή μερίδα εκπαιδευτικών ή όσον αφορά τη σύνδεση, να είναι κακή η σύνδεση να έχουμε χαμηλή ταχύτητα ή να μην μπορούμε να συνδεθούμε ή κάποιοι, μία μικρή μερίδα, το ζαναλέμε, εκπαιδευτικών, να χρειάζεται μία υποστήριξη. Αν και πιστεύω ότι οι περισσότεροι έχουν πιστοποίηση, σε ένα ελάχιστο βαθμό στις νέες τεχνολογίες, μία μικρή μερίδα πάλι λέμε εκπαιδευτικών. Αυτά όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς. Τώρα όσον αφορά τους γονείς, κάποιοι μπορεί να μην έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο ή να μη γνωρίζουν τη χρήση του, ας πούμε. Οπότε εκεί ένα τηλεφώνημα είναι και άμεσο και λύνει το πρόβλημα, ας πούμε. Και βέβαια η διαζώσης επικοινωνία πάντα είναι η καλύτερη, αλλά δεν είναι πάντα εφικτή λόγω έλλειψης χρόνου από τους γονείς κυρίως.

Συνέντευξη Εκπαιδευτικός 5:

Ερώτηση: Ποια είναι η ειδικότητά σας;

Απάντηση: Μαθηματικός

Ερώτηση: Υπηρετείτε σε γυμνάσιο, ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ.;

Απάντηση: Γενικό Λύκειο

Ερώτηση: Πόσα χρόνια προϋπηρεσίας έχετε;

Απάντηση: 33

Ερώτηση: Θα ήθελα τη γνώμη σας κατά πόσο θεωρείτε χρήσιμη την επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια και ποιοι είναι οι λόγοι που επικοινωνεί ένας εκπαιδευτικός με τους γονείς;

Απάντηση: Φυσικά είναι χρήσιμη και απαραίτητη η συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας και γιατί είναι απαραίτητη. Και για τη βελτίωση του μαθητή όσον αφορά τις σχολικές του επιδόσεις καθώς επίσης και την συμπεριφορά στην οποία, αν κάποιες φορές είναι παραβατική. Θεωρώ ότι οι γονείς πρέπει να ενημερώνονται άμεσα σε περίπτωση κατά την οποία να έχουμε μία αλλαγή στη σχολική επίδοση του μαθητή, δηλαδή εκεί που ήταν ένας επιμελής μαθητής, ξαφνικά είναι αδιάφορος, δεν ενδιαφέρεται ή εκεί που ήταν ένας πολύ συνεργάσιμος μαθητής ξαφνικά γίνεται άκεφος και επιθετικός.

Πρέπει να ξέρει θεωρώ ο εκπαιδευτικός τα τυχόν οικογενειακά προβλήματα που μπορούν να υπάρχουν ή διάφοροι λόγοι υγείας που μπορεί να υπάρχουν, εάν φυσικά ο γονέας επιθυμεί να τα αναφέρει αυτά τα προβλήματα. Οι λόγοι οι οποίοι επικοινωνώ είναι οι λόγοι που ανέφερα λίγο παραπάνω και κυρίως και οι λόγοι που έχουν να κάνουν με την επίδοση των μαθητών και αλλαγής στη συμπεριφορά.

Ερώτηση: Άρα η επικοινωνία μέσω μιας ψηφιακής πληροφοριακής πλατφόρμας επικοινωνίας σας έχει διευκολύνει ως προς την ενημέρωση των γονέων;

Απάντηση: *Ναι έχει διευκολύνει γιατί θεωρώ ότι η επικοινωνία είναι άμεση πλέον και στην περίπτωση βέβαια και όταν υπάρχουν προβλήματα τα οποία κι αυτά πρέπει να επιλυθούν άμεσα. Είναι επίσης χρήσιμη η επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας, λόγω των εργασιακών σχέσεων -συνθηκών μάλλον- των γονέων που καθιστά την επικοινωνία, καθιστά την φυσική παρουσία των γονέων δύσκολη έως αδύνατη. Δηλαδή ξέρουμε ότι, λόγω των εργασιακών συνθηκών πάρα-πάρα πολλοί γονείς αδυνατούν να μπορούν να έχουν φυσική παρουσία στο σχολείο. Άρα η πλατφόρμα σε αυτή την περίπτωση είναι εντελώς απαραίτητη.*

Ερώτηση: Ποιοι είναι οι λόγοι που σας ωθούν να επικοινωνήσετε με τους γονείς μέσω της πλατφόρμας;

Απάντηση: *Κυρίως είναι η επίδοση και η συμπεριφορά. Αυτοί είναι οι βασικοί λόγοι που μπορεί να υπάρχουνε. Επίσης, είναι πολύ σημαντικό ότι μπορεί και ο γονέας να στείλει μηνύματα μέσω της πλατφόρμας για οποιοδήποτε θέμα υπάρχει. Δηλαδή μπορεί να ήθελε ο γονέας -μπορεί να στείλει και παράπονα. Δεν είναι μόνο ο εκπαιδευτικός προς τον γονέα αλλά μπορεί να γίνει και αντίστροφα γιατί όχι. Ναι δηλαδή είναι πολύ σημαντικό να μπορεί να εκφράσει και ξέρετε με τη φυσική παρουσία καμιά φορά δεν είναι εύκολο να εκφράσει κάποιος παράπονα. Με το, με την επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας ίσως γίνεται πιο εύκολο να εκφράσεις κάποια παράπονα είτε προς τον εκπαιδευτικό, είτε προς το σχολείο. Είτε, ξέρω γω ότι το παιδί μπορεί να έχετε κάποιο bullying από κάποιον που δεν το αναφέρει, δεν το έχει διαπιστώσει ο εκπαιδευτικός - το σπίτι το έχει διαπιστώσει. Να μπορεί να επικοινωνήσει η οικογένεια με το με το σχολείο.*

Ερώτηση: Άρα, εν κατακλείδι, τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας με τους γονείς μέσω των πληροφοριακών αυτών συστημάτων, έναντι με των άλλων τρόπων επικοινωνίας ποια είναι;

Απάντηση: *Λοιπόν, είναι καταρχήν το άμεσο της επικοινωνίας και η ενημέρωση του γονέα η οποία έχει να κάνει και με την επίδοση αλλά, η οποία δεν είναι μόνο αριθμητική -αυτός ο βαθμός, αυτός ο βαθμός- μπορεί να είναι και περιγραφική, μπορεί να εξατομικεύσει την επίδοση του μαθητή, τα πλεονεκτήματα του, τα μειονεκτήματα του, μπορεί να βελτιώσει κάποια πράγματα, πώς μπορεί να*

βελτιώσει κάποια πράγματα. Επίσης, όπως είπα και προηγουμένως μπορεί να επικοινωνήσει και ο γονέας με το σχολείο. Για να εκφράσει ο γονέας αντίστοιχα κάποιες παρατηρήσεις προς στο σχολείο. Είναι πολύ σημαντικό ότι η ενημέρωση γίνεται αυτόματα και ενημερώνεται και το myschool και έτσι μειώνεται και η γραφειοκρατία. Ταυτόχρονα με αυτό τον τρόπο γίνεται η διοίκηση του σχολείου πολύ πιο οργανωμένη και είναι πολύ σημαντικό ότι αποκαθίσταται η επικοινωνία μεταξύ σχολείου και γονέα.

Ερώτηση: Τυχόν μειονεκτήματα έχετε εντοπίσει;

Απάντηση: Λοιπόν μειονεκτήματα υπάρχουν. Και τα μειονεκτήματα που μπορεί να υπάρχουν είναι ότι το σχολείο, το κράτος πρέπει να εξασφαλίσουν τον εξοπλισμό εκείνο για να είναι απρόσκοπτη αυτή η επικοινωνία, δηλαδή θα πρέπει κάθε εκπαιδευτικός να έχει ένα tablet, ένα laptop, οτιδήποτε για να μπορεί να επικοινωνεί. Το δίκτυο πρέπει να είναι ισχυρό για να μπορεί να ανταποκρίνεται στις συνδέσεις γιατί απαιτείται η σύνδεση με αρκετούς εκπαιδευτικούς ταυτόχρονα άρα υπάρχουν κάποια θέματα με το δίκτυο και με τον εξοπλισμό. Επίσης πρέπει να γίνεται, να γίνει μία επιμόρφωση της πλατφόρμας τόσο σε εκπαιδευτικούς και μια ενημέρωση των γονέων για να είναι πιο αποτελεσματική η χρήση της πλατφόρμας. Επίσης, πρέπει και κάθε περίπτωση, δεν πρέπει μάλλον, σε καμία περίπτωση να αποδυναμωθεί η παρουσία και δραστηριότητα των γονέων στις δραστηριότητες του συλλόγου γονέων. Οι σύλλογοι γονέων είναι απαραίτητοι για τη λειτουργία του σχολείου, για τη σύνδεση μεταξύ σχολείου και γονέων και γιατί βοηθούν πάρα πολλές φορές, με πολλούς τρόπους στην υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου και όχι μόνο. Και φυσικά βέβαια, η φυσική παρουσία του γονέα και η αμεσότητα στην επικοινωνία μεταξύ σχολείου και γονέα είναι πάντα προτιμότερη βέβαια, αλλά οι συνθήκες είναι τέτοιες που πρέπει να έχουμε και την εναλλακτική αυτής της πλατφόρμας.

Συνέντευξη Εκπαιδευτικός 6:

Ερώτηση: Ποια είναι η ειδικότητά σας;

Απάντηση: ΠΕ08- Καλλιτεχνικά

Ερώτηση: Υπηρετείτε σε γυμνάσιο, ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ.;

Απάντηση: Γυμνάσιο

Ερώτηση: Πόσα χρόνια προϋπηρεσίας έχετε;

Απάντηση: 6 χρόνια

Ερώτηση: Θα ήθελα τη γνώμη σας κατά πόσο θεωρείτε χρήσιμη την επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια και ποιοι είναι οι λόγοι που επικοινωνεί ένας εκπαιδευτικός με τους γονείς;

Απάντηση: *Η επικοινωνία με τους γονείς είναι απαραίτητη. Υπάρχει ανάγκη του γονιού να μαθαίνει για την πρόοδο του παιδιού του και εννοείται οφείλει και ο εκπαιδευτικός να το κάνει από μεριά του. Για να έχουνε και οι δύο έτσι μία [...] μία σιγουριά της προόδου και να μαθαίνουνε και οι δύο πως τα πάνε. Και ο γονιός και ο εκπαιδευτικός ανάλογα με το τι θα του πει και ο γονιός. Σίγουρα πιο βασική επικοινωνία με τον γονιό είναι κυρίως για τις απουσίες του παιδιού, αν απουσιάζει συχνά το μάθημα, αν απουσιάζει περιστασιακά, αν δηλώνει κάποια αδιαθεσία, αν τραυματισθεί, τέλος πάντων οτιδήποτε μπορεί να γίνει από αυτά και ένας άλλος λόγος που επικοινωνώ με τους γονείς είναι και για να τους ενημερώσω για θέματα κακής συμπεριφοράς και μαθησιακές δυσκολίες όπως διάσπαση προσοχής, αν υπάρχει χαμηλή επίδοση, ξαφνική χαμηλή επίδοση, αν δεν συνεργάζεται το παιδί και σκοπός σίγουρα είναι μέσα από αυτή την επικοινωνία να βρεθεί έτσι μία από κοινού λύση για όφελος του μαθητή.*

Ερώτηση: Άρα η επικοινωνία μέσω μιας ψηφιακής πληροφοριακής πλατφόρμας επικοινωνίας σας έχει διευκολύνει ως προς την ενημέρωση των γονέων;

Απάντηση: *Σαφέστατα είναι πάρα πολύ χρήσιμη. Ο γονιός μαθαίνει άμεσα, οποιοδήποτε θέμα αφορά το παιδί του, μαθαίνει για τις απουσίες του, για τη συμπεριφορά του μες στην τάξη, μαθαίνει και αν έχει κάνει ή όχι τις εργασίες του. Είναι είναι ένα άμεσο σύστημα άμεσης επικοινωνίας με μήνυμα στο κινητό του και με email που μπορεί να σταλθεί στο γονιό και να απαντήσει αντίστοιχα και ο ίδιος στον εκπαιδευτικό. Βέβαια δεν είναι ο μόνος τρόπος και ούτε πρέπει να είναι ο μόνος τρόπος επικοινωνίας, γιατί υπάρχει και η τηλεφωνική επικοινωνία, χρόνια και η δια ζώσης που είναι εξίσου σημαντικές και ειδικά πάντα η δια ζώσης έχει με τους γονείς σου έτσι μία περισσότερη άνεση και στο λόγο και μία επαφή με τον εκπαιδευτικό που φαίνεται πάντα πόσο σημαντική είναι και για να νιώθει και ασφαλής ο γονιός. Εντάξει δεν αντικαθίστανται εύκολα αυτή η δια ζώσης επικοινωνία αλλά το θετικό της πλατφόρμας είναι ότι έχει και αναρτημένες όλες τις προγραμματισμένες σχολικές εκδηλώσεις, τις δράσεις, όποιες εκδρομές, ή οτιδήποτε άλλο επίκαιρο μπορεί να υπάρχει το οποίο έτσι είναι σε συνεχή ενημέρωση ο γονιός.*

Ερώτηση: Ποιοι είναι οι λόγοι που σας ωθούν να επικοινωνήσετε με τους γονείς μέσω της πλατφόρμας;

Απάντηση: *Ναι [...] ας πούμε ότι είναι αυτοματοποιημένο σύστημα έτσι. Ενημερώνονται οι γονείς αυτόματα και εφόσον μπορώ να στείλω και εγώ άμεσα sms για τις π.χ. κοπάνες που μπορεί να κάνουν τα παιδιά, μπορώ κιόλας να δω αν έχει παραδοθεί το μήνυμα, οπότε και με τη σειρά του ο γονέας να απαντήσει με τον ίδιο τρόπο. Είναι πολύ άμεσο αυτό και πολύ γρήγορο και είναι πολύ σημαντικό και οι*

γονείς πέρα από μένα μπορεί να απαντήσει και προς όλους τους εκπαιδευτικούς του τμήματος, αν θέλει να πει κάτι γενικά. Οπότε υπάρχει αυτή η άμεση επικοινωνία που είναι έτσι γρήγορη, χωρίς διαδικασίες μεγάλες.

Ερώτηση: Άρα, εν κατακλείδι, τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας με τους γονείς μέσω των πληροφοριακών αυτών συστημάτων, έναντι με των άλλων τρόπων επικοινωνίας ποια είναι;

Απάντηση: Πέρα από όσα προανέφερα έτσι, και για τις απουσίες και για όλα αυτά, το καλό είναι ότι με την πλατφόρμα ενημερώνεται και το myschool και για τις απουσίες και για τους βαθμούς. Έτσι δηλαδή λύνονται και λίγο τα χέρια του εκπαιδευτικού, γιατί δεν κάνει διπλή δουλειά αλλά επίσης λειτουργεί και σαν ψηφιακό βιβλίο ύλης που ενημερώνεται βέβαια κατά τη διάρκεια του μαθήματος, αλλά δουλεύει στο να υπάρχει ψηφιακό [...] ψηφιακό βιβλίο ύλης, ψηφιακές απουσίες, ψηφιακοί βαθμοί. Έτσι δεν χάνονται δεδομένα [...] δεν χάνονται δεδομένα γιατί θα μπορεί να χαθεί κάποιο απουσιολόγιο, να χαθεί κάποιο βιβλίο ύλης ξέρετε αυτά συμβαίνουν που και που. Και το πιο σημαντικό θεωρώ κιόλας είναι και το περιβαλλοντικό, το οποίο δεν επιβαρύνεται με όλον αυτό τον όγκο χαρτιού που ζητείται κάθε φορά. Και εφόσον είναι όλο ηλεκτρονικό στο τέλος της χρονιάς μπορούμε να εκτυπώσουμε μία γενική κατάσταση των βαθμών, χωρίς δηλαδή πάλι να επιβαρύνεται όλο αυτό το κομμάτι του περιβαλλοντικού έτσι. Οπότε ναι, αλλά και πέρα από αυτό το κομμάτι έτσι που βοηθάει πάρα πολύ τον εκπαιδευτικό και το διευθυντή που έχει καλύτερο έλεγχο και πιο γρήγορα έτσι σε όλο το κομμάτι, σίγουρα βοηθάει πάρα πολύ και αυτή την εξ αποστάσεως επικοινωνία λόγω του COVID, γιατί και εμείς εδώ πέρα που έχουμε πολλά παιδιά που έρχονται από χωριά έτσι δύσβατα, δεν είναι εύκολο στους γονείς να έρχονται κάθε λίγο και λιγάκι που μπορεί να τους φωνάξουμε ειδικά άμα τα παιδιά είναι παραβατικά και χρειάζεται μία συνεχόμενη έτσι επικοινωνία με τον γονιό. Οπότε λειτουργεί αυτό το λίγο εξ' αποστάσεως επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας και ειδικά σε γονείς που ας πούμε δεν [...] δεν το έχουν με την τεχνολογία έχουμε δείξει στους μαθητές τον τρόπο και να τους βοηθήσουνε, δηλαδή, τους γονιούς να χειριστούν λίγο αυτή την πλατφόρμα και τα μηνύματα και όλα αυτά και οι μαθητές έχουν βοηθήσει τους γονείς τους. Υπήρξε δηλαδή μία συλλογική προσπάθεια από όλους.

Ερώτηση: Τυχόν μειονεκτήματα έχετε εντοπίσει;

Απάντηση: Κοιτάζτε με αυτό που σας είπα σαν τελευταίο το μόνο μειονέκτημα που μπορεί να υπάρχει είναι αυτό. Ότι ο γονιός πως μπορεί να διαχειριστεί αυτό το είδος επικοινωνίας, αν είναι κατάλληλα ψηφιακά μορφωμένος να το πούμε και έτσι, αλλά το ίδιο συμβαίνει και στους εκπαιδευτικούς δεν είναι όλοι. Εγώ είμαι μιας γενιάς πολύ νεότερης και την τεχνολογία ας πούμε την έχω στο χεράκι. Βλέπω όμως και συναδέλφους που εντάξει είναι πιο παλιάς σχολής και δυσκολεύονται και χρειάζονται δηλαδή ψηφιακή μόρφωση πάνω σε αυτό το κομμάτι, όχι τίποτα άλλο, για να μη χάνεται και χρόνος

ουσιαστικός κιόλας από τη διδασκαλία. Και το πιο σημαντικό είναι και το σχολείο να είναι εφοδιασμένο σωστά, γιατί μέχρι και σήμερα υπάρχουν υπολογιστές που δουλεύουν με Windows XP θυμάμαι. Οπότε ναι θέλουμε και ένα σύστημα που να τρέχει κιόλας. Εγώ το κάνω από το tablet μου σκεφτείτε, για να είμαι καλυμμένη.

Συνέντευξη Γονέα 1:

Ερώτηση: Είστε εργαζόμενη;

Απάντηση: *Ναι είμαι εργαζόμενη*

Ερώτηση: Έχετε παιδιά που φοιτούν σε γυμνάσιο /λύκειο;

Απάντηση: *Ναι στο γυμνάσιο*

Ερώτηση: Κατά την γνώμη σας, θεωρείτε χρήσιμη την επικοινωνία της οικογένειας με το σχολείο;

Απάντηση: *θεωρώ ότι είναι απαραίτητη, γιατί η επικοινωνία μεταξύ σχολείου οικογένειας είναι χρήσιμη, κατά πρώτον ενημερώνομαι για το παιδί, ενημερώνομαι για την πρόοδό του, πως τα πάει στα μαθήματα και ένα δεύτερο κομμάτι ενημερώνομαι πως τα πάει στην γενικότερη συμπεριφορά του, αν υπάρχουν προβλήματα μέσα στην τάξη με τους συμμαθητές του. Πιστεύω πως πρέπει να υπάρχει στενή συνεργασία με τους καθηγητές, έτσι ώστε αν υπάρχουν προβλήματα και δυσκολίες συμπεριφοράς του παιδιού, είτε στο σχολείο είτε εδώ στο σπίτι, πρέπει να ενημερωνόμαστε ώστε να μπορούμε να συνεργαστούμε γονείς και καθηγητές με το καλύτερο δυνατό τρόπο προς όφελος του παιδιού...να υπάρχει μια αλληλεπίδραση , μια επικοινωνία συχνή.*

Ερώτηση: Για ποιους λόγους εσείς επικοινωνείτε συνήθως με το σχολείο του παιδιού σας;

Απάντηση: *Κοιτάζτε...για θέματα που αφορά το παιδί όταν βλέπω ότι συμβαίνει κάτι περίεργο, αλλαγής συμπεριφοράς, δηλαδή αν δω ότι το παιδί δεν θέλει να πάει σχολείο ή παραπονιέται για συμμαθητές, προβλήματα που μπορεί να έχει με κάποιον καθηγητή...και επίσης για βασικούς λόγους όταν είναι άρρωστο και πρέπει να λείψει.....και από την άλλη πλευρά αν με καλέσει, όπως συμβαίνει κάποιες φορές, κάποιος εκπαιδευτικός για να με ενημερώσει για κάτι που αφορά την μαθησιακή του πορεία και την πρόοδό του.*

Ερώτηση: Συνήθως με ποιους τρόπους επικοινωνείτε με το σχολείο του παιδιού σας;

Απάντηση: *Θα σας πω...κοιτάζτε...όταν δεν υπάρχει κάποιο σοβαρό θέμα, που δεν επείγει, θα επικοινωνήσω κυρίως το απόγευμα .....αν είναι πιο σοβαρό ..πιο άμεσο θα τηλεφωνήσω και σε ακόμα πιο δύσκολη κατάσταση ....κάποιος τσακωμός, κάτι ακραίο θα πάω στο σχολείο.*

Ερώτηση: Η επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας Σίσυφος που χρησιμοποιείτε, σας έχει διευκολύνει στην επικοινωνία σας με τους καθηγητές του παιδιού σας ;

Απάντηση: *Πάρα πολύ και θα σας πω γιατί...είναι ένα σύστημα απλό, ένα σύστημα εύκολο, επίσης με το γεγονός ότι μπορώ να επικοινωνήσω το απόγευμα, που το σχολείο είναι κλειστό, θεωρώ ότι διευκολύνει πάρα πολύ, και ενημερώνομαι άμεσα για ότι συμβαίνει στο σχολείο, είτε είναι δράσεις, είτε είναι εκδηλώσεις, είτε είναι εκδρομές, παίρνω μια άμεση ενημέρωση. Επίσης, παίρνω ένα ενημερωτικό σημείωμα κάθε μέρα για το πως είναι το παιδί, για τις εργασίες του, αν ήταν ήσυχος, αν σε ένα τεστ που γράψανε πως πήγε και έτσι μπορώ να πω ότι έχω καθημερινά έχω μία ανατροφοδότηση και έχω ενημέρωση για το τι συμβαίνει στο σχολείο.*

Ερώτηση: Ποιοι είναι λόγοι που σας ωθούν να επικοινωνήσετε μέσω του συστήματος με το σχολείο;

Απάντηση: *Είναι αυτά που ας είπα και πριν...είναι απλό στην χρήση του, έχει την ευκολία να επικοινωνώ το απόγευμα επειδή εργάζομαι, μου δίνει μία ολοκληρωμένη εικόνα για το τι κάνει το παιδί μου στο σχολείο, δηλαδή, έχει κάνει απουσίες; το γνωρίζω μέσω του συστήματος που με ειδοποιεί αν έλειπε κάποιες φορές, είμαι ενήμερη για την επίδοση, τι κάνει στα διαγωνίσματα, τι κάνει στα τεστ, οπότε αυτό με διευκολύνει πάρα πολύ.*

Ερώτηση: Άρα, ποια θεωρείται πως είναι τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας μέσω του συστήματος, σε σχέση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας ;

Απάντηση: *Όπως σας είπα είναι απλό και εύκολο να το χρησιμοποιήσει κάποιος, έχεις καθημερινή ενημέρωση, δλδ. ξέρω ότι λείπει το παιδί κάποια στιγμή...κάποια ώρα πρωινή, πάρει κάποια ωριαία αποβολή, θα πάρω μήνυμα στο κινητό μου και θα ενημερωθώ άμεσα, είναι πολύ σημαντικό.....μετά για την γενικότερη πρόοδο του παιδιού, απουσίες, γραπτή αξιολόγηση, μπορώ να επικοινωνώ το απόγευμα από το σπίτι για να βλέπω τι συμβαίνει, και ήταν πολύ εξυπηρετικό λόγω της κατάστασης του κορωνοϊού και της πανδημίας που δε μπορούσαμε να πάμε στο σχολείο, βοήθησε πάρα πολύ, ένας επιπλέον λόγος.....*

Ερώτηση: Έχετε εντοπίσει μειονεκτήματα στο σύστημα σε σχέση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας;

Απάντηση: *Κοιτάζτε ...είναι ένα πάρα πολύ καλό και πάρα πολύ εξυπηρετικό, δεν μπορεί όμως να αντικαταστήσει την επικοινωνία της φυσικής παρουσίας που έχει ένας γονιός με τους καθηγητές.....πιστεύω πως όταν υπάρχουν λόγοι σοβαροί δλδ. αναπτύξει το παιδί μια συμπεριφορά πιο σοβαρή, πιο άσχημη, πιο παραβατική, πρέπει να πηγαίνουμε στο σχολείο, να γνωρίζουμε τους καθηγητές από κοντά, να βλέπουμε τι ακριβώς συμβαίνει, για να λυθούν πιο εύκολα τα προβλήματα.*

Επίσης, πρόβλημα είναι όταν δεν έχουμε τα μέσα, καταστραφεί το ιντερνέτ, τότε δεν μπορεί να λειτουργήσει το σύστημα επικοινωνίας και τότε πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τηλέφωνο ή κάτι άλλο. Γενικά πάντως, όσο καλό κι αν είναι, είμαι υπερ. να πηγαίνουμε στο σχολείο να γνωρίζουμε τους καθηγητές και να έχουμε μια πιο άμεση σχέση .... Δεν μπορεί να λύσει όλα τα προβλήματα ....

Συνέντευξη Γονέα 2:

Ερώτηση: Που φοιτούν τα παιδιά σας;

Απάντηση: Σε Γυμνάσιο

Ερώτηση: Πόσα παιδιά;

Απάντηση: Δύο

Ερώτηση: Είστε εργαζόμενη μητέρα;

Απάντηση: Ναι

Ερώτηση: Πόσο θεωρείτε χρήσιμη την επικοινωνία του γονέα με το σχολείο, με τους καθηγητές των παιδιών σας;

Απάντηση: *Σίγουρα, είναι πολύ χρήσιμη και απαραίτητη η επικοινωνία μεταξύ οικογένειας και σχολείου γιατί οι γονείς μπορούν να ενημερώνονται για την πρόοδο και τη συμπεριφορά του παιδιού τους και να υπάρχει και μία συνεργασία με τους καθηγητές, έτσι ώστε να λυθούν κάποια προβλήματα που μπορεί να έχουν δημιουργηθεί, είτε στο σχολείο, είτε στο σπίτι και καλό είναι να το γνωρίζουμε όλοι ώστε να ενεργήσουμε για το καλό του παιδιού.*

Ερώτηση: Για ποιους λόγους επικοινωνείτε με το σχολείο;

Απάντηση: *Είναι για να ενημερωθώ και εγώ ίδια για τη συμπεριφορά και την επίδοση των παιδιών μου, αλλά να ενημερώσω και το σχολείο για τυχόν αλλαγές στη συμπεριφορά. Αν παρατηρήσω κάτι, αν έχει συμβεί κάτι στο παιδί μου, αν έχει κάποια άρνηση ή θυμό για να πάει στο σχολείο, ή όταν είναι άρρωστο, όταν θα λείψει. Και επίσης όταν κάποιος εκπαιδευτικός με έχει καλέσει, για να ενημερωθώ για ποιο λόγο με κάλεσε.*

Ερώτηση: Συνήθως με ποιους τρόπους επικοινωνείτε με τους καθηγητές, με το σχολείο;

Απάντηση: *Συνήθως όταν δεν υπάρχει κάποιο σοβαρό θέμα, επικοινωνώ με το σύστημα επικοινωνίας του σχολείου το απόγευμα από το σπίτι μου. Αλλά αν είναι κάτι πιο σοβαρό και επείγον, τηλεφωνώ και αν χρειαστεί, φυσικά πηγαίνω και στο σχολείο.*

Ερώτηση: Η επικοινωνία με την διαδικτυακή πλατφόρμα Σίσυφος, σας έχει διευκολύνει στην επικοινωνία σας αυτή με το σχολείο;

Απάντηση: *Ναι... ναι είναι πολύ [...] είναι πολύ απλή και μας διευκολύνει και σαν γονείς πάρα πολύ, γιατί ειδικά εμείς που εργαζόμαστε και το [...] και το σχολείο είναι κλειστό το απόγευμα, με εξυπηρετεί πάρα πολύ, γιατί ενημερώνομαι για τις εκδηλώσεις, για δράσεις, για ότι κάνει το σχολείο εύκολα από το κινητό μου. Και επίσης, [...] λαμβάνω και ενημερωτικά σημειώματα του καθηγητή για ό,τι αφορά τα παιδιά μου. Αν είναι συνεπής στις εργασίες τους, για κάποιο διαγώνισμα, για τη βαθμολογία τους και γενικότερα υπάρχει μία..... έχω μία ολοκληρωμένη εικόνα για τα παιδιά.*

Ερώτηση: Ποιοι είναι οι λόγοι που σας ωθούν να επικοινωνήσετε με το σχολείο μέσω του συστήματος Σίσυφος;

Απάντηση: *Όλα αυτά που προ είπα, ότι είναι πολύ εύκολο, είναι εύχρηστο, είναι στην χρήση του και ότι λόγω του ότι τα πρωινά εργάζομαι και μου είναι δύσκολο να πάω στο σχολείο να ενημερωθώ για τα παιδιά, επικοινωνώ το απόγευμα και έτσι έχω μία πλήρη εικόνα και σαφή για την σχολική ζωή των παιδιών μου στο σχολείο.*

Ερώτηση: Άρα τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας μέσω της πλατφόρμας σε σχέση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας ποια νομίζετε ότι είναι;

Απάντηση: *Ενημερώνομαι κάθε μέρα, για τυχόν απουσίες, για ωριαία αποβολή και ενημερώνομαι αυτόματα από το σύστημα και θα έρθει [...] που έρχεται αμέσως μήνυμα στο κινητό. Και υπάρχει βέβαια και η γραπτή αξιολόγηση από [...] από μέρους των εκπαιδευτικών, για την επίδοση και την πρόοδο των παιδιών και μπορώ να απαντήσω και έτσι έχουμε μία πολύ γρήγορη και άμεση επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς.*

Ερώτηση: Έχετε εντοπίσει τυχόν μειονεκτήματα που σας έχουν δυσκολέψει, πάντα σε σχέση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας;

Απάντηση: *Φυσικά, η δια ζώσης επικοινωνία είναι πολύ πιο όμορφη και πιο σημαντική και είναι καλό να πηγαίνει ο γονέας στο σχολείο, να υπάρχει μία συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς από κοντά, ώστε να μπορέσει και να αναπτυχθεί και μία σχέση μεταξύ του γονέα και του καθηγητή προκειμένου να λυθεί κάποιο πρόβλημα που θα δημιουργηθεί. Επίσης, όταν δεν υπάρχει το [...] δεν υπάρχει ίντερνετ, ή μπορεί για κάποιο λόγο να [...] κάποια βλάβη στο κινητό, όταν δεν λειτουργεί το σύστημα, αυτά είναι κάποια απ' τα μειονεκτήματα που υπάρχουν. Βέβαια η φυσική παρουσία δεν μπορεί να αντικατασταθεί με κάποιο εργαλείο αλλά και η πλατφόρμα αυτή είναι πάρα πολύ καλή και χρήσιμη.*

Συνέντευξη Γονέα 3:

Ερώτηση: Που φοιτούν τα παιδιά σας;

Απάντηση: *Είναι στη δευτεροβάθμια, στο Γυμνάσιο*

Ερώτηση: Είστε εργαζόμενη μητέρα;

Απάντηση: *Ναι, είμαι ιδιωτικός υπάλληλος*

Ερώτηση: Πόσο θεωρείτε χρήσιμη την επικοινωνία του γονέα με το σχολείο, με τους καθηγητές των παιδιών σας;

Απάντηση: *Σίγουρα είναι σημαντική η επικοινωνία, να υπάρχει επικοινωνία μεταξύ της οικογένειας και του σχολείου, γιατί χρειαζόμαστε να ενημερωνόμαστε για την πρόοδο των παιδιών, τη γενικότερη συμπεριφορά τους μέσα στη μαθητική κοινότητα και πιστεύω ότι μέσα από την επικοινωνία που θα έχουμε οι γονείς με τον καθηγητή, με τη διεύθυνση του σχολείου, μπορούν να λυθούν διάφορα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς μεταξύ των παιδιών και [...] είναι καλό να το γνωρίζουμε να μιλάμε, να βρίσκουμε μαζί μια λύση, ώστε να έχουμε και το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα και για το παιδί και για το σχολείο.*

Ερώτηση: Για ποιους λόγους επικοινωνείτε με το σχολείο;

Απάντηση: *Συνήθως επικοινωνώ, καταρχάς για να ενημερωθώ για την πρόοδο του, για το πώς πηγαίνει στα μαθήματα του, επίσης έχει συμβεί κάποιες φορές να επικοινωνήσω με το σχολείο για να μάθω για τη συμπεριφορά του, αν έχουν παρατηρήσει κάτι [...] κάποια ιδιαίτερη αλλαγή αν το παιδί κάποιες φορές μου πει ότι δεν θέλει να πάει σχολείο ξαφνικά, νιώθει αδιάθετος, και αυτό γίνεται επανειλημμένως, πάλι είναι κάτι που θα με προβληματίσει και θα στραφώ στο σχολείο να ρωτήσω τι πιθανά να έχει συμβεί. Και το αντίστροφο, αν κάποιος εκπαιδευτικός με καλέσει για να [...] γιατί θέλει να μιλήσουμε για την πρόοδο του παιδιού ή για κάτι που έχει παρατηρήσει στο παιδί, πάλι θα επικοινωνήσω μαζί τους.*

Ερώτηση: Συνήθως με ποιους τρόπους επικοινωνείτε με τους καθηγητές, με το σχολείο;

Απάντηση: *Ανάλογα με το [...] συνήθως όταν δεν υπάρχει κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα και είναι απλά για την πρόοδο, θα ακολουθήσω τις οδηγίες που μου έχει δώσει το σχολείο και το σύστημα επικοινωνίας που έχει με τους γονείς. Αν προκύψει όμως κάτι έκτακτο και σοβαρό που με προβληματίζει θα πάρω τηλέφωνο και αν χρειαστεί θα πάω και η ίδια στο σχολείο να μιλήσω από κοντά με τους καθηγητές.*

Ερώτηση: Η επικοινωνία με την διαδικτυακή πλατφόρμα Σίσυφος, σας έχει διευκολύνει στην επικοινωνία σας αυτή με το σχολείο;

Απάντηση: *Ναι η πλατφόρμα Σίσυφος, γενικότερα με έχει διευκολύνει καταρχάς επειδή όπως σας είπα είμαι ιδιωτικός υπάλληλος και το ωράριό μου είναι το κλασικό οκτάωρο το πρωινό, απ' τη στιγμή που άρχισα να το χρησιμοποιώ μπορώ και να επικοινωνώ άμεσα με το σχολείο, ακόμα και τις απογευματινές ώρες. Παράλληλα, με διευκολύνει γιατί έχω συνέχεια online πρόσβαση και ενημερώνομαι για τις εκδηλώσεις, τις δράσεις του σχολείου, τις εκδρομές, παίρνω τα μηνύματα εύκολα στο κινητό μου και τα αναζητώ και εύκολα όποτε τα χρειαστώ. Επίσης έχει εξυπηρετήσει πάρα πολύ, το ότι το σχολείο ενημερώνει και μέσα στη συγκεκριμένη πλατφόρμα για την πρόοδο των παιδιών στα μαθήματα, μαθαίνω αν το παιδί δημιουργεί κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα, αν έχει κάνει κάτι [...] αν είναι η συμπεριφορά του περίεργη, ανήσυχη, αν ολοκληρώνει τις εργασίες του, αν είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του, δηλαδή στα μαθήματα, για τα διαγωνίσματα, γενικότερα για τις σχολικές του υποχρεώσεις. Έχω μία ολοκληρωμένη εικόνα άμεσα, σύντομα στο κινητό μου.*

Ερώτηση: Ποιοι είναι οι λόγοι που σας ωθούν να επικοινωνήσετε με το σχολείο μέσω του συστήματος Σίσυφος;

Απάντηση: *Είναι σημαντικό αυτό που είπα και πριν, ότι επικοινωνώ απογευματινές ώρες που το σχολείο δεν λειτουργεί. Είναι πολύ εύκολο, άμεσα και έχω εικόνα από την σχολική ζωή του παιδιού, μαθαίνω ακόμα και για τις απουσίες του, αν λείπει χωρίς να το γνωρίζω αν πάρει κάποια αποβολή ωριαία. Είναι κάτι που μου το προσφέρει άμεσα, εύκολα και έχει γίνει ένα αναπόσπαστο κομμάτι - εργαλείο της καθημερινότητάς μου.*

Ερώτηση: Άρα τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας μέσω της πλατφόρμας σε σχέση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας ποια νομίζετε ότι είναι;

Απάντηση: *Καταρχάς, ότι είναι πολύ εύκολο στη χρήση του, ότι έχω κάθε μέρα εικόνα, ξέρω – αυτό που είπα και πριν- ότι το παιδί έχει πάει στην τάξη του ή αν έχει φύγει, αν μάλλον λείπει από κάποια ώρα του μαθήματος, αν πάρει [...] αν συμβεί κάτι και πάρει κάποια αποβολή ωριαία. Ξέρω ότι ανά πάσα στιγμή θα το δω, θα έχω άμεση ενημέρωση real-time μπροστά μου, στο κινητό. Επίσης ενημερώνομαι πολύ εύκολα χωρίς να χρειαστεί να πάω από κοντά να συζητήσω για την πρόοδο, έχω την γραπτή αξιολόγηση του μαθητή από τον καθηγητή. Είναι απλό, μαθαίνω για τις εργασίες του, αν τις έχει ολοκληρώσει πώς τα έχει πάει. Όλο αυτό είναι πολύ σημαντικό, επίσης το τελευταίο [...] τα τελευταία σχεδόν δύο χρόνια με την πανδημία, το πρόγραμμα Σίσυφος, έχει φανεί πολύ χρήσιμο απ' τη*

στιγμή που δεν έχουμε την ίδια άνεση να μπαίνουμε στο σχολείο μέσα ελεύθερα και να βρισκόμαστε από κοντά με τους καθηγητές.

Ερώτηση: Έχετε εντοπίσει τυχόν μειονεκτήματα που σας έχουν δυσκολέψει, πάντα σε σχέση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας;

Απάντηση: *Εντάξει πιστεύω ότι όταν δεν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, όπως δηλαδή κάποια, αν δεν έχει παρατηρηθεί κάποια παραβατική συμπεριφορά στο παιδί, καλό είναι όταν συμβεί κάτι τέτοιο να επικοινωνεί ο γονιός με το σχολείο και να συνεργάζεται μαζί του από κοντά για να λυθεί πιο αποτελεσματικά το πρόβλημα πιο γρήγορα. Αν είναι από κει και ύστερα, μιλάμε για κάτι απλό, για μία ενημέρωση, πρόοδο, εντάξει το σύστημα πιστεύω ότι μπορεί να λειτουργήσει με την πλατφόρμα Σίσυφος πολύ εύκολα και γρήγορα. Επίσης ένα άλλο πρόβλημα που μπορεί να προκύψει είναι κάποια κακή συνδεσιμότητα, αν δεν υπάρχει ίντερνετ. Ίσως τότε δημιουργηθεί μία αναστάτωση ή άμα το κινητό χαλάσει, η συσκευή με την οποία επικοινωνώ αυτά ίσως είναι κάποια τεχνικά προβλήματα που μπορεί να προκύψουν. Πάντως, πιστεύω ότι όσο καλό και εξυπηρετικό είναι το σύστημα, ο γονιός θα πρέπει να επικοινωνεί και να συνεργάζεται με το σχολείο στενά και από κοντά, ειδικά όταν όπως είπα και στην αρχή υπάρχουν σοβαροί λόγοι. Η προσωπική επαφή πάντα λειτουργεί καλύτερα.*

Συνέντευξη Γονέα 4:

Ερώτηση: Που φοιτούν τα παιδιά σας;

Απάντηση: *Στο γυμνάσιο*

Ερώτηση: Είστε εργαζόμενη μητέρα;

Απάντηση: *Ναι είμαι εργαζόμενη*

Ερώτηση: Πόσο θεωρείτε χρήσιμη την επικοινωνία του γονέα με το σχολείο, με τους καθηγητές των παιδιών σας;

Απάντηση: *Άκρως σημαντική, γιατί το παιδί - πρέπει να υπάρχει ενημέρωση για το παιδί, τη συμπεριφορά του, την απόδοση του στο σχολείο, αν παρατηρείται κάποια διαφορά στη συμπεριφορά μέσα σε κάποιο διάστημα, γιατί τα παιδιά είναι και στην εφηβεία οπότε είναι πολύ σημαντικό να έχουμε επικοινωνία.*

Ερώτηση: Για ποιους λόγους επικοινωνείτε με το σχολείο;

Απάντηση: *Συνήθως όταν το ίδιο μου το παιδί, με ενημερώσει για κάτι που άλλαξε στο σχολείο ή όταν παρατηρώ μία διαφορά στη συμπεριφορά προσπαθώ να παίρνω τηλέφωνο, να επικοινωνώ ή με το*

καινούργιο.... με την καινούρια μέθοδο που είναι πιο άμεση- πιο γρήγορη, με το σύστημα Σίσυφος πια [...] που χρησιμοποιείται πια σε πολλά σχολεία. Στο δικό μας ναι.

Ερώτηση: Συνήθως με ποιους τρόπους επικοινωνείτε με τους καθηγητές, με το σχολείο;

Απάντηση: Η πρώτη μου επιλογή για να οργανώσω ένα ραντεβού να κλείσω είναι μέσω του κινητού μου έτσι, είτε μέσω του συστήματος Σίσυφος, γιατί έχω μία... έτσι ευκολία να χρησιμοποιώ την τεχνολογία, δεν ξέρω οι υπόλοιποι γονείς, οπότε με εξυπηρετεί πάρα πολύ γιατί οποιαδήποτε στιγμή μπορώ να επικοινωνήσω και να στείλω μήνυμα

Ερώτηση: Ποιοι είναι οι λόγοι που σας ωθούν να επικοινωνήσετε με το σχολείο μέσω του συστήματος Σίσυφος;

Απάντηση: Είναι πολύ εύκολη στη χρήση, διευκολύνει πάρα πολύ είναι απλή, μπορώ να τη χρησιμοποιώ το απόγευμα που δεν εργάζομαι ή ακόμα και την ώρα που εργάζομαι πολύ γρήγορα το διάλειμμα μου, έτσι στο διάλειμμα απ' την εργασία μου και βλέπω ότι και οι καθηγητές ανταποκρίνονται γρήγορα γιατί προφανώς έχουν τα κινητά τους και μπορούν να χρησιμοποιήσουν άμεσα.

Ερώτηση: Η επικοινωνία με την διαδικτυακή πλατφόρμα Σίσυφος, σας έχει διευκολύνει στην επικοινωνία σας αυτή με το σχολείο;

Απάντηση: Πάρα πολύ γιατί είναι σύντομη, είναι [...] μπορώ να τη χρησιμοποιώ ώρες εκτός σχολείου ακόμα και Σαββατοκύριακα και έχω μία πλήρη εικόνα για την [...] για το παιδί μου. Και ως προς το γνωστικό αντικείμενο, την επίδοσή του αλλά ως προς τη συμπεριφορά του. Αν πάρει μία ωριαία αποβολή ας πούμε μπορώ να το δω, που λέει ο λόγος.

Ερώτηση: Άρα τα πλεονεκτήματα της επικοινωνίας μέσω της πλατφόρμας σε σχέση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας ποια νομίζετε ότι είναι;

Απάντηση: Αρχικά είναι πολύ εύκολο στη χρήση, έχω ενημέρωση κάθε μέρα για το τι γίνεται στο σχολείο, που αυτό δεν γινόταν παλιότερα και έχω γραπτή ενημέρωση κιόλας. Μας στέλνουν γραπτώς την αξιολόγηση του παιδιού, τους βαθμούς. Όλα αυτά πολύ άνετα και δεν χρειάζεται να πηγαίνω στο σχολείο έτσι, να λείπω απ' τη δουλειά μου, απ' την εργασία μου, για να πάω στο σχολείο.

Ερώτηση: Έχετε εντοπίσει τυχόν μειονεκτήματα που σας έχουν δυσκολέψει, πάντα σε σχέση με τους άλλους τρόπους επικοινωνίας;

Απάντηση: Το μόνο μειονέκτημα το οποίο είναι και αναντικατάστατο, είναι η επικοινωνία η άμεση με τον καθηγητή που είναι φυσικά, η φυσική παρουσία. Είναι πάρα πολύ σημαντική και προφανώς πρέπει

να γίνει κάποια στιγμή έτσι, κατά τη γνώμη μου στην αρχή της σχολικής χρονιάς, δηλαδή να υπάρχει μία επικοινωνία άμεση, να γνωριστεί ο ένας με τον άλλον. Αλλά αυτό δεν αντικαθίσταται με κανένα μέσο, έτσι το θεωρώ πολύ σημαντικό.